ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,
ՒԼՄԻՑԷ, ՊԷՏՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ՚ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 50. ԻՄԹԱՆՊՕԼ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 7, 1907. Ն՝ 36

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՄԹԻՑԱՁ
Ճ. Ք. ԿՐԻՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՖ
Հ. Մ. ԱԼԷՆ

ՄԻՒ՚ԷԼԼԻՖԼԷՐԻՆ ՄԻՒԹԻՐԷԼԷՐԻ
ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՑԱՔ
ՀԱՑԱՔ ԹԱՍՎԻՐԼԷՐԻ
ՄԱ՚ԼԻՒՄԱՔ Ը ՖԷՆՆԻՑԷ
ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱՔ
ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐ
ՇՈՒ՚ՈՒՆԱՔ Ը ՍԻՑԱՍԻՑԷ

Ա. Ց. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՚ԱՍԸ
ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕՒՒՇՈՒ

﴿ آوه‌دار هفته‌لق غزته — درسعادتده بابل هاوسده ﴾

ԳԻՆԸ՝ԻՆ

Սէնկլիա 30 Ղրշ.
Ամէրիգա Լիւն 1·50 Տօլ.
Ինկլիթէրրա ,, 6 շիլին
Մէմ. ամիրէ ,, 7·75 Ֆր.

Էլաէն նուսխա 30 փր.

Իլանաթ գէյմէթլէրի
մութէնէրիւ

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ

ՎԻ ԷՐՄ. ՀՈՒԲՈՒՖԱՔՐ ԻԼԻ ԹԻՒՐՔՃԷ

ՀԱՖԹԱԼՂԳ ՂԱԶԷԹԱ

(Ա Ն Կ Է Լ Ի Ա Ֆ Օ Ր Օ Ս)

ՐՈՒՍԻ ՀՈՒԲՈՒՖԱՔՐ ԻԼԻ ԹԻՒՐՔՃԷ

Մխ՚էլիֆ՝ Հ· Մ· Ալլեն

Պայռըլ Հաուս, Խթամպոլ
Տէբ ի Սա՚ատէթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)

A WEEKLY PAPER

PUBLISHED IN

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH, AND GRECO-TURKISH

EDITOR HERBERT M. ALLEN

Offices: American Bible House
Stamboul, Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip. Ps. 30
U. S. A. $1.50
England Shils. 6.—
Other countries Frs. 7 75

Single Copy 50 Paras

Advertising rates on application

ԳԼՂԱՒՈՐ ՄԷՐԹԷՊԻ

Իմիրատէ Պաամխանէ մահտլէսիտէ քնա՚րին օլան իչպու մէքթէպ էֆրէնտի Հոկո. Ամէ տչըտաճատ վէ Թալիպաթըն էամխանէյին տէֆթէրլէրէ դայա ը մա՚ամլէսինէ Սեպտ. 3Ա֊ միւատարթի կիւնտէ պաչլամասընա տըր։ Մէքթէպխանէյին հէտէֆի ի մադատուը Թալիպաթա հէմ քէնտի անա լիսանլարընը հէմ տէ Ինկիլիզճէյլէ էյիճէ էօյրէթմէկը տիր։ Պաղչէ ի սիւպհանտա իպթիտա՚իյէ վէ ի՚տատիյէ չիւ՚պէլէրինին Թէարիսաթը Բաւմճա եափօտ էրմէնիճէյէ իչպա օյաճաղը վէ՚ազմի վազիփտա Ինկիլիզճէյլէ ատաչի պաչլաթտըրըլըր։ Թալիպաթին Յունանըզճայը միւքէմմէլէյին էօյրէնմէկլէրի իչին հէր նէմ Թէատրիքաթի կէօրիւմիւ֊ջ տիր։ Մէքթէպ ի սիւպհանատան մէ՚զանի օլուդտան ոնտրա, Թալէպէ 12 ա֊նէտէյ իքպալը միւատէթ էտիճէք տիր։ Մէքթէպխանէյի պու ոչինճ տարի Ֆէնտի մուհտիրինին Թահսիլի իչին խուսուսի Թէահիլաթ վէրմէքտէյ տիր։ Ֆէնտի մէդբիւրը Նահիյէ գմանէքճիմաճուդը մէ֊գտունէլէրինտէն Մաահուդալէ Լուսիա Ժաքինթօ Թէարիս էտիճէք տիր։ Իւչտէն ալթը, եափօտ էտիճ էտէտ էօչրնա գաատար չօճուգլար գապատը վէ Ֆրէօպէլեան ուսուլընա Թէվֆիփէն իսարէթ օլուսնուսու միւքէմմէլէյն Թէճհիզ էտիլմիչ պուլունան պաղչէ ի սիւպհանատա Թա՚լիմ ու Թէարիս օլուսնուդուլար։ Օն եափչընատան աչտաղը օլմայան գըզլար էչղի Թալիպաթ մագամընատա գապատը օլունուդուլար վէ օրատա իսրիթթիյան պիւր իսանէյին մուհասաբատ վէ Ֆէվա՚ատինէ նա՚իլ օլուդուլար։

Մէսաքէն վէ Թէարիս իւճրէթի մագամընատա ա֊նէտէ $22\frac{1}{2}$ լիւրա ի ՚Օսմանի, եափընըդ իւճրէթ ի Թէարիս իչխն տա՚իրէ ի ՚իլմիյէտէ 3, ի՚տատիյէ տա՚իրէսինատ 3, իպթիտա՚իյէ չիւ՚պէլէս իչխն 2 լիւրա ի ՚Օսմանի Թէ՚սիյէ օլունուդուր։ Յոանէչերի մէքթէպխանէն ուզագտա պուլունան նէհտարի Թալիպաթ այնէվի 4 լիւրա ի ՚Օսմանի Թէ՚սիյէ էտէրէք էօչէ֊յինէրի լէզիկէր լէվ պէյտաչէր Թա՚տատ էտէպիլիրլէր։ Մէքթէպխանէյին պէյաննամէսի միւտիրէ ի մէքթէպխանէ միւտաճա՚աթի օլունուդուդ իսթիհսալ օլունուդուիլիր։ Զիյարէթճիլէր մէքթէպ էտինիյէսինին Սեպտ. 20ա֊ն սանըա պիյարէթ էտիպիլէճէքլէր տիր։

Մ՚ուվէգգաթ ֆ֊ոֆէնտ

2—5 ԻԼԼԻՒ Փ01.

ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

'ԻԼՄԻՅԷ, ՊԷՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ՒՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 50. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 7, 1907. Ն՝ 36

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՄԹԻՅԱԶ Հ. Ք. ԿՐԻՆ — ՄԻՒԷԼԻՖ Հ. Մ. ԱԼԷՆ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԷՐԻՒՆ

ՄՈՒԹԻՐԷԼԷՐ՝—Տախիլի թեպղիր ի պեշարեթ 625, Ալսագ վէ Մա'մուրիյեթ 627, 'Ամմէ ի ձեմա'աթ վէ Միսիօներլիքներ 628։ ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ 629։ ՀԱՅԱԹ ԹԱՍՎԻՐԼԷՐԻ՝—Եարըցըն Ալտաճըղը 630, ՄԱ'ԼԻՒՄԱԹ Ը ՖԷՆՆԻՅԷ՝—Սըճա'ի Իփեք 631։ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ՝— Քիլիսե 632, Թա'լիմտե ձեյլ ի Տիգգա։ 635, Վա'զըզը իչէ էյի կէչիւ 637, Թարիխտե Պա'զը Մեշհուռ Գատըցյար 638։ ԻՆՁԻԼԻ ՓԻԼԻՒՍԻԼԷՐ՝—Մէրքեզի Թիւրքիա Մուխթէլիֆ Բուհահիյէր Մեճլիսի 640, Խարփուռ Բուհ. Իթթիհատընըն 35'նճի Մեճլիսինին Բափօրրը 642, Պիլեճիք 643, Միւֆիտ Բեյամլար 643, Անճագ Յիսուս 644, Կիւնահքեարրըն Ույանմասը 644։ Շուա՞ռնաթ ը Սիյասիյէ 645։ Սարրաֆիյէ 646։

ՄԻՒԷԼԻՖԼԷՐԻՆ ՄՈՒԽԹԻՐԷԼԷՐԻ

ՏԱԽԻԼԻ ԹԷՊՂԻՐ Ի ՊԷՇԱՐԷԹ
(Յ. Գ. Գ.)

ԻՆՁԻԼԻ քիլիսէլէրիմիզին էքսէրիսի իսթիւտա ի թէ՛սիսլէրինաէն պէրու Ամէրիկան Պօրտան ի'անէ ի նափուսյէ ալմագա պուլունմըշ իսէլէր ու, պու ի'անէ 20-25 սէնէսէէն պէրու սէնէ պէ սէնէ թէնզիլ էսիլմէքտէ օլմուշ սըր։ Պու թէնզիլլէթըն թէ՛սիրաթը էվվէլէէրի չօգ հիսս օլունմամըշ իսէ ու, կիլիսէքճէ պու հազըրլարտա սահա ղիյամէթ պէլլի պիր սուբէթէ հիսս օլունմազա պաչլամըշ սըր։ Քիլիսէլէրին վէ մէքթէպլէրին զա'իֆլէնմէսի վա'ըզ վէ չօպանլարըն վէ բուհանի մէ'մուրիյէթէ նամզէտ օլմադ քիմսէլէրին 'ատէօնին ոզուլմասը վէ սա'իր հալլէր պու թէնզիլաթըն քիլիսէլէրիմիզին հայաթընա նէ զատար 'ալագատար օլաըղընը իսպաթ էյլէմիշ ոլդըէր։ Լաքին չու էսէճ օլունճաճադ պիր վաղ'ա սըր քի, Ամէրիկան Պօրտ քիլիսէլէրիմիզին հայաթընա պու զատար 'ալագատար օլան պիր մէսլէյի իսպաթլիսադ էմմէյէ պաչլամըղընա, քիլիսէլէրիմիզին նազար ը սիպգաթընը անա ճէլմ ու տա'ղիմ էմմէմիշ սիր։ Ո անճադ քէնտինէ 'ա՛իա օլան ճիհէթի սիւչիւնմիւշ վէ սրմըզդ թիւրքիատա պուլունան Ինճիլի քիլիսէլէրէ վէրիլէն իւանէյի թէնզիլ էմմէնէն վազգը կէլմիշ իսիյինէ գարար վէրիլ, ու գարարընը տա աէրհալ մէվղի' ի իճրայա գօյմուշ սըր։ Պէլքի ֆիլվազը' պէօյլէ պիր թէչէպպիւսէն վազգը կէլմիշ իսի. լաքին 'ամէյա նի՛չէն իսպիտատաէն քիլիսէլէրին նազար ը սիպգաթընը Պօրտ լաղըմ օլան սուբէթէ պու վազը'այա տա'ղիմ էմմէյի. պիլմէյիլ։

Միսիօներլէրիմիզ, Պօրտըն ի'անէսինի պուրատա քէնտիլէրէ միւնասիպ կէօրիւլէն սուբէթէ թէվղի' էմմէյէ մէ'մուր օլաըղընմադան, պու թէնզիլաթ իւղէրինէ քէնտի վազիֆէլէրինի անա կէօրէ իճրայա սա'յ էթիլէր։ Շուրատա պիր վա'ըզա «Արթըգ սահա իչիմիզ եօգ սըր», էօթէտէ պիր քիլիսէյէ «Սիզէ վա'ըզ կէօնտէրէմէյիզ», պէրիտէ պիր չօպանա «Պու սէնէ սահա էվվէլքի գատար մա'ա վէրէմէյէճէյիզ» էտիլէր։ Միսիօներլէրին պէօյլէ հասիմսոզ զարուրի իսի. տահմինօրդանընա կէօրէ այաղընը ուզաթմալը սըր։ Լաքին պու մէսլէյին նէթիճէսի քիլիսէլէրիմիզ իչիւն նէ գատար մազարրաթը օլաճաղընը պիլէրէք, խուսուսա քիլիսէլէրիմիզին անտէն նէ գատար միւթէզարրիր օլորղընը պա թէճրիպէլ կէօրէրէք, նի՛չէն միսիօներլէրիմիզ վազգընա պու մէ'էյէ վա'ըզարըմըզդն վէ Սինօդալարըմըզդն նազար ը

տիգդաթերը տա'վեթ էթմեխլեր։ Պախուսուս քէնախլեր քիլիսելէրլեն ահվալ վէ իխթիյաճլարընը տօղրուտան պիլերեք վէ չու ևէնի մէլելք նէթիւ ճէավնատ քիլիսելէրլեն տիւչար օլաբդլարը նախօշ հալերի բէյիլ'այն միւչահէտ էտերեք, նի՞չիւն պու մէս"ելէյի քէնախլերճէ 'արիզ ու 'ամիդ միւթալա'ա մատախ էթմէխլեր։ Պու խուսուսատա տա գաթ'ի պիր էֆքեար պէյան էթմէյելիմ։

Պու ի'անէ թէնզիլաթընըն թէ"սիրլեն քիլինէլեր տէրհալ հիսա էթմէյէ պաչլատըլար, վէ պիթթասլի' իլք հիսա էտենլեր վա'ըզ վէ չօպանլարըմըզ օլաբդար։ Իմամ մէ"մուլ օլունուր խալ քի, վա'ըզլարըմըզ պու մէսելեյին մուհադդադ նէթիճէսինի պիլերեք, տէրհալ անը բուհանիլերլեն Միւթիւն մէճլիսլերինէ 'արիզ ու 'ամիդ միւթալա'ա մատաախ էտելեր, վէ Պօրսըն պու եևնի մէսելեյինէ կէօրէ քէնախլեր տէ եևնի պիր մէսելեք իթթիխաղ էտելեր իսի։ Պիղիմ պիլտիյիմիզէ կէօրէ, 4 ՄիուԹիւնէլերիմիզէ անճադ Կիլիկիա իթթիհատը պուննան անճադ 5 սէնէ եվվել պու մէս"ելեյի ճիհաէն էլէ ալըզ, անըն իչիւն պիր հօլ տիւչիւնմիւչ տիր։ Իմամ 'աճէլա Միութիւնէլերիմիզին պու մէս"ելեյի իչմալ էթմէլերինին ասլ սեպեպի նէ՞ տիր. պունը տա թէֆթիչէ կիրիչմէյելիմ։

Ասլ վազը'ա քէնախլի մէյտանտա տըր։ Խաբիճէն քիլիսելերէ էտիլէն ի'անէ էքսիլմէքտէ, վէ պու չէյ քիլիսելերիմիզին զա'աֆլնա պատի օլմադտա տըր։

Իմամ քիլիսելերիմիզին պու կիւնքի վազիֆէսի նէ՞ տիր։

Իվվելա պիլելիմ քի Պօրսըն քէնախի ի'անէսինի թէքրար թէզիհա էթմէսինի Թալէպ ևա մէ"մուլ էթմէք մա'գուլ տէյիլ տիր։ Տօղրու ևա ևանկըչ, անլեր պու քիլիսելերէ վէրտիքլերի ի'անէյի թէնզիլ էթմէյէ գարար վէրմիչ տիրլեր. չիմալի անլերէ պու գարարլարընը կերի ալմադա դանտըրըր իլ տէյիւ տիւչիւնմէյելիմ։

Պու մէս"ելեյի միսիօներլերիմիզ տիւչիւնիւսլ պիր հօլ պուլունըլար տէյիւ մէ"մուլ էթմէք տէ ճա"իզ տէյիլ տիր։ Անլեր քիլիսելերին ուսմուրը տահսիլիյեսինէ գարըչմամապլըզը քէնախլեր իչիւն պիր մէսելեք իթթիխաղ էթմիչլեր տիր, վէ պեևքի տէ գարըչմամալարը տահա էյի տիր։

Միսիօներլեր արասընտա քիլիսելերին պու միւչքիլ նասըլ հալ օլունապիլիր տէյիւ ճիհաէն տիւչիւնիւսլ մերաճ էտինլեր վար իսէ տէ, պիլա չիւպհէ էնճամ էնճամ պու մէս"ելեյի դահա'աթպախչ սուրէթտէ հալ էտճեք օլան հէյ"էթ պինենէ քիլիսելերիմիզ տիր։

Լաքին «Պունը քիլիսելերիմիզ հալ էթմէյի տիր» տէմեք ուսմուրի պիր սէօզ տիր։ Քիլիսելերին հէր պիրինի օլարդը եէրտէ պունը տիւչիւնմեքլէ պու հալ օլունմադ. հահաա Խարթումտա, ևա Ա.ֆրիգադտա, ևա Տէրիսա'ատէթտէ պուլունան պիր քիլիսէ ևա պիր գաչ բուհ. մէ"մուլ պունը տիւչիւնմէքլէ անը հալ էտմէյելեր։ Քիլիսելերիմիզ Նահանգային հահաա Գաւառային սընճաղտա, հահաա իսթասիօնլարտա Թագսիմ օլունմուչլար տըր, Եվվելա պու տար տա'իրելերտէ պու մէս"ելէ միւթալա'ա էտիլմէյի տիր։ Բիւթանիա տա'իրէսինի ալըր իսէք, Իսթանպօլ վէ տա'իրէսի, Նիկոմիդիա Գաւառ. Ժողով, Պրուսա վէ ճիվարընտաքի քիլիսելեր, Իզմիր վէ ճիվարընտաքի քիլիսելեր։

Մերքէզի բուհ. ՄիուԹիւնընը ալտադ, Գայսէրիյէ վէ ճիվարընտաքի քիլիսելեր, Սիվաս իսթասիօնը, Մերզիֆունն իսթասիօնը, պունը քէնախլեր իչիւն տիւչիւնմէյի տիրլեր։

Տիւչիւնիւլեճէք մէս"ելելեր պաչլըճա չունկիր ալըր. 1. Քիլիսէ վէ ճեմա'աթլարըմըզըն մինպեր վէ մեքթէպլերինի դահա'աթպախչ վէ էն պիյատէ ֆա"իէյի պիր սուրէթտէ իտարէ էթմէք իչիւն նէ՞ գատար փարայա իհթիյաճ վար տըր։ 2. Պունըն իչիւն քիլիսելերիմիզ նէ՞ գատար վերէպիլիրլեր։ 3. Պագը գալան մէպլաղը նա՞սըլ Թէտարիք էտիպիլիր իզ։

Պու սիւ"ալարտան պիրինճիյէ իլքի սուրէթլէ ճէվապ վերիլէպիլիր. պիրի տար մա'նատա, հանկի չիմալի քիլիսելերին զարուրլի իհթիյաճաթը նէ գատար պիր մեպլաղ իլէ տէֆ' ու Թէավիյէ էտիլէպիլիր իսիյնի Թա'ևին էթմէքլէ։ Պու՝ նիսպէթէն գօլայ տըր, լաքին մէս"ելեյի պու սուրէթլէ Թէավիյէ էթմէք չօգ իչէ հարամազ։ Օլ պիրի տահա պիյատէ կէնիչ պիր մա'նատա վէ իտէալ պիր սուրէթտէ քիլիսելերին իհթիյաճաթընը Թահմիը նազարը տիպգաթա ալմադ տըր։ Քիլիսելերիմիզին նիչէսինին էվվելի իհթիյաճաթը վար տըր քի անլեր ի'անէնին էքսիլտիյի սեպեպտէն իտարէ էտիլմիչ իտի, եկեր տօղրու տիւչիւնէճէք իսէ, օլ իհթիյաճլարը տա նազարը տիպգաթա ալընմալը տըր։ Մեսելա. պէլճի պիր եէրտէ մէքթէպ մու'ալիմի պինպէրէ տէ պագըյօր, հալպու քի օրատա այրըճա պիր տէ վա'ըզ պուլունմալը իտի. պիր եէրտէ պիր մեքթէպ պիլէ հօգ տըր, պիր եէրտէ վա'ըզտան մա'տա պիր տէ գատըն բուհ. իչճի լազըմ իլքէն վա'ըզ պիլէ հօգ տըր։ Իտարէ եկեր Ինճիլի քիլիսելերիմիզին քէնախ բուհանի վազիֆելերինի գահա'աթպախչ պիր սուրէթտէ իֆա էթմէկլերինի մէ"մուլ էտիյօր իսէք, անլերին իհթիյաճաթընը պու ի-

պէտ նօգթա ի նաղարտան միւթալա'ա էթմէմիզ լազմ ա՛ր։ Անդերին բուհանիճէ տահա զիյատէ թէրաղը էթմէլերի իչուն հօլար տիւչունիւլմէլի տիր։ Ֆիլոսէլերիմիզ սալթ կիրակիտէն կիրակիյէ պիր վա'զ տինդէյերէք դանի՝ օլմամալը տըրլար, անճագ բուհանիճէ ուչանըզ վէ ֆա'իլ պիր մէվզի՝ պուլունմալը տըրլար. սալթ քիլիսէ խըտմէթի վէ այինլերի սըրասընտա տէվամ էթմէլի տէյիլ, ճէմա՛աթլարըմըզ եիւքսէք աէրէճէտէն բուհանի հայաթա մալիք օլմալը տըրլար. սալթ մէքթէպլերիմիզ պուլունմալը տէյիլ, էն էյի մէքթէպլերիմիզ պուլունմալը տըր։ Վէլնասըլ քիլիսէլերիմիզ չիմտիքի բուհանի իհթիյաճլարընը տէֆ՝ իչուն հօլ տիւչիւնմէլի տէյիլլէր, անճագ բուհանի հայաթլատընճա իհթիյաճ հասըլ էթմէլի ալրլեր։

Իքինճի սիւ՛ալ, հա՛նի «Ֆիլոսէլերիմիզ պուընըն իչուն նէ՞ դաւար վէրէպիլիր» սիւ՛ալը չիմտիյէտէք օլտըղընտան զիյատէ ճիտտի ճէհա ուղայըթի թալէպ էտեր։ Հէր պիր քիլիսէ վէ հէր պիր ճէմա՛աթ քէնտի մէսաբիճի իչուն էլինտէն կէլէն մու՛ավէնէթի էթմէյի կիպի, ֆագիր քիլիսէլեր իչուն, հա՛նի տահիլի թէպչիր ի պէչարէթի իչուն տէ խուսուսի ֆէտաքէարլըզ լէյ ի՛տանէ էթմէլի տիր։ Ի՛տանէ ալան պիր ճէմա՛աթ պիւէ հէր բէնէ տա՛իր ֆագիր քիլիսէլերին իհթիյաճաթընտա ի՛տանէ էթմէլի տիր։ Տահիլի թէպչիր ի պէչարէթի իչուն պիզ քէնտի իդթիտարըմըզ տա՛իրէտիճէ վէ էլիմիզէն կէլէնին էն էյիսինի էթմէքլէ պուս իչի ճիտտէն սէվիյ թագիր էթմէյիմիզի խոպաթ էտէրիւ։ Վէ տա՛իրլերին մէրագ վէ մու՛հաթպէթինի ֆագիր քիլիսէլերէ ճէլյ էթմէք իչուն պիզիմ անա մէրագ վէ մու՛հաթպէթիմիզին պուլունմասը չարթը էլյէմ տիր։ Լաքին ճէմա՛աթլարըմըզա տալթ «Փարա վէրմիյիզ» տէյէրէք, անլերտէն փարա ալամայըզ, էն միւ՛էսսիր վասըթլարը գուլլանմալըյըզ։ Հէր պէնէ թէպչիր ի պէչարէթի իչուն խուսուսի վա՛զլար վէրմէք, պիր չէհրետ պիր գայ քիլիսէ վար իսէ, անլերին պա՛զէն պուս մագսէտ մու՛վաֆֆագիյէթ վա՛զլար տինլէմէք վէ առ՛ա էթմէք իչուն պիր արայա կէլմէսի քիլիսէնին ա՛զալարընը թէպչիր ի պէչարէթ խուսուսընտաքի վազիֆէլերինէ տա՛իր ուչանըզ վէ մէչղուլ սագլամագ, սա՛իր Իսճիլի քիլիսէլերին ահվալը բուհանինէյէսինէ տա՛իր ճէմա՛աթլարըմըզը խապէրտար դըլմագ, պուընլար վէ էմնալը վասըթլարը ֆագիր քիլիսէլերէ տահա զիյատէ սէհլավէթլէ ի՛տանէ էթմէյէ ճէմա՛աթլարըմըզը սէվգ ու թէչվիզ էտէճէքլէր տիր։

Իւչիւնճիւ սիւ՛ալն ճէվապը զօլայ տէյիլ տիր։ Լաքին պիր չէյ վար ա՛ըր, եկէր պիզ քէնտի վազիֆէմիզի մուհաթպէթի վէ տառագաթլա իճրա էտէր վէ ճիտտէն Սպահա տու՛ա 'արզ էտեր վէ ֆագիր քիլիսէլերիմիզին իհթիյաճաթընը Անա իֆհամ էտեր իսէ, Սպահըն օլ խուսուստա հօլ կէօռթէրէճէյինէ իման էտէպիլիր իզ։

Իման պու ֆագիր քիլիսէլերիմիզին իհթիյաճաթընը տէֆ՝ ու թէօվիյէ էթմէք իւզրէ էն միւհամէպ թարիխի պուլմագ իչուն կէրէք բուհ. Գաւառայինն վէ կէրէք Նահանգայինն Սինօթալարըմըզըն, կէրէք Իսթանպօլ Խան Ժողովլարըմըզըն, կէրէք վա'ըզաբըն Միւթիհան մէճլիսլէրիմիզին ճիտտէն միւթալա'ա էթմէլէրինին լազմ իսէ չիւպհէտտէն միւթալա'ա տիր։ Պունը իհմալ էթմէյիմիզ միւատէթճէ ֆագիր քիլիսէլերիմիզին տահա ֆագիր, վէ բուհանիճէ զա'իֆ քիլիսէլերիմիզին տահա զա'իֆ օլմասընտա սէպէպ օլաճաղըզ։

Ա՛ԽԼԱԳ ՎԷ ՄԱ՛ՄՈՒՐԻՅԷԹ. Էքսէր քիմսէլէր չուբասընը թէպլիմ ու իհթիրաֆա հազըր վէ ամատէ տիրլեր քի ախլագ պիր ճէմա՛աթը 'ալիճէնաղ վէ 'ըրզ ու նամուս սահիպի գըլար։ Վէ լաքին փէք ազ քիմսէլէր պիր գարիյէ հա գաւաղանընն սերվէթ վէ մա՛մուրիյէթի իլէ անվալ ը իդթիսասիյէսի՝ չօղճա սէքէնէսինին ախլագի անվալընտա վագէսէթէ իսիյինէ միւթմէ՛ին տիրլեր։ Վէ լաքին պու նէֆս իւլ էմր իսէ տէ, պիզ մահզա տընը պէրանին ի ֆէլսէֆիյէ իլէ իսպաթ էթմէյէ չըզըչմայաճաղըզ։ Պիզիմ տէյիլ մագամընտա իրտա էտէճէք միւաքիթ պիր չէյիմիզ տահա վար ա՛ըր։

Գահտա Սիթի՝ էքսէրիսի 'ամէլէ թագըմընտան վէ պիր գաչ ազվամա մէնսուպ 100,000 նուֆուս ը էհալիսի օլտըղը հազատ, Գահտա էյալէթինին էն մուհիմմ չէհրի տիր։ Ախիրլէն պու չէհրետ հէր նէմ՛ ախլագսըզըղա գարչը պէզլ էտիլէն սա՛յու զայրէթլէր 'աճիպ սուրէթէտ մագնամը ը մուվաֆֆագիյէթ օլմալարընա մէպնի, Ամէրիգա զաղէթալարընտան պիրիսինին միւ՛էլլիֆի մէզքիւրը էյալէթին էքհապիր ի մէ՛մուրիյնինէ պիր մէքթուպ հազարագ, պէօյլուք պիր չէհրին իչուս ախլագա թէմիզլէնմէսինէ տա՛իր հավիզի տէյիլլէր թալէպ էյլէմիչ տիր։ Միւտատ'ի ի 'ումումի մու'ավինի Թրիքէթին ճէվապնամէսինին պիր զըմընը աթիտէ տէրճ էտէրիզ։

«Պուընտան պիր տէնէ էվվէլ պու չէհրետ 256 մէյհանէ, 200 դումաթխանէ վէ 60 դաւար տահիլի ֆահչխանէ վար իսէ։ Էլհեմմ իսէ հիչ պիր մէյհանէ, հիչ պիր ախլագ դումաթխանէ, հիչ պիր նէզամսըզ պիր խանէ խօգ ա՛ըր։ Պու ախնախատա

պու կիսի սու"ի հալէբտէն ազատէ օլան եկկանէ էն պէօյլուք չէհր տիր, վէ պիզ Թագրիպէն 12 հայտան պէրու պունլար օլմագսըզըն տախի հաչա-մըշ օլաբզըմըզտան, պու՝ պէօյլուք պիր չէհրէն պէօյլէ ֆէնալըգլար օլմագսըզըն տախի Թէրագը էտիպ մա'մուր օլապիլիր խոյինէ տիրի պիր մի-նալ վէրիր։

Պունլարըն տէֆ' ու իղալէսի միւճատէլէսինէ պաչլանտըղը ղէման էհալիմիզին խայը պիր դըսմը պու միւճատէլէնին պիղիմ ԹիճարէԹիմիզի խա-լէլտար, վէ մա'մուրիյէԹիմիզի մահվ էտէճէյնի զանն էյլէտիլեր իսէ տէ, պէր'աքս պու հալ հէի ակն'աթ վէ մէսլէքլէրտէ իչ վէ կիւճլերի Թէչվիդ էյլէմիչ տիր։ Պիղիմ նուֆուս ը էհալիմիզ պու միւատէԹէտ տանա պէօյլուք պիր միկեաստա արԹ-մըշ տըր։ Պանդալարա հաՖԸրըլան ադչէլերին մըգտարը պու միւատէԹէտ $1\frac{1}{2}$ միլեօն տօլար արԹ-մըշ տըր։ Սօգադլարըմըզտաքի Թաճիրլէր 'իլավէ հաղրճըլար իսԹիխտամ էյլէմիչլեր տիր։ Մէքկա-Թիվ ի 'ումումիյէմիզէ տէվամ էտէն Թալէ-պէնին մըգտարը խայըճա արԹտօղընտան, 'ի-լավէԹէն 18 մու'ալլիմ ԹուԹմաղա մէճպուր օլ-տուդ։ Մու'ալլիմլերին պիղէ պիլտիրտիքլերիս-նէ կէօրէ, իչպու արԹան Թալէպէ 12տէն 16 հաչընա գատար օղլան վէ դըղլարտան 'իպտաիէԹ օլուպ, պունլար մէչխանէլերին գափանմալարըն-տան էվվէլ, 'ա'իլէ վէտէրինէն քէնտինէն լուճրէԹ-լերինի իչքիյէ սարՖ էԹմէսի սէպէպիյլէ, 'ա"իլէնին կէչինմէսինէ հարատմ էԹմէյէ մէճպուր խոյլեր։

ՆայրաԹխանէլեր ի'անէ Թալէպ էտինլերին մըգ-տարընըն իքի սիւսխունտէն զիյատէ ազալմըշ օլ-տըղընը խապեր վերմէքտէ տիրլեր։ Պաչգալարա մէրկուԹ չօճուղլարը հիմայէ էտէն նէվճիվանան մահքէմէսինէ չու կէչէն 8 այ զարՖընտա անճագ իքի միւրաճա'աԹ վուդու' պուրմուշ տըր. հալ պու-քի մէչխանէլերին գափանմասընտան էվվէլ, 8տէն 88 չօճուղա գատար հէր այ կէլիպ, պիր նէվ'ի'անէ վէ հարատմ Թալէպ էտիրլեր իսի։ Մէչխանէլէ-րին գափանմասընտան պէրու կէչէն 12 այ զար-Ֆընտա պիղ ի'անէ ալմագ իչխուն անճագ իքի պու կիսի չօճուդ կէօնտերմիչիզ տիր։ Ճանիկեր 'ալէչհինտէքի իդամէ ի տա'վալարըն մէսարիՖաթը սէնէտէ 25,000 տօլար էքսիլմիչ տիր։ Պիր օ գա-տար մէսարիՖ տէ փօլիս մէ"մուրլէրինինքնտէն ա-ղալմըշ տըր։

Շու կէչէն 25 սէնէ զարՖընտա պիրինճի տէֆ'ա օլմագ իւղրէ, պու մէհլէքէթին տէ'ավի մահքէ-մէսի Մայիս այընըն պիրինճի Փազար էրԹէսի կիւնիւ իսԹիմա' օլունաճագ հիչ պիր ճինայէԹ տա'վասը օլմայարագ աչըլմըշ տըր։ Փիրալարըն վէ պագդալիյէլերին Թահսիլինէ մախսուս ուֆագ ԹէՖԹէք տա'վալարը բուչէԹ վէ Թէսվիյէ էԹմէք մագսէտի սարիհիյլէ ինտաս օլունուպ տա էվվէլէ-րի տէՖԹէրի հէր կիւն կէօրիւլէճէք տա'վալար ֆիհ-րիսԹի իլէ տօլան չէհր ահքէմէլէրինին 'ամէլի սուրէԹէտ կէօրէճէք հիչ պիր իշլերի գալմամըշ տըր, գիրա էլէվմ ատէմլեր քէնտի 'ալէչհլերինէ իդամէ ի տա'վա օլունմագա հաճէԹ պրագդմայարագ պօրճլարընը Թէ"սիյէ էյլէմէքտէ տիրլեր։

Պունտան պիր սէնէ էվվէլ, մէչխանէլերին գա-փանմասը լէհինտէ անճագ պիր իքի Թաճիր պու-լունագլիտիյի հալտէ, էլէվմ իքի Թաճիր պիղէ պու-լունմազ քի անլերին աչըլմասը լէհինտէ օլսունա-լար. պու իսէ էՖքյար ը 'ումումիյէտէ 'ամիպ պիր ԹէպէտտուԹ վուդու' պրագմաչ օլաղընը կէօսԹէ-րիր։ Հէր պանքէր ահվալ ը հազըրէյի ղայէԹէ մէտհ ու սէնա էԹմէքտէ տիր։ ՃինայէԹլերին մըգտարը ղայէԹէ ազալմըշ տըր. Թաճիրլէր մազ-հար ը մուվաՖՖաղիյէԹ օլուչօրլար. էմլաք ու 'ա-գարըն զըյմէԹլերի 'ալէտտէվամ արԹմագտա տըր։ Շէհիր ԹէմիզՁ տիր. ճինայէԹլերին մըգտարը սօն տէրէճէ ազալմըշ տըր։ Թաճիրլէր մա'մուր տըր-լար. էմլաք ու արազինին զըյմէԹի արԹմագտա տըր։

Պու չէհիր տիւնեանըն ԹէճրիպէՁ իճրասընա մախսուս մէրքէզի տիր։ Եկէր Գանասա Սիթի' մէչխանէլերինի գափայապիլիր վէ անլերի գափալը հալտէ սապայապիլիր իսէ, վէ եկէր անլերին գա-փանմասը րէՖահիյէԹ, սա'ատէԹ վէ գանա'աթը մուճիպ օլուչօր իսէ, օ Թագտիրատ սա"իր չէհր-լերտէ տախի պու կիսի պիր մէսլէքտէն 'այնինէ-Թիճէլեր հասըլ օլաճաղընը մէ"մուլ էԹմէքլիք'ապա մուվաՖՖագ տըր։

'Ամմէ ի ձէմա'աթ վէ միսիօներլիՔլեր. Ամերիկայան մսիօներ չիրքէԹլերի իչլերինտէ Ինկիլիզճէ միւԹէքէլլիմ մէմլեքեԹլերտէ էհլ ի քիթապ օլմայանլարըն տիւնեանըն մուխԹէլիԹ Թա-րաֆլարընտա պուլունան միսիօներլերը մերքեզլէ-րինին մունԹազամ վէ իչէ եաղըշըր ԹէպագիվՁ ու մու'այէնէսի իչխուն պիրլեշմիլերի իլէ եէնի պիր տեվր պաչլամըշ տըր։ Պու Թէտպիր էն եվվէլ Սամերիգատա խաԹրա կելմիչ տիր, վէ Յուլիտէ մուրախխասլար պա տա'վէԹ ի մախսուս Ինկիլ-Թերրայա կիտիպ, օրատա էհլ ի քիթապտէն օլմա-յան 1,000 քիշի իլէ պէրապեր պիր միւքալէմէ մէճլիսի 'ագա էյլէմիչլեր տիր։ Պու մէճլիսին նէ-Թիճէսինտէ հուղզար 100 ա'զատան միւրէքքէպ

պիր գօմիսիօնթա՛ներն էթան քի պուննալար պիւթիւն ինկիլթերըա վէ Իրլանտա 'ամմէ ի ճէմա՛աթըներն, եա՛նի բուհանիլէր սընիֆընա տախիլ օլմայան էֆրատըն միսիօներ ուժմուրընա մէրագընը ուչյանտըրմալ իչ՛ինի իլերի կէօթիւրսիւնլեր։ Ինկիլթերրայը՝ դիյարէթ էտն իչլու հէյ՛էթ ի մէզ՛ու սէնին բէ՛խի Ամէրիղատա Եպիսկոպոսականլարա մախսուս էն մէչհուբ Զըբ՛ն նամ զաղէթանըն միւ-'ելիֆի Մր. Մոդպի խոլ։ Մուխթէլիֆ եէրլէրտէ իրտա էթախյի պէլաղէթլի նուխթաղարընտա բէ՛խա ի մէճլիս՝ Ամէրիտա խարճիյէ նազըրը Մր. Բուլթըն պու վէտն լէհինտէ պիր մէքթուպը օղուտը։

Բիվայէթէ կէօրէ, ուժմուրը պահրիյէյ տա՛իր պինեատտա էն մուգթէտիր էհլ ի վուդուֆ վէ իրթիթիյան 'ամմէնին Ամէրիղատը գօմիսիօնը ա՛պատընտան օլան Գավուտտան Մահան մէճլիսէ հազըր պուլունմատըտա մուգթէտիր օլմամըչ իսէ տէ, պիր մէքթուպ եազարադ քէնտինին էֆքեարընը պէյան էթմիչ տիր։ Միւմանիլէյհին պէյանընճա, իրթիթիյանըտար քէնտի մէմլէքէթլերինէէքի միւչքիլ մէ՛էլէհնին, եա՛նի թէչքիլաթ վէ ուսուլ ը իտարէյի պիրէչմէլերինին գաթ՛ի հալ ու ֆասլընը մէսմայիք ի էճնէպիյէտէքի թէպչիր ի պէչարէթ տա՛իրէլերինէէ պուլաճաղտար, վէ պու վէճհէտ եէկէտանէ էն պէօյուք հէտէֆ ի մազսուտտա եէթիչմէք իչ՛ին միւթթէհիտէն չալըչմադ սայէսինտէ պիրէչէճէքլեր տիր։

«Մէսմայիք ի էճնէպիյէտէքի միսիօներ իլէրինէ վերիլէն ի՛անէլերին մըդտարը, Գաթ՛օլիքլերին վերթիքլերի իչ՛ինտէ օլմայարտադ, Թադրիպէն 5 միլեօն լիրայա պալիղ օլուպ, պունըն 0/0 85ի Ինկիլթերրա, Ամէրիկա վէ Գանատատան չընմագտա տըր։ Իչպու զայէթ վասի՛ տա՛իրէնին իչթիյաճաթը նադտր ը ի՛թիպարէ ալընաբիլը հալտէ, պու պէօյուք պիր մէպղադ տեյիլ իսէ տէ, պու մէմլէքէթլերին ի կիւճ տահմինլերի պու ուզուրա վերիլէն ադչէնին պինուտտ եէրէ իսրաճ էտիլմէտիյի, վէ միսիօներլէր նադ ու նա՛իմէ կէչինէն թէնուէլ քիմսէլեր օլմադըղտարը խուսուսընտա զայրէթլի, թէճրիպէքքար զաթ՛ալարընն թէ՛մինաթընտա մալիք օլուզդար իսէ, վարիտաթճա տէրհադ պիր թէզայիւտա վուդու՛ պուսլաճադ տըր։ 'Ամմէ ի ճէմա՛աթ չիրքէթինէն Ամէրիկադի հէյ՛էթի 38 կէօնիւլիւ էհլ ի խըզմէնին խըսէմաթընը զաթ՛էն թէ՛մին էյիէմիչ տիր։ Իչպու էհլ ի խըզմէթ տիւնեանընն մուխթէլիֆ թարաֆլաընտա քէնտի մասրաֆլարընյէ սէյեատաթ իճրա էպիպ, օրտարտաքի միսիօներլերինն իչլերինի էյիճէ թէպղիդ ու միւթաա՛ա էտճէքլեր տիր։»

Իչպու կէնիչ ֆիքրի վէ ճիտատի էֆքարա ճէ՛ա՛թ քէնտիլերինն էֆքեար ու միւթաա՛ա՛թընը ամթատէքի մուհիմմ վէ մա՛նատար քէչտիրէ պէյան էթմէքտէ տիրլեր։

«Միսիօներ չիրքէթլերի միսիօներ իչլերինի մէզհէպի ֆըրգալար էտատըրընտա պինա՛էն իլերի կէօթիւրսիւնլերի միւտատէթճէ, էտատը չիւպհէյէր վար տըր քի վէրիլէն ի՛անէլերինն էհիյյ պէօյուք պիր զըմմ 'իլմ ի իլահիյաթճա վէ բուհանի թէչքիլաթընճա ֆարղլարը թէ՛քիտ իչ՛ին սարֆ էտիլճէք տիր։ 'Ամմէ ի ճէմա՛աթընն վէտն վէ թէրթիպի քիլիսէ իչ՛ին 'ումմումի էտատըտ իլերինէ միւթթէհիտլէրինտէ հարէքէթ իլէ պաչլամադը վէ միւթթէհինտա սա՛յ ու զայրէթ, մուհթաջամ թէչքիլաթ վէ թէհնիսիլաթ իսիալը վէ լիւզումսըզ իսրաֆընն մէհ'ի իլէ նիհայէթլէնմէլի տիր։»

Հ. Մ. Ալէն

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

Իսրիսթիյան պիր 'ա՛իլէ իչ՛ին պիր խանէ ինչա էտիլմիյինտէ, վէ 'ա՛իլէ օլ խանէյէ տաճխիլ օլաբիլընտա փէք միհնաճիպ օլուբ քի, սաաէ պիր վադֆ ու թաղտիս այինի իճրա օլունտուն։ Պու կիպի պիր միհնաճէպէթլէ աթիտէքի տաճ'ա՛նընն զրա՛աթը թէքլիֆ օլունուբ.

Էյ Փէտէր, պու խանէյի սէնին իչ՛ին վէ սէնին եարտըմընըզլէ ինչա էյլէմէք քի, պիզիմ զէմինի 'էօմրիւմիւզիւն պիւթիւն էյամընտա պիզիմ իլէ պէրապէր օլուպ, պիզէ բահաթ իհսան էյլէյէսին։ Պիզէ եարտըմ էյլէ քի, պունը նէյամէթ վէ սալահ խանէսի էտէլիմ, վէ Սէն պիզէ օրտտա մէսէրրէթ ի գալ իհսան էյլէյէսին։ Սէն պունը բուհանի խըտամէթէ, իպրազ ը մուհտագիէթէ վէ միւչարէքէթ ի էֆքեարա վաբընթա մադամընտա գուլլանմադըզը պիզէ թա՛լիմ էյլէ։ Անընն տամը ալթընտա սաքին օլանլարա սըհհէթ վէ մէսէրրէթ պախչ էյլէ։ Պիզիմ էվտէն խաբարճլարընմըզ 'իզզէթին իչ՛ին վէ անտա տիւխտուլլարընմըզ Սէնին հուզուրընտա պիզիմ իսթիբահաթընմըզ իչ՛ին օլսունլար։ Պիզիմ էլէրիմիզին իչլերի, միւտաաֆիրփերվէրլիյիմիզ, պիզիմ քէտէր վէ զայ՛աթընմըզ, հօրղունլուզ վէ էլէմիմիզ, սա՛յ ու զայրէթիմիզ վէ զէվգ ու էյլէնճէմիզ, հէյիզ իչմէքլիկիմիզ, ուչուչըզ ուչանմադըզընմըզ, սէնին 'իզզէթինէ, վէ Ալլահա վէ ինսանլարա զարըզ իպրազ ը մուհտագիէթտէն 'իթարէթ պուլունան քիտմիզ իսայըտտա թէրտդընմըզա պա՛իս օլսուն։ Պուրտտա հազըր օլմայանլարը, եա՛նի կէրէք զէմինի իւզերինտէ սա՛իր պիր մահալտէ պուլունմադըրը, կէրէքսէ սէնտէ քէնտի բահաթլարընտա կիրմիչ օլանլարը խաբտէթէն պիքր էտերիզ։ Հէվի սէվգիւճիւէրիմիզ

իչխան սենին պէրէքէթինի, հէվ մահէմմէտէէրը իչխան թէսէլլինի, հէվ զա'իֆլէր իչխան սենին դուվվէթինի տիլէրիզ։ Էյ սէմավի փէտէր, պու խանէյի վէ հէվ վարըմըզը եօղումըզը սանա վադֆ։ ու թագիս էտէրիզ, թա քի սէն պիզիմ իչխան սենին էլ իլէ եահիլմամըչ խանէնտէ մու դատաէս պիր մէաքէն եահտըսըն։ Սէնին պիզճիւմիէ լուԹֆ 'ու 'ինայէԹլէրին իչխան վէ էպէտի մու հաղպէթինէ Թէվֆիքիւլիւմիւզէն նուչի զալըպէ րիմիզի համա ու սէնա իլէ սանա րէֆ' էտէյիմ։ Բաղըրմըզ Յիսուս Քրիստոսըն խաթիրէ տիլէրիզ։ Ամին։

* * *

ԹԷՖԻՔՒԻՐ վէ միւԹալա'ա իչխան Ք. Մուգատաէտտէն օգունաճաղ եէրլէր.

Փաղա. (Սոփ. պաղ 1ի օղու) Սէ-է-Ըէ-տ։ Բաղպէն հուզուրըննա սաքիթ տուրաճաղըմ։ Անէն հիւքմիւ սաաըր օլաըզնա, գալպիմ բիզա վէ մուվաֆագաթ քէսիլէճէք տիր։ Պէնի ԹեվֆիԹս վէ Թա'զիր էթտիյնաէ, ճեվապ վէրմէյճեէյիմ։ Պէնիմ մահքիւմիյէԹիմ իչԹիքամ սեպեպիյէ տաըրըլանըր։

Փաղ էրը. (Սոփ. պաղ 2ի օղու) Դայռըզուզը. 'Անճէպա գալպիմաէ «Պէն իմ, վէ պէնտէն զայրի եօղ տըր», տէյճէն պիր քիմսէ մի իմ. ճանըմ պի դայա սուբէթաէ սաքին օլան մէսըրսը չէհիր մի տիր։ Տիկէրլէր հաղըճնաա տիպգաթսըզ, քէնտիմ հաղգընաա փէրվասըզ օլուպ, Ալլահը իսո'ր մը կէօրիւյօրում։ Օլ հալտէ հայաԹըմ պէրրիյէ, վահչի հայվանաթ ինի օլաճաղ տըր։

Սալը. (Սոփ. 3) Լէռանը. Լիսանըմ Բաղպէն խամինէ նիսաա էտէն ԹէմիզլՀիսան օլաճաղ տըր։ 'Անճէպա նիչ զէման լիսանըմ գալպէն անա խըրամէթ էտէնէրին միւամիր լիսանը օլաճաղ տըր։ Էյ փէտէր, սա'իր պիր լիսան սէնին էվլատընա հիչ եաղըմազ։ Սէնին խամին 'ալի, կիւղէլ վէ գուվվէթլի օլան պիզճիւմիէ չէյլերի համի տիր։ Սէնին խամին իլելէպէա պէնիմ լիսանըմ օլսուն։

Զաքէնտէ. (Անգ. 1) Պէնտ. Եկէր սէրվէթիմ պէնիմ իչխան խէ, տէվիք քիսէտէ հըզզ օլունաճաղ տըր։ Եկէր խանէմ պէնիմ իչխան խէ, պա նա մէզճա օլմայաճաղ տըր։ Բաղպէն պէյճի խաբաղ գալըրզը միւտաէթճէ, ասլա Թահանը խանէնէրտէ սաքին օլաճաղ վաղԹ տէյիլ տիր։ Բաղպէն պէյճի իսէ մուհասալէթ տիր։

Փէնճէնտէ. (Անգ. 2) Ճէսարէթիյ. Պէնիմ եիւբէյիմ եօղ տըր, վէ եիւբէքզէնմէյն խաԹէմէմ։ Եիւբէյճիի Բաղպէն իւղէրինէ գօմաղ խաթէրիմ։ Ճէսարէթ ի գալպիմ վէ գուվվէթիմ եհնվա օլաճաղ տըր։ Ճէսարէթ ի գալպիմ պէն օլաըզըմաա, գալպիմ սուս կիսպի օլաճաղ տըր։

Ճէ՞ա. (Զաք. 1) Թէսէլլէմ. Կէրչի բուհճա մուզայաթաա խէմ տէ, մուվաֆֆաղըյէթիմ չայ՝ օլաճաղ տըր։ Բուհճա մէ՞յուս խէմ տէ, Բաղպ պէնի՝ Թէսլիյէ էտէճէք տիր։ Բէտտա օլունմըչ խէմ տէ, Բաղպ պէնի՝, եվվէԹ, պէնի ինԹիխապ էտէճէք տիր։ 'Վէ միւսԹապպէլ իմամիսիյէ պաչըմը րէֆ' էտէճէյիմ։

Ճ. էրնէսԹ. (Զաք. 2.) Ճէլալ. Հայաթըմտաա Բաղպ ճէլալ, հէր ալչաղ չէյի եապան, Թէմիզլէյճի ճէլալ, վարլայան վէ հէր չիրքին չէյի կիւզէլէչափըչն ճէլալ, ԹէտրիճէՀն պէօյիւչի վէ հէր ուֆաղ վէ 'ամի չէյի ա'լալանաըրան ճէլալ օլաճաղ տըր։ Բաղպ պէնիմ իչխան պունչարըն հէվիսի օլաճաղ տըր։

ՀԱՅԱԹ ԹԱՍՎԻՐԼԷՐԻ

ԵԱՐՉՆԸՆ ԱԼՏԱՏՉՃԼՉԴԸ

ԵԱՐՉՆ պիզիմ ճիւմլէմիզի տախ նա՛սըլ ալտաըր։ Եարըն 'ամէլէմիզ օլմայաճաղ տըր։ Տօղուն վէ տէրին ԹԷնէֆֆիւս լէ ԹէմիզՀ վէ Թա ղէ հավա ալմաղա, գըրմըզը կէօյիւսիւս գուչըն ԹէրէՀնիսիմիսինիւ վէ սա՛իր գուչլարըն Թէրանէլէրինի տինչէմէյէ վաղԹըմըզ օլաճաղ տըր։ Ֆէօչէտէ օթուրմըչ օլարաղ, կիւնէչին եամաճաաքի աղաչար իւղէրինտէն տօղմասընը էվէյի միւտաէթ սէյր, վէ եապանի սարմաչըզըն Թահիը գօգուսընը չէմի էտէրիզ։

Եարըն Ասլայը պիյարէթլէ անը պիրաղ ֆէրահլանաըրաճաղըզ։ Զէվալը էվէյի ուզուն միւտաէթտէն պէրու խաաթա տըր։ Պէնքի օ էճնատէ չիմ իւղէրինտէն գօնչու քէօմրիւմէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէյիպ, անը սէվինտիրմէքլիյէ տախի ֆուրսատ Թըմըզ օլուր։

Եարըն սէրսինի էյի էօյրէնմէսի իչխն Շուչանա եարտըմ էտէճէյիզ։ Պու կիւն անա եարտըմ էտէմէտիյիմիզտէն տօլայը էսէճ էտէր խանէք տէ, չարէ եօղ խոի։ Պիզ տէ մէչղուլ խոիք, վէ չիւպհէ եօղ քի, Աչխէնին ֆիսԹանընը պիԹիրմէք իչխն վաղԹ պուլուրըզ։

Եարըն ֆիւլան վէ ֆիւլանտա պիզիմ հանկի Թատաա օլաըզըմըզը կէօսԹէրէճէյիզ։ Անչէրէ պու կիւն կէօսԹէրմէքլիք գա'իտ ի իհԹիյաճ խիզմատ ճէնտա օլուր խոի։ ՎաղԹը տանա կէչմէմիչ խոի։ Լաքէն եարընքի կիւն կէչինճէ, տիւնեա պիզիմ էրքէյէ վէ գաուճտա եապըչըր չէյլերին, հանի դուստույէք վէ սաաԹէն համիսի օլաըզըմըզը անլաչաճաղ տըր։

Եարբն առա էյի պլկեճելիլ։ 'Սպլ ու իմիխալի գուլլանաճալըզ։ Պու կլուն ատճչելի խոթալար էթուկը իսէ տէ, եարբն պէօյլէ օլմայաճագ սըզ։

Եարբն մէա'ուա օլաճալըզ։ Էլմիղտէ պուլուա նան չէյլերին պէվկինի չըզարաճալըզ, վէ մալիք օլմասըղմըզ չէյլերին ևերինի առալ սա'իլլերէ իսլրալ ը մուհասպպէթ վէ իչմիլրաք էթմէքլէ տօլտուա րաճալըզ։ Էթրաֆըմըզտա պուլունանլարը մէա'ուա էտճելիլ։ Պու կլուն Թէրս վէ չէտլա օլաղըմըզ իչլուն՝ իչլերիմիզ Թէրս կիթաթ։

Եարբն առուաէ վէ ասքին օլաճալըզ։ Պու կլուա նլուն Թելալ վէ 'ամելէկի տեվկիլք իսի։ Պու ադ չամ հեր չէյի Թէմիզլեչճելիլ վէ արթըզ ճանղարըմըզ սըզըլմայաճագ սըզ։

Էյ վահ, էյ վահ։ Քնա՛չքի «եարբնը» «պու կլուն» եափաճագ ևերտէ «պու կլունիս» «եարբն» եափապլէ իսիք։ Եա՛նի պու կլունիս եարբնըն Թերթիլ ու վլանղարը իլէ պօչ ևերկ ֆեվմի էտէճճէք ևերտէ, եարբն իճրա էթմէքլիկի Թասմիմ էթուկլիմիզ էյի չէյլերի էաէ իսիք։ Նէ գատար մէա'ուա, նէ գատար պէօյլուք վէ էյի քլմսելեր օլուբ իսիք։

ՄԱԼԻՄԱԹ Ը ՖԷՆՆԻՅԷ

ՍԸՆԱ'Ի ԻՓԼԷՔ

Իլենկմ սընա'ի իփլէք՝ գօրտէլալար լ'մալը իչլուն գուլլանըլմագտա օլաղըղնտան, չօզ կէչմէզտէն մանուալը Թասլի'ինին, եա՛նի իփլէկին ևերինի ԹուԹաճագ վիպի կէօրլունէն պու մատտէտէն մուխթասարէն պատա էթմէքլիք պէլքի ֆա'իտէտէն խալի օլմալ։ Ուղուն մլուտէԹտէն պէրու իա-տլա օլունուշօր իսի քի, Թասլի'ի իփլէք, իփլէք պէօճէչինին պայպա սուրէթէ Թանվիլ էթուկի ԹուԹ եափրաղնտան պայպա պիր չէյ տէյիլ տիր։ Պու Թատտա փլէք մլունասիպէթսիզ տիր, պլրա Թասլի'ի իփլէք իլէ ԹուԹ եափրապլարընն Թէրքլիպտի ը քլմնեվկիչէսի արասընտա հիչ միուչապէհէթ եօղ տըր։ Պիրնի մէա'ի հայվանկիչ մանուալը օլուալ, տէօրթ ունսուրը քիմնեվի միւրեքքէպտաԹա, էղճիւմէկ մէվատտ ը չիսմ ի գլուլչկէչէ (Albumenoid Substanses) մալիք պուլունան պիր մատտէ օլաղը հալտէ, տիկերի տէլուլօզ նէվինտէն, եա՛նի իչ 'ունսուրտան մուրեքքէպ պիր մատտէ տիր։ Պինա՛էն'ալէչ ԹուԹ եափրաղը հուճէչրէչերի իլէ զօղատան չըզան իփլէք արասընտա հիչ պիր միւնասիպէթ եօղ տըր։ Վէ լաքին 'ամիլ կէօրլունէպլիր իսէ տէ, միւսԹաղպէլտէ պէլքի իփլէկին ևերինի ԹուԹաճագ օլան հասըլաթ՝ Թէմամէն իչլուն տէլուլօզ Թէտմիչ օլունան մատտէտէն միւրեքքէպ օլուպ, պուտնըն իլէ անըն հիչ պիր քիմնեվի 'ալադասը եօղ տըր։ Ֆիլհագիգա տէլուլօզ՝ քէնտի խասսիչէկլերինի Թա'տիլէ մէրպուԹ օլան պիր Թաղըմ ԹէպէտտուլաԹա մա'բուզ օլաղտան ածնրա, փաբլագ վէ ելասթիպլի վէ պայէթ լինճէ Թելլերէ Թեհավվիւլ էթմէքլիչէ գասլիչկէլի պիր մատտէչէ Թէհավվիւլ էտէր, վէ իչպու լինճէ Թելլի մատտէ սընա'ի իփլէք Թէտմիչէ օլունուր իսէ տէ, տօղրուսընը տէչկերէք, իփլէք տէչիլ տիր։

Սընա'ի իփլէք եափմաղըզ սէն'աթը նիսպէթէն տաճա եէնի տիր։ Անըն իլք լ'մալ օլունմասը Թաբիիի ծրտնսըղ էչլ ը սէն'աթ Գօնթ Հանրի տը Շարտոնէ իլք ատֆ'ա սընա'ի իփլէք լ'մալը իմմիչաղընը ախզ էթուկի զէմանտան, եա՛նի 1884տէն պաչլար։ Փարիս սէրիիսինտէ մէզքիր իսիթիրա'ըն իլք սէմերլելերի կէօրլունլուչէր։ Պու պաչլանկըճ հեր քէստէ չէվգ ու չէԹարէթ հասըլ եափճէք մա-հիչէթի հա՛իզ տէյիլ իսի։ զիրա Շարտոնէնին ու-սուլըյլէ էլէ կէչիրիլէն մատտէ՝ կէրչի հեր ճիհէթլէ Թասլի'ի իփլէչ պէնզէյօր իսիչսէ, նիհրօ սէ-լուլօզտան մլուէքքէքէպ օլմասըյլէ զայէթլէ չապուք եանմագտա, վէ պլինա՛էն'ալէչ փէք մանտուա սու-րէթտէ գուլլանըլմագտա իսի։ 1890տա Մ. Շարտոնէ իփլէք լ'մալը իչլուն գուլլանտաղը ուսուլը Թէպտիլ էթտի, վէ խուսուսի պիր 'ամելիչէ լ քիմ-ևեվիչէ սայէսինտէ սէլուլօզը սոճի հալտէ վէ եանմամագտը խասսասընը հա՛իզ օլարագ իսթիհ-սալ էյլէտի։ Ո պէմանտան լ'Թիխալարէն, սընա'ի ի-փլէք սէն'աթը գավի սուրէթտէ Թէ՛սիս էավլտի, վէ իչպու Թէչէպպիւսիւն Թէմէթթիւ'ըը սա՛իր-լերի իչպու ուսուլը լ'մալը Թասլիտ ու իքմալ էթմէքլիչէ Թէչվիգ էյլէտի։

Տը Շարտոնէ խամ մատտէ մագամընտա սոճի սէլուլօզ գուլլանըյօր։ Միւմանիչէչ աթըմըզ վա-մուգտան չըզարըլան սէլուլօզը օտուճտան չըգա-րըլան սէլուլօզա Թէրճիհ էթմէքտէ տիր, զիրա օ-տուն պիր Թաղըմ մէվատտ ը մա'սէնիչէչի հավի օլաղընտան, ունսէն հասըլ օլան սէլուլօզ կէվրէք օյմագտա տըր։ Ա թըմըզ փամուգ խալիս քէղղագ սուչը իլէ զաճ եաղը իչլունտէն կէչիրիլիպ, գօլօտիօն էլէ կէչիրմէք իչլուն էլքէուլ իլէ էթէրլին պիր մախլուԹը իչլունտէ հալլ օլունուր։ Վէ լաքին պու մատտէչէն խոթիհսալ օլունան իփլէք Թելլերի զայէթլէ պագիլ ի իչթի'ալ տըր։ Անը Թասլի'ի իփլէք զատար զայը ի գագիլի իչթի'ալ հալտէ կէթիրմէք իչլուն օ պալիալը քիւքիւրթ, եափօտա սէմիրլի պիր միկ մանղուալը իչլունտէն կէչիրիլիր։ Անտէն սօնրա իչպու սընա'ի իփլէք Թելլերի էլէմէչէ իւղերինէ սաբլըը, եափօտա չիլելերէ Թանվիլ օլունուր։

Իչպու իւիէք Թապի'ի իւիէքտէն չօգ գիյատէ ատյանըգլը ըբը։ Օ՝ հաթթա Թապի'ի իւիէքտէն տահա վարլագ օլուգ, անըն լուգէրլինաէ պօյա տահա չապուք Թուէթար։ Լաքին օ ուգուն միւտաէթ ևզգանըգը հալտէ պօղուլուր քի, պու անըն իչխան պէօյլուք պիր գուսուր ըբը։ Պու ճիւմլէ լիէ պէրաթլեր, Թապի'ի իւիէք լիէ գարըչարըգլարը հալտէ, չօգ ևզգանմալարընա հաճէթ օլմայան գումաչլարտա, էզճիւմլէ գօրաէլալար ի'մալընատա գուլլանըլըր։

1900աէ Պրէնէր սէլիւլօզը տա'իր պիր ուսուլտա իւիէյէ Թահվիլ էմմէք իչխան պիր իմթիյազ պատը։ Պրէնէր ուսուլընատա իսթիհսալ օլունան իւիէյնի եվվէլքի սընա'ի իւիէքլէրտէն զիյատէ պիր գաչ մէգիյէէթլիլերի վար ըբը։ Սընա'ի իւիէք ի'մալը իչխան ախիրէն իւչիւնճիւ պիր ուսուլ լհտատա օլունմըշ ըբը։ Սանըրսըն իչպու սընա'ի իւիէյնի կիւզէլ պիր իսթիգպալը վար ըբը, գիբա անըն իսթի'մալը սընա'ի իւիէյնի միւ'թատ հուսուսունը թէճավիւզ էտէր։ Պու՝ «Վիսգօզ» Թա'պիր օլունան ուսուլ ըբը։ Պու ուսուլտա սէլիւլօզ սուտա, քիւլ սույու իչինատ հալ օլունուբ։ Պու Թարիգէթ իսթիհսալ օլունան մատտէ քիպրիթիյէէթ ի գարպօն իլէ գարըչարըգլարագ, հաիրչդան պիր մատտէ օլուր։ Իչթէ «Վիսգօզ» իսմի անըն իչպու հաիրչդանըգը խասսիյէթինատէն նէչ՚էթ էմմիչ ու։ Պու ուսուլ իլէ ի'մալ օլունան իւիէյնի Թէլլէրի Շարաօնէ իւիէյնինի Թէլլէրինատէն տահա վարլագ, տահա հուամչագ վէ տահա էլսաթիգիյէթլի օլուբ։ Քէզալիգ սուտա հալ օլունմագ, վէ անը ի'մալ էմմէք մէսարիֆի Մ. Շարաօնէ իւիէյնինի մէսարիֆինինի պիր սիւլսիւնէ միւսաւի, հա'նի քիլօսը 24 գրուչ պատար ըբը։ Իչպու 'այնի Վիսգօզ հէրարէթ վա սըթմասըյէ էրիսիլտիյի հալտէ, անը չէֆֆաֆ վէ գամը սէլիւլօզա Թահվիլ էմմէքլիգ միւմքինն ու։ Պու վէճճէ սէլիւլօզա Թահվիլ օլունան մատտէ իսթէնիլինն գալըպլարա սէօգլիւէպիլտիյինատէն, Սէլիւլօյա Թա'պիր օլունան վէ տահա պէհալը օլան մատտէյնինն մուհիմմ պիր բագիյլի օլուբ։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ՔԻԼԻՍԷ

(վէբ. Յ. Գ. Պէ-լէ-լէան, Թ-ալա)

2.

Իչթէ պուբատա կէլէրիլ քիլիսէյնին ապ գուսուբ վէ գապահաճընա, օ տա քիլիսէյի քէնտի էատա վէ գանունլարընա սատըգ ապլամագատա օլան պէօյլուք Թէքեասիւլի պիր։ պուռնըն պիր գըսմը պէէքի գալուրլի պիր հալ ըբը, գիբա քիլիսէյի հէր նէ գատար տա վագ սապլամագատա էճէթէն, եվնէ անատ Յուգալարընն վէ տէլիճէլէրինն օլաճաղը իհթիմալտէն պիր։ պագ Մաթ. 13. 24-30. 47-49։

Պու ճիւմլէ լիէ տէ պէօյլուք պիր գըսմը իհմալ, վալիճէսիգլիք վէ գօրգաղըգ նէճիճէսի պիր։ Պիզ պա'զը պիրատէր վէ հէմչիրէէլէրինն իտա՚ա էթմէյի կիսի, հէր հանկը պիր իսթէյա տիւչինն հէր հանկը պիր ա'զայը տէրհալ գամ՚ էթմէքլիյի ապա Թէսահուպ էթմէյիգ, պիզա'քա Իհճիլինն ահգիսամընճա, օ կիսի պիր ա'զանընն իսլահ ը հալը իչխան իսրիսթիյան բուհընատա լազըմ՚ կէլէն հէր պիր չարէնինն իսթիհսալընը հագգ վէ ֆարզ տէյիս պիգիսի, չայէտ մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլմազ իսէ, քիտաբիլ պիր իհթիյաճ վէ իսրիսթիյանճա իհթիրազ վէ քէտէր իլէ Մաթ. 18. 15-17 ահգիսամընճա վէ 2 Սէլ. 3. 6. 14ին բուհունճա անըն Թահթ ը Թէրպիյէյէ գօնուլմասընը վէ ևա գամ՚ օ լունմասընը մուպատտէս վազիճէտէն 'ատտ'էէրիզ։

Լաքին իչխ Թ ապ գուսուբ պու պագատ այըգ վէ ուչանըգ տուբուզ, իչէմմէյէ պիր։ Պունուն իչինն կէրէք չօպան վէ քիլիսէ մէճլիսի վէ կէրէք քիլիսէ քէնապի պէօյլուք մէա՚ուլիյէթ Թահթընատա ըբը. պու խուսուսատա պիզմէ ապ խաթա ա'զա գապուլ էմմէքէտ օլան գայասըզլըգատա տէյիզ պիր. գիբա լինանըբըզ քի Քրիսթոսըն քիլիսէսինի սէվգինն հէր հանկը պիր չօպան վէ քիլիսէ ևա անըն մէճլիսի (Հոգատարճուսը) ա'զալըգա լայըգ օլմաչյան պիրինի պիգէրէք իչէրի ալմագ խաթասընընատա պուլունմագ, եվնէ տէ իսթիհսա՚ օլարագ իհԹիմալ քի զայը ի ճա՚իզ պիր մուճիպատէն պիրի իչէրի ալընմըշ օլսուն։

Եվնէ. Տիգգաթ օլունատա կէրէք պիր քի ա'զաչարընն նիչէէրինն նագայըգ ահվալը ածնրատան վուզուզ՚ պուլան պիր հալ ըբը, գիբա լինանըբըզ քի 'ումումիյէթ, ճիտաիյէթ վէ խալիսէթ բուհուլէ ա'զա օլմուչլար իքէն, վագթ միւրուրը իլէ 'էօմրիւն միւթէնէվվի՚ վէ մէ՚մուլին զայըլ հալէրի սէպէպլինատէն, օնա կէօրէ տէ տիգգաթ վէ իհԹիյաթ օլմատըգընատան կիւնահա ախուշմէք վագը՚ օլմուչ ըբը։ Պու կիսի պիր Թէհլիքէ տա՚իմա մէվճուտ օլմայլէ, եվվէլա պիգըգաթ ա'զա քէնապիսի, «քէնապի խէչասընը գօրգու վէ տիթրեյմէ իլէ էթմամ էթմէյէ» սա՚յ էթմէպի լազըմ կէլմիյի կիսի՝ քիլիսէ տապի վա'տը մուճէպիննճէ օլ ա'զայա տա՚իմա իսմատա վէ իհթիրազ էլինի ուզաթմագատա օլմալը ըբը։

Պու ճիւմլէ իլէ տէ խաթայա տիւչէննէր պուբ լունուբ իսէ, վիճճուատէ Թարի օլան պիր 'լլէթ

պիւթիւն վիւճաւսէ կէչմէխին տէյիւ տէրհալ անըն մէն'լինէ էն միւ"էսսիր չարէ խսթի'մալ էտիւտիյի կիալի, պէօյլէ տէ պիր ա'զանըն խաթմալը 'էօմրիւ տիկէր ա'զալարա տա սիրայէթ էթմէխին տէյիւ էն միւ"էսսիր չարէ իլք ֆուրսաթլէ խսթի'մալ էտիւտմէլի տիր։ Իչմէ չօպան վէ քիւիսէ մէճլիսինին պու պապաէ օլան ուլայնըդլըդ վէ ճիհատի դայրէթի 'պէօյիւք պիր իշ կէօրիւր։ Լազըմ օլան չէյ խրիսթիյան հիմմիյէթի վէ մուհաֆպէթիյլէ ճէսարէթ վէ րիյասըդլըդ տըր։ Էսկի էտէրիզ քի նիչէ սըրալարտա պու ֆաղիկէրլեր աէրհալ մէվղի' ի իճրայա գօնուլմասըդընտան, կիւնահ թէրտդէյէ մէյտան պուլմուշ տըր։ Պիլիրիզ քի պու մէս"էլէ, եա'նի ա'զա թէրպիյէսի եա զաթ' էթմէք նիչէ եէրսէ փէք նապիք վէ փէք միւչքիլ պիր մէս"էլէ տիր։ Զիրա նահիրէն պուլուրսըն պիր ա'զա քի պու կիպի սըրալարտա քէնտի խաթասընա ահիպ օլուպ, խրիսթիյան հիմմիյէթիյլէ իսլահընըն վասըթասընա պօյուն էյսին. չօդլար իրթիքապ ը կիւնահը նամուս մէս"էլէսի 'տատա էթմէզ տէ, անըն սէպէպտէն թէրպիյէսի նամուս մատտէսի սայար, վէ պու սէպէպտէն ա"իր ա'զալարա տիմադ իչմէն զալարմատըդը թաչ զալմազ. տէյիլ սալթ պու, անճագ անըն ատսէթ վէ իրըսմու ագրապտալարը պիվէ այագա զալզըպ, խաթադքեարը միւտաֆա'ա եօլունտա պիւթիւն քիլիսէյի ալթ իւսթ էթմէյէ պիվէ հաղըր օլուրլար։ Մէս"էլէ կիւճ տիր. լաքին միւչքիլտէը թէհվիւն էթմէնին պիր եօլու տա վազթընտա ճէսարէթլէ վէ բի'տէթի ի խաթրտան պէրի օլարագ օլ ֆէրտին իսլահը տա-լագը իչմէն ա'յ էթմէք տիր։ Շու հալտէ տիսէրլէրին իթիրազընա օլ զատար մէյտան վէրվիմիչ օլմազ։

Ա'զալար ինթիհապընա իթիրազ էտէն ատսթալար չու խուսուսը տախի տէրհաթը էթմէլի տիրլեր քի, քիլիսէնին, եա'նի Բապպա վէ անըն խրատ-մէթինէ 'ալէնի սուբէթատ վազֆ օլունմըշ միւ"մինն վէ միւ"մինէլեր իթթիհատընըն պուլունմասը, պուլունմամասընտան հէր հալտէ խայրը տըր. պիրա պու կիւն Ինճիլին վա'զ վէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն թէրազդըսընա էն չօդ զայրէթքէչ օլանլար անլէր տիր, վէ եկեր ա'զա օլմայանլար իչինտէ նիչէ ա'զալարտան տատա էյի օլանլարտան պիր եա զիյատէ չախսլար պուլունուր իսէ, ա'զալար իչինտէ ա'զա օլմայանլարա ֆա"իդ օլանլար փէք չօդ սըրալարտա տատա չօդ տըր. չու հալտէ իտարիճտէ պիր զաչ էյի վէ տախիլտէ պիր զաչ քէօթիւ իչիւն էն միւֆիտ օլան պիր ուսուլը պօղմազլըդ մա'զուլ տէյիլ տիր։ Ա'զա ուսուլընա միւ'թէրիզ օլան պիրատէրլէր չունը տախի տէրհաթը էթմէլի տիրլեր քի, ա'զալարտան պիր «'ազիզ»լին 'էօմրիւնիւ պէքլէմէք ճա"իզ օլմազ. զիրա անլեր քիլիսէյէ արթըդ քնամիլ եա մուգաուտէս օլմուչլար տէյիւ դապուլ օլունմազլար. անճագ քէնտիլէրտէ պաչլամըչ օլան մուգաուտէս 'էօմրիւն պու վասըթա իլէ իքմալը իչիւն ալընըդլար. պու թարիգատ իսէ թէճրիպէլէրէ կիրիֆթար օլտճաղլարը մուհաֆդազ տըր։

Վէ ենէ. Քիլիսէ, հէր պիր ֆէրտ իչիւն աչըդ տըր տէյիք, վէ իթթիգաընըմըդճա, հէր հանկը պիր քիլիսէ քէնտի ճէմա'աթի էֆրատընտան հէր պիրինին ա'զա օլմասընա խահիչքէր տիր. իմտի նէ"էյն տիր քի նիչէ պիրատէրլէր պու 'ուսմուտ ատ'վէթի վէ իմթիյազա մալիք իքէն, անտէն իսթիֆտէ էթմէզլէր, անճագ իչթիքտա էտէրլեր։ Գօրդարըդ քի ասլ միւչքիլաթի հապիզի իսրիսթիյան օլմազտան դաչընըլալըդընտան տըր. գօրդարըդ քի անլեր պիր թարաֆտան ֆէտաքէտար վէ միւնքիր ի նէֆս օլմազա հաղըր օլմուչլար, տիկէր թարաֆտան քիլիսէնին պիր թապըմ իմթիյազլարընա մալիք օլմազլէ, «Պէն»լիք տուչդուսընը թապթիֆ էթմէք իսթէրլեր։ Տէօնիւպ չօճուզլար կիալի օլմազտան իսէ, չակիրտլեր միսիլլու պէօյիւքլիւք սէվտասընտան ատլայը քիլիսէ իլէ միւնազա'ատա դալզընըդլար. Մաթթ. 18. 3. 20. 26-28։

Հաղորդութիւն վէ վաֆթիզ մէս"էլէսինտէ տաւխ ա'զալըդա հադդ վէ միւնասէպէթի կէօրմէ"զ մի իշ։ Նէ" տիր Հաղորդութիւն։ Սէվկիլլիւ Բապպըսընըդլըն կիւնահլարընմըզտան պիտի իսէլաս էթմէք իչիւն իսէ էօլիւմիւ իլէ իսլատ էթմէյ իտիյի պինհայէ մուհաֆպէթինին զիքր ի ճէմիւի տիր. պու միսիլլու պիր զիքրի էթմէյէ էն պիյատէ լայըդ օլանլար քի"մէրը օլապիլիր. կիւնահլարընտան թէվպէ իլէ Բապպըսընըդ Յիսուս Քրիստոսըն հայթընա հիսսէտար օլուպ տա Անո քէնտիլէրինի վազֆ էթմէյ օլանլար տէյի"լ մի. Եէլասքեար իլէ պու կիպի պիր 'ալափայա կիրմէմէյ օլանըն օլ մուհաֆպէթ զիքրինի իճրայա միւնասէպէթ վէ սէլահիյէթի օլապիլի"ր մի. օլսա պիտէ ճա"իզ օլո"ր մը. խայր, տօսթուտ, օլ մուգատտէս տօֆրատան հիսսէտար օլմազտան էվվէլ, լազըմ տըր քի Յիսուսըն բուն, հայթի վէ մուհաֆպէթինտէն հիսսէտար օլասըն. օլ վազըթ սէնի քի"մ մէն' էտէճէք։

Հէման վաֆթիզ այինի իչիւն տէ հալ պու տըր. պիզ վաֆթիզէ Աղամանն կիւնահընդն թաթհիրլի տէյիւ պաղմազըդ. նէ տէ սալթ խրիսթիյան չօճուզը օլտըդը իչիւն վաֆթիզ օլունմասընը դապուլ էտէրիզ։ Վաֆթիզտէ պէօյիւք իչիւն օլտուն, քիւչիւք իչիւն օլտուն, հէր իքիսինտէ տէ թաղիր

վար. անըն օլմասընը արդու էաէրիզ. պու թագ-
էրերի պէօյիւք քէնտիսի էթմէյի կիպի, չօճուգ ի-
չինն ատ վալիաէյն էտէր։ Պիզ վաֆթիզ չօճուգ-
լուգտա ևա պէօյիւսիւքտէն սոնրա օլաուն ատյիւ
իտսի'ա էթմէդիզ. պու հէր քէսին հիասյամի վէ
գանըշընա մէրպուճ տըր. էզճիւմիէ Բապպա վադֆ
օլուհմուշ պիր իրիսթիյան վալիաէյնին էվլատընը
տա Բաբպա վադֆ էաէրէք, անըն իչինն պէօյիւ-
սէճիյինէ տա՞իր անընդէ ահա ու վա՛տա կիրմէսինի
ատ հէր հալտէ Թէրճիհ էալսզ, Իհճիլին բուհունա
պուննը տահա միւթապզդ 'ատտ էաէրիզ։

Վէ իչթէ ս'զա օլմայանըն չօճուգուհնըն վաֆ-
թիզ օլուհմասըզընըն սէպէպլի պուհնատա սչիքիար
տըր. էկէր քիլիսէնին պու իսթիյազը Թէվպէ է-
տիսզ, Բուհրն 'ատիկէսինի ալմըշ օլանդարա իսէ,
Թէվպէ էթմէյիզ, Խէլասքէարընա վադֆ օլուհմա-
մըշ պիր քիմսէնին չօճուգընը վաֆթիզ էթմէնին
նէ՞ մա՛նասը վար. ամմա պիրի իսրիսթիյան 'էօմ-
բիւհիւ հաչար վէ Բապպընըն իչէրի արարնաճա կի-
տէր իսէ, անըն չօճուգընասն քի՞մ սույու մէն' է-
տէպիէիր։

Պու սըրատա Հաղորդութիւն ալըզ, չօճուգլա-
րընը վաֆթիզ էթտիրէն նիչէ լիյագաթատզ ս'զա-
լար խաթըրա կէլիր. պէօյլէէրին օլաըզընա ճիա-
տէն էսէֆ էաէրիզ. քա՛չքի պու կիպիէր իսլահը
նէֆս էանճէյէտէք պու իսթիյազլարան քէնտի-
լէրինի կէրի Թուհթաալար։ Հէմ ատ հադդ իւզրէ
կէրի զօմալը տըրըար. վէկհասըզ ագաէմճէ իատի'ա
էթտիկսիմիէ կէօրէ, պիր Թաղըմ ս'զալարընքէն-
տի իսթիյազլարընը սու՞ի իսթիմալ էթմէսի, հադդ
վէ միւֆիա օլան պիր էսասը լազվ էաէմէզ։ Քի-
լիսէնին պու պագատ ֆարըզ տըր քի, օ կիպի
լիյագաթատզ վէ իսթիազը ս'զալարը իսլահա սա'յ
էթսին. վէ եօզ իսէ հադդընատա վաճիպ օլան
մաե'ամէլէյի իճրաատն տուր օլմասընն։

Զօգլարընն սալի Հաղորդութիւն վէ ևա վաֆ-
թիզ իսթիյազընա մալիք օլմազ իչինն քիլիսէյէ
ս'զա օլմազա կէօզ տիքմէլէրի տահի սօզրու
աէյիզ պիր. պիզ՝ ս'զա օլմազ իսթէյէնէլէրատէն դաչ-
լարճա ատֆ'ա «Նի՞չինն ս'զա օլմազ իսթէրսին»
սիւ՞ալընա «Չինէքի Յիսուսըն էմրինի իճրա էթ-
մէք, եա՛նի անըն սօֆրասընա եաղլաչմազ իսթէ-
րիմ» ճէվապընը ալմըշզդ տըր. պու կիւզել, լաքին
պիղճէ տահա մուհիմմ օլանը վար. օ տա Խէլաս-
քէարըն գանը իլէ սաթէն ալմըշ իտսի քիլիսէնին
մագսէտ ի 'ալիսինի, եա՛նի Իհճիլին վ'աղը իլէ
կիւհանդեար ճինսին էպէտի իսէլասընը Թէ՞մին, վէ
Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր իւզերինատ սաոլթի գըլմազ
իչինի աեր'իհատ էթմէք տիր. վաֆթիզ վէ Հա-
ղորդութիւն իսէ, քիլիսէնին քէնտինէ օլան 'ա-
լագասընատան տօլայը պու կիպի պիր ս'զայա
Թագտիմ էթտիյի եագինէպ տըր։

Շու հալտէ քիլիսէյէ ս'զա օլմազ միւթալա'ա-
սընատա էն էվվէլ վէ էն մուհիմմ մէս՞էլէ ատվիկու-
լիւ Խէլասքէարընն հէր իւզերինատ Թէրք էթմիչ ի-
տիյի իսէլատ միւժտէսինին ի'լանընը Թագվիյէ էթ-
մէք մագսէտիյէ օլմալը տըր։

Շիմտիյէ գատար տէտիքլէէրիմիզտէն չու իսէ
մուհիմմ նէճիճէյէ վատըլ օլուրըզ։

1. Էկէր քիլիսէ վէ անըն վազիֆէ իւ մուգատա-
տէսէի պու իսէ, հադդ վէ վաճիպ տիր քի, անա
ս'զա օլան հէր պիր ֆէրա իչզու մուգատատէս
ֆարըզընա վէ 'ալագասընա էզհէր ճիհէթ այզդ վէ
ույանըզ պուլունըպ, հայաթ ը բուհանիկէսինի
եաչամազէ անատ քէսզ ի Թէրագդը էթտին։ Եօզ
իսէ ֆարըզլարընա սատագաթ իպրազ էթմէք իս-
Թէմէսիյի պու կիպի պիր 'ալագատան քէֆ ի եէտ
էթտին։

2. Քիլիսէ՝ քէնտինին պաչը օլան Խէլասքէա-
րըն իսմ ի ճէլիլի վէ Իհճիլին իսայրը իչինն լազմ
տըր քի, քէնտի հայաթ վէ վաքըզընա ճիատէն ս'զ
էթտին. պունըն իչինն ս'զալարընն հայաթ ը
բուհանիկէսինէ տիգդաթ էտիպ, մուզիրր օլան-
լարը ևա իսլահա, օ տա օլմազ իսէ, քիլիսէտէն
գաճ' էթմէյէ տիգդաթը պուլունսըն։ Քիլիսէ՝
Թէրպիյէ մէս՞էլէսինէ սատագաթ կէօսթէրմէտիքճէ
նէ քէնտի սէյամէթ վէ հայաթընը, նէ ատ տինևա-
յա միւճիա օլագիմէքլիյինի Թէ՞մին էտէպիէիր։

Պուրատա չօգ ատֆ'ա բաճթ կէլտիյմիզ չու
պիր նօգթայը զիքր էթմէք իսթէրիզ. օ տա պիր
Թագըմ ս'զալարընն քէնտի քէնտիէէրինի գաճ' է-
տիպ տէ, քիլիսէնին պու պագատ գայատզ տուր-
մասը. պէէքի քիլիսէ պունատա Թահթահատան,
ս'զա իսէ հէր քէսէ ի'լան օլունմագատան դուր-
Թուլտուրընա սէվկինիր. լաքին պու սօզրու աէյիզ
պիր. պիզ'աքա գօրդպզլըզ օլուպ, միւզիրր տիր.
քիլիսէ պունա կէօզ գափամամալը, անճագ լա-
յըգսըզ օլան ս'զայը բէսմին գաճ' էտիպ, սա՞իր-
լէրի տէ հազէր էթտիրմէյի տիր. հէմ տէ պու իչ-
տէ քիլիսէ քէնտի իսթիհատա վէ մէկզի'նին մուս-
հաճագա էթմիչ օլուր. զիքր հէր իսթէյէն քէնտ
տիկկինատն չըգար իսէ, աղ սօնրա Թէչքիլաթըն
տաղըլաճազը պէտիհի տիր։

3. Ա'զա օլմայանըզարա վաճիպ տիր քի, պիր
ան էվվէլ Թէվպէ ի հադիսիյէյէ մալիք օլուպ, Խէ-
լասքէարա վազֆ օլուհմազէ, Իհճիլին վ'աղընա
վէ ճանըարընն խէլասընա սա՛յ էթտինէր։ Պ'աղը-
լար «Պէն քիամիչ օլմատըգճա պու 'ալագայա կիր-

մէմ» ասէիւ պէքէէրլէր· պու հանդիչ տըր· պիզ քեամիլ օլարադ , քվլիսէյէ կէրմէդիզ , անճադ պիզ-ա պաչլամըչ օլան հայաթ ը բուհանիլէյլի քէմալա էրթիրմէք իչիւն պիր վասըթա տա քվլիսէ պիր ա-յիւ անա ա'զա օլուբ ըզ ։

Նիչէլէր ա՛է «Պէն ա'զա օլմադըզ տա իչլէրիմ» ա՛էյիզ , ա'զա օլմադան իմթինա' էաէրլէր· եվվէթ, ամօթաւմ , իչլէյէպիլիրսին · լաքին քվլիսէյէ ա'զա օլարադ իչլէմէքաէ էլուէ էաէպիլէճէք իսկյին 'ազ ու զայրէթ , ճէսարէթ վէ դաւվէթաէն վէ հէմ ա-էմէք ու զահմէթլէրինի տահա մա՛այեէն պիրնօզ-թայա հաոր էթմէք իմթիյազ վէ պէրէքէթլինաէն տաիսի քէնտինի մահրաւմ էթմիչ օլուբսըն ։ Զիրա վաի' պիր թարլանըն պիր քէօչէսինաէ թէք պա-չընա զազմա վուրմադ պիր չէյ ա՛իր , ևիւղլէրճէ քիմսէյէրէ զազմա վուրմադ օ քվլլիյէն պաչզա պիր չէյ ա՛իր ։

Պիրտաէր , մէլտանտա իչլէմէք իչիւն զայէթլէ մուհիմմ վէ մուզթազի բուհ· պիր իչ վար , վէ սէն ա՛է պիր իսրիմթիյան հալինաէ անըն իչիւն մէա՛ուլ իքէն , չու ևա պու ուսուլա իմթիրազլէ իչաէն վէ անըն պէրէքէթի վէ իմթիյազլարընտան քէնտինի մահ-բուհ պիրազմա ։ Արանըզտաճազ էն մուհիմմ մէա՛էյէ ուսուլ ա՛էյիզ , էչ պիր · քվլիսէ պօզուզ իսէ , սէն կիր վէ իսլահընա սա՛յ էյլէ ։ Հա՛ինկը տաէմ վար քի չէքլինէ իմթիրազ էթմիյի գափուտան իչէրի կիր-մէյէրէք , իչէրիսէ օլան ճանը էօյմէյէ պրազըր ։

Տօսթուհ , քվլիսէ ախէրլէրինին օլաըզը կիսի սէնին պիր տախի· անըն մուզադասէս ֆարզլարընա սա՛իրլէր մէա՛ուլ օլաըզը կիսի , սէն ա՛է մէա՛ուլ սըն ։ Զիրա ինէլասքաէրըն սէնին իչիւն ա՛է էօլտիս· վէ դանը իչէ իչիրա էթմիյի քվլիսէօնին ատնա տա իհալէ էյլէսի ։ Էօյլէ իսէ կէլ՝ վէ Բապզ Ցի-ատա թաալ' օլուբ , անա ատաըզ պուլուն , թա քի օ սէնի հէր խուսուտա մլուպարէք վէ մէյ-վէտար դըլսըն ։

ՍՕՆ

ԹԱ'ԼԻՄՏԷ ՃԷԼՊ Ի ՏԻԳԴԱՔ

(Կաթաէէ Յ. Քէշիշեան , Թալաս)

1 .

Պուբատա էմր ի թա'լիմաէ մէվճուտ օլան փէք մլուչքվլ , ֆադաթ էհէմմ վէ էլղէմ օլան պիր սիւ"ալա ճէվապ վէրմէք խոթէրվիզ , ևա՛նի չակիր-պէն ախզաթիընը նա՞սըլ ճէլզ էթմէլի ։

Տիզդաթ նէ՞ պիր ։ Տիզդաթ 'ազլա թագտիմ օլունան նէհանէլէրտէն պիր ևա ախկերի իւզէրինէ 'ազլըն խուսուսալ օլարադ գուվվէթի սարֆ էթմէ-սի տիր ։ Տիզդաթըն իքի ատրէճէսի վար տըր · պիրի պիլա իսթիյար օլան ախզաթի օլուբ, պունա տա 'ազլ կէրէք հասսէլէր վասըթասըյլէ խարիճ-ատն վէ կէրէք թէֆէէքքիւր վասըթասըյլէ ատրունա-տէն քէնտինէ թագտիմ օլունանն մատտէլերէ քէնտինէ թագտիմ օլունտըզլարը սըրայա վէ հալա կէօրէ ազ ևա չօզ , ևաիսօա պիրինէ չօզճա վէ տի-կերինէ պիր ազ էքսիքճէ օլարադ գուվվէթի սարֆ էաէր ։ Տիկերի իսէ պիլիսթիյար օլան տիզդաթ օլուբ , պունտա 'ազլ հէր հանկը պիր միւթալա'ա մատտէսինի քէնտի հուզուրընտա հրիզլ էթմէէ իչ-չիւն իրատէթ էյլէր ։ Պունտա 'ազլ խոթէսիյի կիսի տիզդաթ մատտէսինի թէպտիլ ևա թա'տիլ էաէր ։

Թէսաւվուրաթընմըզը պիր նէհրէ թէչպիհ էաէ-ճէք օլուբ իսէք , պու նէհրատ հանկը 'ունտուբ-լար սաթհատա ճէրեչան էախլ էհէմմիյէթի քէսթ է-տէճէյինի հալ ու քէյֆիյէթլէր թա'ևին էաէր իսէ , պու պիլա իսթիյար օլան տիզդաթ սըր ։ Լաքին օլ 'ունտուբլարը 'ազլ քէնտիսի իրատէթ վէ դուվ-վէթի սարֆ էաէրէք թա'ևին էաէր իսէ , պու պիլ իսթիյար օլան տիզդաթ սըր ։

Մէքթէպլէրտէ թագէպլէ միյանընտատա միւչահատէ օլունան ֆարզլար , անլէրին քէնտի տէրսլէրինաէ վէ հէր իչլէրինաէ սարֆ էթտիքլէրի տիզդաթ-տան վէ տէրատէ օլան մատտէյէ քէնտի ֆիքրլէ-րինի թօվլամալարընըն տէրէճէ վէ նէվ'ինաէն նէչ՞էթէ էաէր ։ Պիլիսթիյար տիզդաթ էթմէէյի, ևա'-նի 'ազլարընը տէրատէթ օլան մատտէ իւզէրինաէ մէրքէզլէնտիրմէյի էօյրէնմէյէն չակիրտլէրին չօզ չէյ էօյրէնէմէյէճէքլերի չիւզիէսիզ տիր ։

Փրոֆ. Սարպիս Լևոնեան պիր տէֆ'ա տէրատէ տիզդաթըզճա օֆուրմադատա օլան պիր չակիր-տի թա'զիր էթտիյի սըրատա սընրքա խոթթապէն չէօյլէ սէօյլէտի . « Պիզ զանն էաէրիզ քի բիւյա անճադ կէճէկէյին վէ ուչդու վազթընտա օլուբ , ֆագաթի հազիզտի ը հալ չու տըր քի տաէմլէր կիւնտիւզ , այլզ վազթլարընտա , հաթթա իչլէր ևա կէղէր իքէն տահա չօզ բիւյա կէօրիւրլէր ։» Ֆիլվազը' նիչէ չակիրտլէր տէրս օտասընտա մու-'ալլիմին դարչըսընտա օֆուրսուզ անը տինզէմէք իւզրէ իքէն , չօզ տէֆ'ա բիւյա կէօրիւրլէր , չու վէ պու չէյ հադդընտա ասլզլարտար , խա-րճաէն վէ տախիլտէն 'ազլարը էօնիւնաէն կէչէն էնվաի չէյլէր իւզէրինաէ կէչթ ու կիւզար էաէր-լէր , քվլթապա պազար իսէ տէ , պաչզա չէյլերի թէմաչա էաէր , էօյրէնմէյէ կէլմիչ իսէ տէ , բիւյա կէօրմէքքաէ օլուբ ։

Մու'ալլիմ պունը իսլահ էթմէէյէ չալըչմազը տըր ։ Հաթթա տէյէպիլիրիվ քի չակիրա տիզ-դաթը տէրէճէսինաէ թահսիլի 'իլմ էթմէքքաէ օլ-

տըղը միսիլլու, պիր մու'ալիմին տախի մուվաֆֆաղիյէթի թալէպէնին ախդամէրնը ճէլպ էտէպլէճէյի ատէրէճէտ օլուր։ Լաքին ախդամէթը նա՞սըլ ճէլպ էթմէլի, պու չօդ մուհիմմ վէ ահիկեր թարաֆտան միւչքիլ պիր սիւ՛ալ տըր։

Պու պապակ պա'ղը նօղթալար ղիլըր էտէլիմ։

Էվվէլա, ախդամէթը ճէլպ էտէպլիմէք իչիւն իլք լաղըմ օլան չէյ ֆէրֆէը ճէլպ էթմէք ահիր։ Մէրագըմըզը ճէլպ էթմէյէն պիր մատտէյէ ախդամէթ սարֆ էթմէմիզ իհթիահտըզ տըր. մէրագ իսէ պիր նէճինէնին չահսի 'էօմրիւմիւզէ օլան 'ահլաղատնձա պիզտէ հասըլ օլան հիսսէյաթ տըր։ Ատէմի իֆրա՛աթա սէվգ էտէն չէյ մէրագ տըր։ Վէ հէր նէ չէյէ մէրագըմըզ վար իսէ, անա ախդամէթ էտէրիզ։ Պիր չօճուղա վէք իսօչհանտըղը իփէք էլպիսէհինին իփէյինի հահրամագ իչհնտէ իվէք պէօճէյինին պէօյիւք պիր հիսսէսի օլտըղընը, վէ անըն թա'ամը չօգձա թուրի ազաճընըն հահրագարը օլտըղընը, վէ կերէք թուրի ազաճը կէրէկ իփէք պէօճէյի օլմատըգձա քէնտի պու իվէք էլպիսէյի կիյէմէյէճէք օլտըղընը էյիճէ անլաթի, օլ զէման թուրի ազաճը վէ իփէք պէօճէյի հագդընտա անա հէր նէ չէյ թա'րիֆի էտէճէք օլուր իսէն, անա գօլայճա ախդամէթընը սարֆ էտէպլիր։ Թիճարէթէ մէյլի օլան պիր կէնճէ հիսապ 'իլմինին թիճարէթտէ մուվաֆֆաղիյէթ իչհին էղէմ վէ զարուրի պիր չարի օլտըղընը թէֆհիմ էթ, հա՛նի անտէ մէրագ ուչանարը, վէ գօլայճա անըն ախդամէթընը ճէլպ էյէյէպլիրսին։ Մէրագը ճէլպ էթմէք իչհին աֆիճէքի վէսաիթին իսթիմալը ֆա՛իտէլի տիր. Ա. 'Իլմի էչհա աէնիլէն ուսուլա էհէմմիյէթ վէրիլմէլի։ Չօճուղ ֆիքրի մուճէրրէտ չէյէրտէն զիյատէ մու'ահիճն չէյէրի տահա գօլայ աէրը վէ գապզ էտէպլիր։ Իմամ 5+3 նէ՞յէ միւսավի տիր տէմէքտէն իսէ, պիր էլհն պէչ փարմաղընը վէ տիկեր էլհն իւչ փարմաղընը կէօսթէրիպ, չունզարըն իւզէրինէ չունզար զամմ օլունսա նէ՞ հտափար տէյիւ սօրմագ, հահօա պիր էլհնէ պէչ իւզիւմ, տիկեր էլհնէ տէ իւչ իւզիւմ վէրիպ, «Շիմտի սէօյլէ պագդադըմ, իքի էլհնտէ գո՞չ իւզիւմ վար» տէյիւ սօրմագ տահա էյի տիր։ Ինի վէ պօյու միւսավի օլան պիր սախֆը միւսթէվիյէ միւրէպպա' թէսմիյէ օլունուր տէմէքտէն իսէ, քհաղըտան հա օտուհտան պիր միւրէպպա' հահիպ, վէ չօճուղա հահիրրըպ, անըն իւզէրինտէ թա'րիֆ էթմէք տահա գօլայ օլապիլիր։ Պիր սա՛իրէհին մուհիմի նէ՞յէ միւսավի օլտըղընը տիվարտա պիր·բէմ իվէ թա'րիֆ էթսէն, չահիրտա պէնգի մուհիթինտէ օլտըղընը անլայամայաճագ տըր, լաքին անա «Շու ֆէսի պահա կէթիր» տէյիպ անըն քէնտրընը կէօսթէրէրէք, չէվրէ նէ օլտըղընը, վէ դուհթուրը պիտիքտէն օճնրա, չէվրէյի պուլմագ դա'հտէսի հասըլ պուլունտըղընը ֆէսին իւզէրինագ իփ իպ էօյչէրէք թա'րիֆ էտէր իսէն, չահիրտա պու թա'րիֆի տահա գօլայ անլար։ Պու ուսուլ պա'ղը տէրպէչէրագ չօգ վէ տահա գօլայ, տիկերէրէրագ իսէ աղ վէ չօգ կիւճ օլուր իսէ տէ, միւհքին մէրթէպէ պուհնա էհէմմիյէթ վէ վագթ վէրմէք չահիրտին մէրագընը, պիհնա'էն 'ալէյհ սիդգաթընը ճէլպ էթմէք իչհին ֆա'իտէլի օլուր։

Բ. Շահիրտէ իչ վէրմէք լաղըմ տըր։ Թէտրիհ' սըրֆ հօճանընն թա'րիֆ կա նուրագ էթմէսինագն 'իպտարէթի օլմալը տէյիպ տիր, հահօա չահիրտա պիր եէրագ հանըլտըղը կա թէօքէղէհինի կիպի մու'ալլիմ տէրհալ կէթիչիպ, պիր ինթիզամ իլէ մէս"էլէյի քէնտինի հալ կա իղահ էթմէլի տէյիպ տիր, անճագ չօճուղընն միւթալա'ասընա ճիհնէթ վէրիճէք զատտար կարտըմ էտիպ, կա աղընընա սէօզ վէրիպ, անը չալըշըրմալը տըր։ Բէզալիք չահիրտէ իչ վէրմէլի տէյէրէք տէմէք իհթիհնիլիր քի չահիրտա սիւ՛ալ հաղըրլայըզ իրտա էթմէլի տիր։ 'Իլմի հիսապտա թալէպէնին էլտէ օլան խուսուսա տա՛իր մէս"էլէյէր թէտարիք էտիպ, սիւ'ալլար իրտա էտէրէք, մու'ալլիմին տէլալէթի թահրիճնտա անէլերի հալ էթմէլերի, միւրէպպա', միւրիճ'ապ կա տա՛իրէյէր վէ տէրսէ կէօրէ էմտալի չէյլէր հափմալարը, հահօա միւթալա'ա մատտէսինին քհիմապտա իղահ օլունմայան տիկեր ճիհնէթլէրինի կէօրիւպ սիւ՛ալ էյլէմէյէրի ֆա՛իտէլի օլուր, պիրտա պու հօլտա օլ տէրսէ անլէրին տահա պիյատէ մէրագը ուչանըր։

Գ. Թալէպէ միյանընտա զայրէթի, էյի հասէտ վէ բէդահէթի ուչանարըմտա, ճէլպլ իմէրագ իչհին էյի պիր վասըթա օլտալիր։ Պա'ղըտարընըն զանն էթմէյի կիպի բէդահէթ չահիրտան միյանընտա հասէտ վէ պէսհահնէրդ ուչանարըմայըզ, անճագ անլերէտ օլան գուվվէթի վէ խիմի'տատը 'իղղէթի նէֆս տուչղուսը վասըթասըյէ թէրվիճ վէ թահրիք էտէր։ Մէրագ իչհին վէրվէչն թահահտա տօղրու իսէ, անը ուչանարըմտագըղըն էն միւ"էսսիր վէ միւֆիտ վասըթալարընտան պիրի պու օլտըղընա չիւպհէ օլմամալը տըր։

Ատէմ Քրիստոսըն գուլը օլմատըղձա, քէնտի քէնտինին թամամ տահիպլի օլամագ։

Վեր. Ր. Վ. Սպէն

ՎԱ'ՂԸՂՆ ԻԼԷ ԷՑԻ ԿԷՋԻՆ

Քիլիսեէրիմիզամ կէօրիւէն դուսուրլարան պիրի ատ բուհանի իշխիլեր իլէ էյի կէչինմէկիյիմիզ սիր։ Էվվէլա ատւչիհամէյօրդզ քի վա'ղղասրմդզ սա պիզիմ կիպի Թիւրապի սիրլեր, միւ-Թէհէվվի' Թէճրիպէէրի վար սրր, պա'ղէն ատ գուսուրլու պուլունապիլիրլեր։ Մադէտիմիզ վա'ղղսա պիր գապահաթ պուլմազ օլուր իսէ, չուրսա պուրսա անը ղէմմէ չդղէչրդզ, նիհայէթ պու խուսուս սա անդն գուլաղնա տիւչերէք, օ՝ ճէսարէթաէն տիւչեր։ Պաչկալար սա վա'ղղա ասդրու 'սասավէթիմիզի կէօրսիւքլերինսէ, անլեր ատ Թէօքէզկյերէք, քիլիսէսէ պիր բուհանի կէվչէքլիք հուսուսլէ կէլիր։ Պիչարէ վա'ղղ չալըչդր քի ճէմա'ասթսա մուհասպէթ մէյսանա կէՔիրալն, լաքլն նաֆի'լէ։

Իմաի ասօթլարդմ, քիլիսէսէ մուհասպէթ իլէրի կէթիրմէնին իլք չարէսի բուհանի իշխիլեր իլէ էյի կէչինմէք սիր։ Քիլիսէյէ կիթոսկյիմիզսէ, վա'ղղ մինսէրսաէն վա'զ էաէր իքէն, պաչդմդզը գալաբարագ սա'իմա վա'ղղն եիւզիւնէ պագմագ լազմմ սրր։ Վա'ղղն եիւզիւնէ պագմայզզ, պաչդնը աչազը ասրզ սուբան պիր չաիս կէօրիւբսէն, վէք իհթիմալ քի անդն վա'ղղա գարչդ պիր նահօչ հիսսի վար սրր. իմաի վա'ղղը ճէսարէթէնաիրմէք իչիւն օ լսթթազ էաէր իքէն պիր ասօթ կիպի անդն եիւզիւնէ պագմալդզդզ։ Սհէր պիր գուսուրդմդզ, վա'ղղն վա'զդնը չուրսա պուրսա մսւ'ահէղէ էաիզ, «Պու եիւքսէք պիր վա'զ տէյիզ իսի։ Եէնի 'էօմրաէն գայնայան պիր վա'զ տէյիզ իսի» վէ գայրիհա սէօզէր իլէ վա'ղղը ինճթիմէք սիր։ Պիր տէյճէէյիմիզ վար իսէ, ասօսթանէ կիտիզ քէնաինէ սէօյէմճէլի իզ։ Մ'իւմանիէյճ անլամալը քի, պիզ քէնաինի սէվսիյիմիզսէն սէօյէյօրդզ։ Էկէր օ պիզսէ պաչդա էֆքսար կէօրիւսէ, ինճինիզ գօլլարը կէվչէյճէք սիր։ Վա'զ նէ գառար սա ասֆի օլսա, պիզսէ տալէն սինսարդզ բուհը վար իսէ, միւճէրրէա օ պիզէ թէ'սիր էաէճէք սիր։ Լաքլն էկէր պիզսէ սինսարդզ հօզ իսէ, էն եիւքսէք վա'զ սա օլսա պիզէ թէ'սիր էթմէզ։ Տանա ասզրուսը 'էօզրիւ քէնաինմիզսէ արամալդյզզ։

Վա'ղղարը կէվչէսէն պիր սիկէր խուսուս սա ինճինլի ճէմա'ասթարսա հարը պուչուզ մէքթէպ պիթիրէն, եահսօա պա'զը գապահաթլար իլէ իչէն սուր օլան վա'ղղ հա մսւ'ալլիմէր սիր։ Էլսլէթթէ հէիհսի իչիւն պէօյէ սիր սէչէմէչիզ, լաքլն է-սէֆ էաէրիզ քի միւթէհնէվվի' հօլլար իլէ ճէմա'ա-թէն պէչնինի պուլանսրբարագ, ճէմա'ասթարը վա'ղղսան ասզուսան պու նէվ' քիմսէլէր վար սրր։ Էվվէլա քիլիսէ հա Հոգաբարձու հէյ'էթլէր ուչաղդզ պուլունուսզ, պէօյէլէրէ մէչսան վէրմէմէլի սիրլեր։ Զօպան հա վա'ղղ սա պէօյէսի էֆէնտիլէրէ պիրազ ֆարգը մսւ'ամէլէ էթսէ պէլքի սա հա էյի օլուր։ Վէ լաքլն քիլիսէ զայէթ այզդ պուլունուսզ, բուհանի մէ'մուրա պէօյէ պիր Թէ-'արրուզ վուգու' պուլսրզընսա, տէրհալ անը Թէսահիսզ էաէրէք, միւ'Թէրիլլերի սուսսուսրմալը սրր, օլմայա քի պու չէյլեր անը մէյ'ուս էաէրէք, խաթի'ֆա էթմէսինէ սէպէպ օլալար։ Բուհանի'ինչ-ճիլերէ իպրազը մուհասպէթ էթմէնլին սխեր պիր հօլուսա, պէլլի կիհնէլերիմիզսէ, սիւչինսէ ասօթլարդմզ իլէ պիյաֆէթ էաէր, հէր, իչէր իքէն, սէօյէչիպ կիւլեր իքէն մէճլիսլերիմիզսէ վա'ղղսալրդմզ սա պուլունմասընա սիդզաթ էաէլիմ։ Սէպէպ նէ՞ սիր քի, խասթալդզ վէ էօլիւմ վուգու'ընսա անը սա'վէթ էաէլիմ սէ, պէօյէ կիհնէլերսէ անը սա'վէթ էթմէյէլիմ, հապըչմա՞զ մը։ Օլմայա քի պէօյէ վազըթլարսա, սիւքիւթ էթմէմիզ իլէ անա մուհասպէթիմիզ օլմասդզդնը քէնաինէ հա-խոսա սխեէլերինէ կէօսթէրմիչ օլալըմ։

Պաչգա պիր չէյ, բուհանի վէրկի հապըլսըղդնմզսա, գուվվէթիմիզ մզգասրընա կէօրէ հապըլսըղ, վազըթնսա էաա էթմէլիյիզ։ Տիչարսա հա սա պիր մէճլիսսէ, վա'ղղմզդզ կէօրսիւյիւմիւզսէ տէրհալ գզյամ էաիզ, հիւրմէթ էթմէլիյիզ։ Պա'զը քիմսէլէր էօթէսէն պիր բուհանի մէ'մուր կէչսիյինսէ, 'ավամ'ը նասսան պիրիսի կէչիյօր իմիչ կիպի հիչ վազիքէ էաինմէյիզ, անդն իլէ սօզուզ մսւ'ամէլէ էաէրէք։ Սէն վէ պէն հիւրմէթէլի պուլունմազ իսէք, ասէրլերինէ քէօթիւ 'իպրէթ օլուզ, անլերին տէ հիւրմէթսիզ պուլունմալարընա սէպէպ օլաճազդզ, վէհնասըլ պուննուն կիպի նիչէ սօզուզ մսւ'ամէլէլերիմիզ վա'ղղա սու'ի թէ'սիր էաէրէք, պիր կիւն կէօրէճէյիզ քի մինպէր պօչ գալմըչ սրր։

Էվվէլթ, իպրարա մէճպուրդզ քի, պու կիւն պօչ գալան մինպէրլեր էքսէրիա վա'ղղարընա հիւրմէթսիզ պուլունան ճէմա'ասթարդն մինպէրլէրի սիր։ Զէվալդզ ճէմա'ասթարդմզ տահա էյի, սահա հա եիւքսէք պիր քիմսէ պուլմամ տէր իքէն, էլսէ օլսնը սա գաչդրդզ, օնտան պիր ազ գա'իֆինի արայօրլար սա պուլամայօրլար։ 'Ասճէպա բուհանի մէ'մուրդզարդն կիհնասիքճէ ազալսրդզնը վէ Գօրսուն ի'անէսինին էքսիկսյինի կէ՞օրմէյօրմը իզ։

Իմաի մուհիպպ ասօթլարդմ, պու սէօյէլերիմ սիզէ ազդը կէլմէսին։ Պէն սէ պու խուսուսսա էիէյի գուսուր էթմիչ օլսդզմը իպրարա մէճպուր

օլարաք, Բապպան 'աֆվ տվէմիշվմ։ Արթըզ ուս-
յանըզ օլուպ, մալիք օլարդըմըզ լուհանի մէ'մուս-
լարվէ էյի կէչինելիմ։ Անդեր Բապպըն մէսիհլերվ
օլուպ, սէմավի փեաեր անդերի ինճիմիմէյերեք,
անդերի սէվմէմիվի, անդերէ հէմաերա օլմամըզը
էմր էտիյօր։ Պէօյլէ էտեր իսէք հիչ չիւպհէ եօգ քի
անդեր ատ պիղի սէվճեէք, իչի սէվճեէք, վէ տահա
դուվվէթվի պիր թարզաա Ինճիվին իչինի իչերի
կէօթիւբճեէքդեր տիր։

Լաքին պուննըն մուղայիրինաէ պուլունուբ իս-
սէք, չօպան վէ վա'ըզլար չիմալ եթիւքլերվի կի-
պի, եվլաղարընա վասիյեթ էտճեէքդեր, «Ամմին,
վա'ըզ օլմայըն տա նէ սէն'աթ տահվպի օլուբ իսէ-
նիվ օլուն» տեյճեէքդեր։ Պէօյճեէճ բուհանի իչճի
ազալտաճաղ, Բապպըն իչի կերի գալտաճաղ, պիմմէմ
սօն կիւնաէ պիղիմ հալիմիվ նէ՞ օլտաճաղ։ Օլ վագթ
հաղգ իւզրէ Բապպըմըզըն չու սէօղիւ իւզերիս-
միվտէ իճրա օլունտաճաղ տըր, «Պանա ինտանտն
քիւչիւքլերտէն պիրինի հէր քիմ սիւրչիւրիւբ իս-
սէ, պօյնունա պիր տեյիրմէն թաչը տօրլըզ տէ-
նիվէ ահթըմտաը քէնտինէ տահա խայրը տըր»
(Մաթթ. 9, 42.) չիւնքի պուլունտաղըմըզ չէհիր նա
գաստապատա նինչէ պէօյիւքլերվն վէ քիւչիւքլերվն
թէվպէսիվ նաչտտալարընա վէ էնճամ հէյլաք օլմա-
լարընա սէպէվ օլտաճաղըզ։ Զիրա վա'ըզը գաչըր-
տըղմըզտա, չէմ'ատն եէրինտէն գալտըրըզմըզ օլա-
րաք, նինչէլերի ըզըդտըզ վէ ճահիվ գալտաղ, հէ-
լաք օլտաճաղտար, եվվէթ, կէօրիւյօրըզ եթրա-
ֆըմըզտա Ինճիվի ճէմա'ատթէտ քի պուս եիւզպէն
կիթթաիքճէ զա՞իֆլէնմէքճէ տիրէրը. իտտի միւբ-
չիտէէրմիզվէ էյի կէչինելիմ վէ անդերի սէվմէյէ
չալըչալըմ։

***

ԹԱՐԻԽՏԷ ՊԱ'ԶԸ ՄԷՇՀՈՒՐ ԴԱՏՈՂՆԱՐ
(Տէէ. Մարիամ Դըբդենալբեան)

2.

Հէրբէրէ Պէյըր Սը֊վ, Ա֊ճրնթալը Դ֊Ելիֆֆ
1812–1896

Միսիս Սթօվ չօգ քիթտապտար նաղտը իսէ տէ,
օ՝ «Ազգար Թոմաս» քիթտաղը իլէ տիւնեատա էն
գիյատէ մա'ղիւմ օլտը։ Ք. Մուզ. միւսթէհսա օ-
ղտարտ, տիւնեատա պուս դատար նէչը օլունան
պիր քիթտապ օլմամըշ տըր. պէչ սէնէ զարճընատա
Ամէրիգատա 500,000 ճիվտ սաթըմըշ տըր, սայքի
Էվրօփանըն հէր կիսանընա վէ Ասիատա տաճի
պիր գաչ կիսանա թէրճէմէ օլունմըշ տըր։

Հէրբէրէ, Տօգ. Լայմըն Պիչըրըն դըզը օ-
ղուպ, Էչճիվիտաէ տօղմուշ տըր։ Տահա չօճուգ-
ղուղընատա «Պինպիր կէճէլերվ» վէ սա'իր պիր
գաչ քիթտապտարը օգուտմուշ, վէ օն պէչ կաչընատա
իքէն Հարթֆըրտտա դըզդար գօլէճինտէ հիմչիրէ-
սի Թոմէրինատա մա'ավվէն հալինտաէ իչէմէյէ
պաչտամըշ տըր։ Փրօֆ. Դալվին Սթօվ իլէ եվլէնէ-
նէսէէք օրատտա գալտը։ Միւսաֆիրէյհ Փրօֆէսօր Սին-
սինաթիտաէ Էչճի 'իլմի իլահի մեքթեպինտաէ իքէն,
Ամերիգատտա էտարեթի մէս'էլէսի մէյտանտա գէլտի վէ
պուս վազըթտտա ղէվտըը էսիրէր Դանատտայա գա-
չըյօրտար իտի։ Միս Սթօվըն եվլինտաէ պուս մէս'էլէ
ուղուն վազթի միւզաքերէ մատտաէսի օլտը. լաքին
պուս ատրատտա միւսաֆիրէյհ տիկեր պիր դօլեճտաէն
տա'վէթի օլունտը վէ էնճամ Միսիս Սթօվ իչթի-
պուս նամտտար քիթտապը օրատտա հաղտը։ Փրէնս Ալ-
պէրթէ, Լօրտ Շաֆթըզպըրիյէ վէ տահա նինչէլե-
րինէ պուս քիթտապտան հէտիյէ օլունտը, վէ անդեր-
տէն հէր պիրինի անը թահսին եթտիքլերինի, վէ
իչթիրաք ը հիսսէրվի պուլունտաըդընը կէօսթէրմէք
իւզրէ օնտա մեքթուպտար հազտըլտար։ Էրթէսի սէ-
նէ Միսիս Սթօվ էվրօփայը զիյարեթինտաէ հարըմ
միլիօնտտան զիյատէ գատընտտար օնտու թա'զիմ վէ
թէքրիմ էտերեք պզդչտատըլտար։

ՃԵՆԻ ԼԻՆԳ, ԳԻՆԵՔՆԵՐԸ ԵՆ ԸՆԴԼԱՆՆԵԼԻ

Մէրզումէ Սթօգհօլմատա տօղմուշ օլուպ, պիր
լիտան իսօճատընըն դըզը իտի։ Նազլ օլունուբ քի
իչ հաչընատա իքէն անճագ պիր տեֆ'ա իչթիմտիի
իլահիյի պիր տեֆ'ատտա թէրէննիւմ էտեպիվէր ի-
տի. օն հաչընատա իքէն, Սթօգհօլմատա օֆիչրատտա
չօճուգղտար իլէ թէրէննիւմ էտեր իտի. իքի սէնէ
սոնրա սէսինէն կիւզէլիյի զայ՝ օլտուս վէ տեօրթ
սէնէ թէրէննիւմտաէն տտսբ օլտուս. պուս վազըթտտա
ֆէնտի մուսիպի վէ թէ'ելիֆլէ մէչղուլ օլտուս։ Էն-
ճամ սէսի էվվէլքի դուվվէթի վէ թահլիլըզընը
քէսպ էթտիյինտաէ, հէր քէս թէրէննիւմինէ հայ-
րան գալըր իտի։ Պիր պուչուգ սէնէ Սթօգհօլմ
օֆիչերասընըն չէրեֆի մադամընատա վարլատտը։ 1844տէ
23 հաչընատա Տրէզդընտա կիսիտի վէ էրթէսի սէնէ
պէօյիւք ճէմա'ատլարտա թէրէննիւմ էտիյէ էս-
նատէ Դրալիչա Վիկթօրիա տաճի քէնտինինի
սէնէլէմէք իւզրէ օրատտա հաղըր պուլունտաուս։ Պու
չէյ Ալման չէհրլերինտաէ տաճի մուվաֆֆադ օլմա-
սընտա եօղ աչտը։ 1847տէ Լօնտրատտա կիսիտիյինտաէ
վէկք մուհասպէթլէ դագուղ օլունտուս վէ պուրա-
տտա իկք տեֆ'ա օլարաք, Օրաթօրիատտա թէրէն-
նիւմ էտիտի։ 1850տէ Ամերիգայը զիյարեթի էտիպ,
օրատտա տաճի վէկք հիւթմէթլէ դագուղ օլունտուս.
բուհանի մագսէտլէր իչինն չօգ թէճէմմիւ'էրտաէ
թէրէննիւմ էտեր իտի. էնճամ 'էօմրինէն սոն սէ-
նէլերինի Լօնտրատտա կէչիրիպ, օրատտա վէֆաթ
էտիտի։

Ա՛ՏԱ ՅԵՆԻ ԳՐՕՂԻ

Յենի Գրօղի Գանիթաիա, չի՛ր վէ պաչդա չօգ թէ՚լիֆլէրաէն մա՛տա, 2,500 բուհանի լատհիլեր հաղմըշ սըր, «Թէգաղրուպ էթաիմ Հայա», «Սանա տահա Եաղըն» վէ տահա նիչէ լրահիլերի Ամէրիգատա բուհանի թէճէմմի՚լէրաէ թէրէննհամ օլունուպ, նիչէ պաչդա լհանդարա տա թէրճէմի օլունմըշ սըր։ Պու լրահիլեր թէն կէօգհա քէօր, լաքին ճան կէօղհու աչըզ պիր մու՚մինէննին գալգինաէն տուտուր էյլէտիյինաէն, վէ՚ք զըյ-մէթաար սըրլար։

ՅԼՕՐՃԱ ՆայԼինկէյ

ՆայԼինկէյլին վէտերի Ուհիրմ Էտուարա Շըր Շէֆֆիլտաէ պիր տարրաֆ լահ։ Վէ ՆայԼինկէյ (պիպլիպ) լամինի ասնրատան ալար։ Յլօրճա չճուպղուղճատա էյի պիր չակիրա օլուպ, չիմախ քի եվօհա լհանդարճըն չօղունը էօյրէնահ իսէ տէ, քէնահ գուվվէթ վէ լամի՚տաղարճըը խաս թահանէտաէ թիմարճըլըգտա կէօսթէրահ։ Փէք քհիչիք իքէն խասթահանէլերի պիյարէթ էտէ՚րէք, խասթալարա խըտամէթ էտեր լահ։ Գըրըմ մուհարէպէսինտաէ մէճրուհ ՚ասքերլերէ՚ վէ՚ք չօգ խըտամէթ էյլէտի։ Իւսկիւտարտաքի խասթահանէտաէ ազ պիր միւտաեէթ զարճըտա պիր չօգ խասթալարը թէտավի էյլէտի։ ԼէՆճը՚ճ Թայ՚Հ զաղէթասը մէզգուրե հագդըտա չէօյլէ եաղա՚ճ։ «Ճիւմլէ ճըզգալյէ մէ՚մուրլարը կէճէտաէ իչտէն չէքիլտիք-լէրինտաէ ՆայԼինկէյ կէճէնին գարանլըգճըտա կլինտաէ պիր քհիչիք չըրաղ օլարադ հօրուլմադ զայրէթ իլէ խասթալարը զիյարէթ էտեր լահ։ Զամալը ՚ասքերլերէ՚ պիր խատիմէ մէլէք լահ։ Պիր ՚ասքեր չէօյլէ տէյօր. «ՆայԼինկէյ իչերի կիւ-մէզտէն ՚ասքերլէր մերդումէ կիրտիյի կիպի՚ քիվհէ-տաէ կիպի ՚վէ՚ք հիւրմէթլէ օթուրուրլար լահ։ Իքի սէնէ սօնրա չօգ իչէտիյի սէպէպտէն Լօնտրայա տէօնմէյէ մէճպուր օլուռ։՚

Գրալիչա Վիգթօրիա քէնահինէ միւճէվհէրաթ իլէ պիր տէ թէչէքքիւրնամէ իրտալ էյլէտի։ Գըրըմ ՚ասքերլերի անըն զիքրինէ պիր ատնէմ իպատ էթմէք խաթէտիլէր. լաքին տհինտաո, միւ՚մինէ ՚գաըն խաթէմէտահ։ Ինկիլիզ էհալիսի պէչանը թէ-չէքքիւր զըմնըտաո 50,000 տալէր իՆանէ էթահիւ-լէր. պու մէզգուր իսէ թիմարճըլարըն թա՚լիմ ու թէրպիյէսի իչտէն Ինկիլթէրրատաո պիր պէօյիւք միւէսէսաթ օլան «ՆայԼինկէյ Հօմ» թահսիս օլունտուռ։ Ֆիլվագը՚ ՆայԼինկէյ լամինէն թամամ մա՚նաօղնտաո չէրճէն պիր պիւլպիւլ լահ։

Տիհնէհա թարիխինտաէ գաըմնըտար չօգ պէօյիւք իչէր կէօրմիւչ ահրէտը։ Միւսաքիրաթճըն տէՃի իչչէն չէրքէթլէր թէչքիլ էթահլէր։ Միս Ֆրէնհա Ուհիլըրա պու տա՚իրէտաէ փէք չօգ իչ կէօրահիւ։ Եէնէ միւսաքիրաթճըն տէՃի իչչէն Միսհա Սթի-վընս, Միս Ահնէս, Միս Մէյրի վէ տա՚իր գատճը-լար նէՃիչէրինի ճնքհար էտէրէք, պէչդի զայրէթ էթահլէր վէ Սպահըն ՚ինայէթիյէ չօգ մուվաֆֆադ օլատուլար։

Գաարընդար գալէմլերիյլէ չօգ խըտամէթ իՃիա էթահլէր։ պու կլուն Ամէրիգատա 8,000տէն գի-յատէ գաարընդար մաղազալարատա, զաղէթա վէ մաթպա՚ահանէլերաէ իչչէյօրլար։ Գաարընդար չա-՚իրլիքաէ իչերի կիթահլէր։ Գաարընդար բէտտամլըգ-տա պէօյիւք մէհարէթլէր կէօսթէրմիչլէր։ Բօզա Պահնէօր բէտտամ, Հէրրիէթ Հօմէր օյմաճը օ-լուպ, գաարընդարըն պու խուտուտալարատա խաթի՚-տաղարըն կէօսթէրմէք իչտիրէ մօտել օլմուչլար սըր։ Միս Տօրա Հուիլըր կահմըշ օլտըղը կիւզել բէտտամլէր իչլուն, Միս Գէրի վէ Միս Հըմֆրիզ իչ-լէմիչ օլագդըլարը իվիէք նադչլար իչլուն պէօյիւք մուվաֆֆաթլար ալմըչլար սըր։

Գաարընդար ՚իլմին հէր հահնը չիւ՚պէհնտէ տէ ՚ազամ թէրագդը կէօսթէրմիչլէր, թէպաղէթաէ, ավօղաթլըգտա թիմարճըլըգտա, մուսիղտաո իւ-լէրի կիթմիչլէր, լէթաֆէթ վէ հիմիչէթլէ մուս-վաֆֆադիյէթ պուտմուչլար, վէ եինէ բուհանի տա՚իրէտաէ վէ՚ք ֆէտաքհարահնէ իչչէմիչլէր վէ իչչէյօրլար, Ամէրիգատա կ. Գ. Ի. չիրքէթլերի պու կլուն փէք պէօյիւք իչլէր կէօրիւյօրլար, մէք-թէպլէրաէ, կիրահլի մէքթէպլէրինտաէ հօրուլմադ զայրէթ իլէ չալըչմադտա սըրլար. սիւնուհատա գըզլար գօլճէվլերինտաէ, էօքսիւղհանէլերաէ էօղիւմ-սիւզ ճանղտրա հայաթ քէչմէնը վա՚ղ էթմէքաէ նէ՚ գատար ֆէտաքհարահնէ չալըչըյօրլար։ Պու կլուն Մէթհոտիսթ, Պահթիսթ, Երիյահան, Եպիսկոպո-սահան վէ ժողովահան ֆըրղալարընտան օլարադ, օթուզ իւչ պէօյիւք Միսիոներ գատընդար չիրքէթ-լերի վար. պուռնդար հալընըզ Քհլամը վա՚ղ էթմէք-լէ տէյլի, հաթթա պա՚զլարը էճնէհլի տիյարլար-տա հէքհմիքաէ էաերէք, պէօյիւք խըտամէթլէր է-տիյօրլար։ Զինտէ պիր հէքհմ միսիոներ խաթուռնը օ գատար պէօյիւք պիր թէ՚սիր պրագտիչ սըր քի Զինղիզը օնա «Եաչայան Պուտտա» խամինի վէր-միչլէր, Աճէմիսթանտա չէսիտ պիր գօլէրա ղէմա-նընտա պիւթիւն էվրօփալըլար գաչաըղը սըրաս-տա, Տր. Մէյրի Պրէտֆօրտ վէ՚ք ճէտուրանէ վէ տատա գօրգմայարադ խասթալարը զիյարէթ էտեր խահ. Հէնտիսթանտա, Գօրէատա վէ պաչդա էճ-նէպհի տիյարլարտա հէքհմ գատընդարըն իչէրինի պիրեր պիրեր թա՚տտա էթմէք միւմքին օլատ տէօյլէնէպիլիր խահ։

ԻՆՁԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐ

ՄԵՐՐԷԶԻ ԹԻՒՐՔԻԱ ՄՈՒԹԷԼԻԹ ՐՈՒՀԱՆԻԼԷՐ ՄԵՁԼԻՍԻ

2.

6. Եէնի վլան վէ թէրթիպլէր։

(ա) Ի'տատիյէտ լիսան տա"իրէսինտէ մա'ալլիմլէրին 'ատէտլ իքի գաթլանըզ, հէր պիր չոկիրտէ չահսէն ղիյատէ վադի վէրիլէճէք։

(բ) Տուխուլիյէ իչիւն էրմէնիճէտ թէտարիքլէրի օլմայան չոկիրտլէր անըն եէրինէ 'Ա.բաղճա, Րումճա եա Ֆրանսըզճա իմթիհան վէրէպիլիրլէր։

(գ) Անա լիսանը 'Ա.բաղճա օլանլար իչիւն էրմէնիճէ եէրինէ 'Ա.բաղճա տէրս վէրիլէճէք տիր։

(դ) Եէրլի սէրմայէ Ամէրիգայա նազլ էտիլէճէք վէ մըգտարը տախի միւթէվէլլիւէր Թարաֆընտան գօլճ տէֆթէրլինէ մա.գայէճա մէպլաղա 'իլավէ էսիլէճէք։

(ե) Մ. Թ. Գօլէճի համիլէր վլանը պէա" էտիլմիչ օլուպ, 'սայքի ճիւմլէսի տէ մէ"զունանտան օլմադ իւզրէ, 22 քիմսէ պէհէր սէնէ գօլէճէ պիր մըգտար իւ'անէ էթմէք իւզրէ Թահրիրէն վա'տ էյլէմիչլէր։

(զ) Միւսթազպէլտէ գօլէճէ կիրմէք իսթէյէն Թալէպէլէանտան տուխուլիյէ իմթիհանը իչիւն կարըմ մէճիպիյէ ահաղ էտիլէճէք։ Իմթիհան Սեպտեմբրէտ վէրիլիր, վէ նամզէտ մէքթէպէ կիրէրսէ, պու մէպլաղ՝ մէքթէպլիյէսինէ մահսուպ էտիլէճէք, եօղ Յունիստէ եա նիզամի իմթիհան էյամընըն իսարճինտէ վէրիլիր իսէ, պու իւճրէթի իւ'տէ էտիլմէյճէճէք տիր։

(է) Միսիօնտան Թալէպ օլունույօր քի, Պօրտան իստանպուլա գէլինճէյէ գադար իչինճի պիր տօղթօր վէ իքինճի պիր Թիմարճը վէ գօլէճ իչիւն տէ պիր Ս. Մէրիգալը մա'ալլիմ Թալէպ էյլէսինլէր։

(ը) Ի'տատիյէ տա"իրէսինի իքմալ էյլէմիչ օլան չոկիրտլէրէ տախի տիպլօմա իւ'Թա օլունմաճագ տըր։

7. Մալիյէ։ Գօլէճին պու սէնէ մէսարիֆի 1,550–1,600 լիրայա պալիղ օլուպ։ Թա'մինէյէ տա"իրէսինտէ սայքի իրատ մասրաֆը գափսամըզ տըր։ Պու սէնէնին 'ումում մէսարիֆինճէ պէլքի 75 լիրա եա պիյասէյէ պօրճ օլաճագ տըր։ Գօլէճին իրատընըն անճագ 3տէ 1ի տա"խիր սէրմայէնին վէ միլքինին իրատընտան կէլիյօր. միւթէվէլլիւէրսը հէսինէյէրսէն վէ չոկիրտլէրսէն ալընան ադէ իլէ Թէվիյէ էտիլիյօր։

Իչպու բիւյօրԹու միւԹալա'ա էյլէյէն հէյ'էթ, բիւյօրԹտա կէօրիւլէն մէսէրրէֆպալաչ խուսուսաթ իչիւն պէյան ը Թէչէքքիւր էյլէտիքտէն սոնրա, մուսիդի վէ նօթա տա"իրէսինտէ կէօրիւլէն պէհի նօգտանըն տօլտուրըլմասընը, Գօլէճտէն պիյասէ իսթիֆատէ էթմէք իչիւն քիլիսէլէրին վէ ֆէրտլէրին պիյասէ տուչունիւպ չարէլէր իսթիմալ էյլէմիլէրինի, ճէմա'ատլարըմըզ տրասընտա հալլերի միւտա'իտ օլանլարըն հէտիյէ, վատիյէթ, վէ տա"իր եօլլարտա գօլէճէ մա.'ավէնէթ էյլէմէլէրինի, խասթախանէ վէ գօլէճ իչիւն լազումլարը կէօրիւլէն իւչ իչճիլէրին Թէտարիքի պապընտա օլան Թալէպլի Միսիօնըն իլը ֆուբտաթլէ նազարը տիդգաթա ալմասընը իսթար վէ Թավսիյէ էյլէսի։

Գ. 'Ա.յնԹապտա քա'ին Ա.զարիա Սմիթ խասթախանէյի Թապիպլէր հէյ'էթի. Թիմարճըլար վէ իչճիլէր պէրվէճսիզ սաղլըգ սաոտագաթ, մէհարէթ վէ սապը իլէ խասթալարա իսքամէթ էթմէքտէ օլմուչլար։ Սէնէ զարֆընտա սէրիրիյաթտա 3,932 խասթա մէճճանէյն Թէտավի օլունմուչ, վէ պունլարա 11,933 տէֆ'ա պագըլմըչ, 13,250 գատար եարա տէյիչիլմիչ. պագըլան կէօզ, պուբուն, գալ վէ պօղազ խասթալըգլարընըն 'ատէտլ 15,700 օլմուչ, վէ 3,000 գատար դան, Թիւբըրիւք, սիֆիլ մու'այինէսի վուգու' պուլմուչ տըր։ Խասթախանէտէյն խարճտէ օլան խասթալարա խանէլէրինտէ վէրիլէն վիզիթանըն 'ատէտլ 2,300 օլմուչ տըր։ Թապիպլէ Միս Համիլթընըն գատընտար իչիւն օլան խուսուսի սէրիրիյաթընտա 922 գատըն Թէտավի օլունմըչ, վէ պունդարա 3,094 տէֆ'ա պագըլմըչ տըր։ Միւսամիլէյճա՝ չէհրէմէնի խասթալարա 592 վիզիթա վէրմիչ տիր։ Պէօյլէճէ սէնէ զարֆընտա ճէմ'ան 57,343 վաճաթ հիսաալ իւզրէ, հէվմիյէ 190 խասթալարա պագըլմըչ տըր։

Սէնէ զարֆընտա ժուհիմմ 'ամէլիյաթ ը ճէրրահիյէնին 'ատէտլ 604 օլուպ, անճագ 16 վէֆիյաթ վուգու' պուլմուչ տըր։ Լէյլի տա"իրէյէ գադար օլունան 313 խասթալարտան (209 էրքէք, 104ի գատընը) 186սը էրմէնի, 89ը Թիւրք, 24իւ Ռիւրտ, 5ի 'Ա.րապ, 4իւ Րում, 1ի Եէհուտի, 1ի Չէրքէս, 1ի Թիւրքմէն, 1ի Սիւրեանի վէ 1ի Թաթար օլուպ պունլարտան 124ի Միւսլիման, 125ի Լուսաւորչական, 57սի Փրոթէսթան, 5ի Գաթօլիք, 4իւ Օրթոտոքս Րում, 1ի Եէհուտի վէ 1ի Մորմոն խտի։ Խասթախանէտէ բուհանի չիճա ճիհանի իլէ պէրապէր կիմմիչ, չէօյլէ քի, տու'ա ճէմ'իյէթլէրիյլէ, հէր կիրճաղի նասիհաթ խըտմէթլէրիյլէ, վէ սա"իր խուսուսի բուհանի թէճէմմիւ'լէր իլէ, վէ չոխսի բուհանի միւսահէպլէթլէր իլէ խասթալարա հայաթ քէլմը տախի Թապտիմ օլունմուչ տըր։ Իչպու բաֆօրԹու միւԹալա'ա էյլէյէն հէյ'էթ՝ 'արզ ը մէմնուս

հիմեթ էլէտիքատէն ոճրագ, եազ վագթընտա խոսթանէնին ակըդ պրագըմատը պագընտա դիւտաէ իմիները թէտարիք էտիլմէտին, վէ պու սէնէ Տօղ. Նէփըրալն ալյարըմըզը թէչրիվէ խըտամէթէ միւս պաչէրէթինէ 25 սէնէ օլմուչ խոյինտէն, չու միւս նատպէթիւ կերեք Տօղթօղ ը միւամալէյհէ վէ կէրեք Պօղա չիրքէթինէ գօնֆէրանս թարաֆընտան թէպրիքնամէ իրատը, վէ միւամալէյհ նամընտա պիր նգոֆ Յորելեան իճրասը իմքան վէ թավսիյէ էտիլտի։ Բէզատիք մէճլիս թարաֆընտան արզու վէ դարար օլունուս քի, էօնիւմիւզաէքի սէնէ քիլիսէլերտէն խաչթախանէյէ էտիլէճէք նագա հէտիյէյը մեսարիֆաթ ը ճարիյէյ սարֆ օլունմադ իւզրէ հաս էտիլմէտէն իսէ, պիր արայա կէթիրիւ քի Շէփըրա Ֆընա իսմիյլէ պիր սէյմայէ հալինաէ խաչթախանէյէ թագալմ օլունուս։ Իմտի պու իճուս ֆիքրաէ օլարագ մէ՞մուլ օլունուը քի, քիլիսէլէր պու սէվկիւֆիւ տօսթաւմըզըն իսմինէ, մի՞հէսէնին գըյմէթինէ վէ պօյարընա լայըգ վէ նագընշըը հէտիյէլեր էթմէքտէ պուլունաճագլար։

Դ. Մար՚աչտա քեա՞ին Մ. Թ. կըզլար դօլէճի։ Ցէֆթէրտէ մուդաւէյա թալիսպէրն ՚ատէտի 118 պուգ, պուհնարատան 13իւ Լուս. վէ միւթէալագը ը Փրօ. օլարագ, 58ի քիլիսէ ա՚զասը ալը։ Թաֆթատան 33իւ Մար՚աչտան իտարիճ 14 ֆարգլը նահալէրտէն օլուգ, Մար՚աչտա իսքեան էհնիկլերէն 30ը էյթամանէյէրտէն իտի։ Պու սէնէ սագ ագէ 8,955 ղրչ. մէքթէպիյէ, 12,337 ղրչ. թա՚սիսէ վէ 2,877 ղրչ. մուսիգի իճրէաթի հալինաէ ախգ էտիլմիչ ալը։ Էլիչա էֆ. Րուզ՚եան դօլէճտէ 20 սէնէլիք ատվամլը իտարէթինատէն ոճրագ մէչդ ու միւալա՚ա իչխէն պիր սէնէ միւտա՚ատ վէրիլմիպ, Պէյրութտա վագը՚ մէքթէպ ի քիւլիյէյէ կիմսիչ ալը։ Օր. Նուբիյա Թէրզեան Իսթանպօլտան ՚ալէտի էթմիչ օլարագ, ՚Իլմ ի Հիքմէթ վէ Թա՚սիսէ պ՚ի ձօղրաֆիա ատրպէէրինի ատր՚իւհատ էթմիչ ալը։ Էրմէնիճէ մու՚ալլիմէ Օր. Եամեր Գըրբզեան վէ նագիրէ Օր. Եղսա Պօյաճեան այրըլմըչ ալարագ։ Սէնէ զարֆընտա Մր. Մէդալըմ Սիմեոնըլարա ՚ա՚իա Ռ. Մուդ. ատրսինի, Թարիխ ի Էտեպեաթ, Ձիօղաֆի, վէ Օր. Ս. Թէրզեան իսէ Ձիւնեոր սընֆա Բօմաչըլար ատրսինի, Մր. Ճ. Րէհուիւք Մէթհինի ըէամ ա՚իրէսինի ատր՚իւհատ էյէմիչլեր ալը։ Մէճլիս ի խոսթ ա՚զալարընտան վէր. Սահագրոսըն վէֆաթը նը պիգր էթմէէիյիչ։ Մէրդում նէչի մէքթէպ պիճ նասընըն մի՚մար վէ պահնիսի իտի, վէ հէտիյէ էյէմիչ օլարագ մէսաբիւքաթի վէ քիթապար ա՚իմա քէնտինի էտաթրա կէթիրիրլեր։ Պու սէնէ գօլէճ վա՚զընը ՚Իպր. 12. 1 էտասը իւզէրինէ վէր. Պետրոս Թօփալեան էրատ էյէմիչ, վէ 23նճի իթֆամ ը միւտաէթ պիհնէթինտէ վէր. Մ. Կ. Փափազեան «Ատէմ» մատաէսի իւզէրինէ պիր նուԹգ իրատ էյէմիչ։ Պու սէնէ իթֆամ ը միւտաէթ էյէյէնլերտէն Յի Ա.Նիթապատան, Զսի Մար՚աչտան վէ Ակր ատ Բիլիստէն վէ Սէվէրէքտէն իտիլեր։ Պէօյլէճէ մէ՚զունէլերին սայըը 132յէ իպլազ էտիլմիչ օլտու։ Պու սէնէ գօլէճին Թէ՚սիսինին 25ինճի սէնէ ի սէվրիյէսի օլարագ, Յունիս 26տա Մար՚աչ պիրինճի քիլիսէնին Սուլթանընտա նըսգ Յորելեան պինէթի իճրա էտիլմիչ ալը։

Ե. Տարիւ ի Թէպչիր ի պէչարէթ։ Տարիւլ Ինճիլ Թէպչիրի հէյ՚էթինին բարօրթընտան անդաչըլաըզը իւզրէ, ատ՚իրէ ի Թէպչիրիյէմիզատ պուլունան նուճիւնճաճ ազ, մալիյէճէ գաղիր վէ չմանիլիք քէնտի մինալէրլերինի իտարէյէ զայը ի մուգԹէտիր ճէմա՚ատլարա ևարտըմ էտիլմէք իւզրէ, քիլիսէլերիմիզատն կէլմիչ օյան մէսլաղ պու սէնէ 132 լիրա օլմուչ ալը։ Արզու վէ ճէհտիմիզ ԻթԹիհատըմըզատա պուլունան ճիւմլէ քիլիսէլերին իտարէ ի զաթիյէյէ մուգթէտիր օլապիլմէլերի, վէ Միսիօնտան հիչ պիր կէօնէ մատաի ևարտըմ Թաչէպ էթմէմէք իմթիյազընտա մալիք օլապիլմէլերի տիր։ Հէման Սալահ պու պէրէքէթի պիզէ Թէզ իհատան էյէլիմ։ Միւնասիպ ՚իպատէթիկոնդարը օլմատըղընտան, զարարտատէ օյան ճէմա՚ատլարըն իչպու իհթիյաճընը Թէտվիյէ էթմէք իւզրէ, քիլիսէլերատէն պու սէնէ Թօփալեանըմըզ օյան մէսլաղ 32 լիրա ի ՚Օսմանի օլուգ, իչպու մէսլաղըն 7ոի ճիպին վէ 25ի Ֆէբրէ ՚իպատէթիհանէլերինին Թա՚միրինէ մու՚ավինէթ էթմէք իւզրէ Թախսիս էտիլտի։ Ատասէթէն Թավսիյէ օլունուը քի, քիլիսէլերատ Ծնունդ հէտիյէսինի պու մագսատ, հա՚նի քիւչիւք քիլիսէլերէ ՚իպատէթհանէ ինչասը հա Թա՚միրի պատըլնատա հարտըմ էթմէք իւզրէ Թախսիս էտիլսին։ Զօղ մահալլերատէն պու պատատ միւբաճա՚ատ՚լար վուգուզ՚ պուլունագտա օլաբղընտան, քիլիսէլերին պու պատատ սէխսավէթլէ մատաի իչթիբարքլարը արզու էտիլիր։

Զ. Մէգալէլեր։ Մէճլիսին իչլերինատէն պիրի ատ իչ ֆարգլը մատաէլեր հագդընտա մէգալէլեր տինլէմէք օլտու։ Իլք մէգալէ Տր. Ճ. Ի. Մերվլ Թարգընտան Թէտարիք օլունմուչ օլուգ, մատաէսի «Պիր վա՚զտա Ռ. Մուդատաէս նամընդ իսթի՚մալ օլունմադը» իտի։ Իչպու մէգալէտէ տերմիյան օլունան նօգթալար պէրվէճհի տիր։ (1) Պիր վա՚զտա Ռ. Մուդ.ատէն իսթիխարաճ էթմէք իչնին նիզամար վերվէմէզ, Բուհդն տէլալէթիյէ օլմալը տըր։ (2) Ռ. Մուդ.ատէն իսթիխարաճ պիր ֆաֆօկո տէյվլ,

իւա պիր վաբՆա սբը։ (3) Պիր վա'ղզ Ռ. Մուպ. իւէ տօլու պիր տաէմ օլմալը, վէ էօյլէ պիր մէվ-դը'ե կէւմէլի քի, Ռ. Մուպ.ին մուհարրիրլերինին մէվզը'ինաէ տուրտուլմասին։ (4) Ճէմա'աթ Ռ. Մու-դաատէտէն իսթիֆատէ էթմիշ օլան քիմսէյէրսէն 'իադաբէթ օլմալը։ Ռ. Մուպ.ին նէրխիճէսի ճէմա'աթ իւպէրինաէ կէօրիւլմէյի։ (5) Վա'ղզըն հադիսաթը Ռ. Մուպատաէսին մադսէտ էտինմէյի հադիսաթ օլմալը. վէ պու հադիսաթ իսէ Յիսուս իչինն չէհաբէրին պէչան էթմէք սիր։ Վա'ղզըն իչի Ռ. Մուպ.ին Յիսուս իչինն օլան չէհատէթինի պէչան էթմէք սիր։ (6) Պիր վա'զաա օլան իսթիխբաճ վա'ղզըն մադսէտինէ իսբատէթ էթմէյի, վէ վա'զաան մադսէտ իսէ՝ հաղըր պուլունանլարըն 'էօմրիւնաէ պիր թէպէտտիւլաթ մէյտանա կէթիրմէք իչինն չալըշմազ սբը։ Իսթիխբաճ վա'ղզըն մադսէտինէ պլազուպլայաճադ իսէ, օլմալը, եօգ իսէ օլմամալը։

Իքինճի մէզալէ Վէր. Մ. Կ. Փափազեան Թա-բաթընաան Թէատրիք վէ դրա'աթ օլունուպ, մաա-տէսի «Ռ. Մուզաատէսէին Ինկիլիզճէ վէ Թիւրքճէ Թէրճէմէլէրինին մուզայէսէսի» խսի։ Ինկիլիզճէ լիսանտա եէնի վէ մուսահհէհ պիր Թէրճէմէնին նէչրինէ պիր դաչ ճինճթաէն օլան լիւզում իրա"է օլունաբզտան, վէ եէնի Թէրճէմէնին Թարիխի հադ-դընաա դըսա պիր մա'լիւմաթ վէրիլմիքտէն սոնրա, մէգքիւբ Ինկիլիզճէ վէ Թիւրքճէ Թէրճէմէլէրի մուզայէսէ էտիլէրէք, պա'զը ևէրլէրաէ ֆարք օլ-սբզը չօգ միսալլէր իւէ կէօսթէրիլիպ, վա'ղզ է-ֆէնտիլէրին եէնի Ինկիլիզճէ Թէրճէմէյի մէզգ էյլէ-մէլէրի, վէ Ռ. Մուգ.ին քէլամլարընը տօղրու իս-Թիսրաճ էթմէլէրի, վէ Թիւրքճէաէ տաւսի եէնի վէ մուսահհէհ Թէրճէմէնին Թէատրիք օլունմասը Թավսիյէ օլունուռ։

ԽԱՐՓՈՒԽ ԲՈՒՀ. ԻԹԹԻՀԱՏՆԸՆ 35ԻՆՃԻ ՄԷՃԼԻՍԻՆԻՆ ԲԱՓՕՐԹԸ

Պաւ մէճլիս 1907 Յունիս 27աէ 'ադա էտիլիպ, Յուվիս 3էտեք տեվամ էթմիշ սիր։ Ա'զալարը 40 չօգան, 3 մէ"զունն վա'ղզ, 16 մուրախխաս. վէ 1 Ազդապետաէն 'իսպարէթ օլուպ, մէճլիսաէ Ալմա-նիալը վէ Ամէրիգալը միսիօներլէր, Գօլեճ վէ 'լիմի լիսանի մէքթէպլի մու'ալլիմլերի տէ իսթիսարի ա'զա մադամընաա հաղըր պուլունմըշլար սբը։ Սանա-սբզքարըն վէրտիկի բաւիօրթաան անդաշըլսբզը իւպրէ, Սինօտան 2,969 ղ. իրաաը վէ 1,412 ղ. մէսարիֆի օլմուշ սբը։ Մէճլիսէ Վէր. Պետրոս Կարապետեան բէ"իս, Վէր. Վ. Ամիրխանեան բէ"իս մու'ալլիմի, Պաս. Մ. Յ. Գաբրիելեան քեաթիպ, վէ Վէր. Թ. Ալպանեան քեաթիպ մու'ալլիմի ընթի-խաս օլունմուշլար սբը։ Մէճլիս Յունիս 30աա Մա'մուրէթ իւլ 'Ազիզաէ եէնի ինչա օլունան քիլի-սէ պինասընը Թախսիսէ տա'վէթ էտիլմիշ վէ իճ-բա էթմիշ սիր։ Ինճիլի վէ սա"իր քիլիսէլէր ա-բասընաա քիլիսէ վէ մէքթէպճէ իչլէրին միսի-Թէֆիղէն իտարէ օլունուպ օլունմամասը մէվզու'ը պահս ու միւզաքերէթի օլմուշ, վէ միւզաքերէյէ խայլը վազի վէրիլմիշ իսէ աէ, մու'այեէն պիր նէրխիճէյէ կէչինմէմիշ սիր։ —Քիլիսէլէրաէն Սի-նօտա կէօնաէրիլէճէք բաւիօրթլարըն քիլիսէլէրին ադալլի բէ"իս վէ քեաթիպի Թարաֆընտան իմզա էտիլմէսի, բաւիօրթըն իքի, եա"նի բագամի վէ բուհանի ղըսմաան 'իսպարէթ օլմասը, պունլարըն պիրինին մահալլի Ազդապետէ, վէ օլ պիրինին Գործ. Ժողովա կէօնաէրիլմէսի Թավսիյէ էտիլմիշ սիր։ —Պաս. Սեգրաք էքմէքճեանընն Թախսիսի Թէքլիֆ էտիլէրէք դաւոլ վէ իճրա էտիլմիշ սիր։ —Պունտան սկօյէ Զօպան Թախսիս օլունաճագ զաֆիլարըն Թէպա'ա ի 'Օամանիյէտէն օլմալարը, վէ իսմէրինին հիւքիւմէթ տէֆթէրինտէ մուզայեէ պուլունմասը նիզամ մադամընաա գաւոլ օլունուռ։ —Սինօտա իչինն հաղըրլանըլան նիզամնամէ դըրա'աթ վէ միւզաքերէ էտիլմիշ սիր։ Պաւ նիզամնամէյէ աէթի իւզ զիքր պէնտէր 'իլավէ էտիլտիլէր. 1. Շիւ'պէ քիլիսէլէր Սինօտա անճադ պիրէր մու-բահխաս կէօնտէրէճէքլէր. պու մուբահխաս օ-բանըն վա'ղզը օլապիլիր. վա'ղզ եօգ իսէ, ա'զա-ատն պիրի կէօնտէրիլիր։ Ասլ քիլիսէլէր քէնտի բուհանի մէ'մուրլարընտան մա'տա, ա'զատան պի-րինի աէ մուբահխաս Թա'ինի էտէպիլիրլէր. 100ատն զիյատէ ա'զասը օլան քիլիսէ իքի մուբահ-խաս կէօնտէրէպիլիր։ Կէրէք քիլիսէ կէրէք չի'-պէտէն կէլէն մուբահխասլարըն ևէտլէրինտէ քի-լիսէտէն պիր Թավսիյէնամէ պուլունմասը սբը։ Ազդապետ վէ Ազդապետարան հադրընաա աթի իւզ զիքր նիզամ գաւոլ օլունսբ. 1. Ազդապետի Միսէթինն սէչէճէք վէ անըն քիլիսէ ա'զասը օ-մասը լսզըմ կէչէճէք սիր։ 2. Քիլիսէ նիզամնա-մէսինէ Միսէթինընն Ազդապետի իւէ մահալլի Ազդապետէլէրին քիլիսէլէրէ օլան 'ալադասընը իդան էտէն պէնտէր 'իլավէ էտիլէճէք սիր։ 3. Պունըն իչինն պիր զօմիսիօն Թա'ինի էտիլմիշ սիր։ Պաւ հէյ'էթին ա'զալարը աթիսէքզիլէր սիր. Վէր. Ս. Զ. Եղոյեան, Վէր. Վ. Ամիրխանեան, Վէր. Ս. Էք-մէքճեան, Պաս. Մ. Յ. Գաբրիելեան, Սարգիս աղա Մուրատեան, Տօգ. Միք. Յակոբեան, Յակոբ աղա Պէհնէկեան վէ Աչուբ էֆ. Եուսուֆ։ Քիլիսէ նի-զամնամէսինի Թահհի էթմէք իչինն պիր զօմիսիօն Թա'ինի օլունմըշ օլուպ, ա'զալարը աթիսէքզիլէր

ալիր. Յակոբ աղա Պէհնէեան, Պատ. Մ. Յ. Գաբրիէլեան, Վեր. Ս. Զ. Եղոյեան, Վեր. Կ. Խաչատուրեան, Վեր. Ս. Էքսէրճեան, Վեր. Վ. Ամիրխանեան վէ Վեր. Թ. Արսլանեան։ Սինօա Մարմինաքի Ինճիլի քրիսթէյ լաւվ օլունմըշ պիր հալտէ Թանըմայըղ, արալարընտա բուհանիճէ էյի պիր հալըն հուսուզլընա սա՛յ էթմէք իւղրէ, Վեր. Ս. Էքմէքճեանըն օրտա կէօնտէրիլմէսինի Թէնսիպ էյլէմիշ ալիր։ —Պրն. Յովսէփ Պարսէղեանտա պիր իճաղէթնամէ վէրիլմէսի մէս՛էլեսի մէյտանա կէթիրիմիշ իսէ ատ, միւմախիլէյհէ իճաղէթնամէ վերմէմէքլիք զարարկիր օլմուշ ալըր։ —Ազգասիա էֆ. քէնտի մէ՛մուրիյէթինին իւրի սէնէլիք բահօրքընը Թադիմ էթմիշ, վէ վերտիյի բահօրքի Սինոսըն մէնհուսնիյէթինէ պատի օլմուշ ալըր։—Գօլէճին Կ. Ս. Շէրքէթի տասի քէնտի բահօրքընը Սինոտա 'արդ էյլէմիշ ալիր։

(Էրմէնէհ Ա.-եպոքէրպէն ֆո-էքնեպէս)

ՊԻԼԷՃԻՔ

Պիլէճիք Քէչիշ տաղընըն չարպի Ինթիհասընտա վագը' Թէփելեր իւղերինտէ ինչա էահլիմիշ վէ Պըրուսա վիլայէթի տահսիլինտէ մադարը ը միւԹասարրըֆիյէթ'ֆօլան՝ քիւչիւք պիր չէհր ալիր։ Իրթիֆա'ը տաճհը՝պահրատան Թադրիպէն 2,000 այագ ալըր։ Հէր Թարաֆտան չալընարա դափլանմըշ Թէփելելերէ մուհամէթ օլուպ, ղրա՛մի վէ Թէվֆսիա'է զայը ի միւսա՛իա ալիր։ Հավասը նաֆի'լի սըհհէթի օլուպ, սուչունտա ճիւղ'լի մըզտարտա քիրէճ պուլունուր։ Պիլէճիք Էրթօղրուլ տանճաղընըն մէրքէզի ալիր։ Սուլթան Էրթօղրուլըն Թիւրպէսի չէհրէին Թադրիպէն 6 սա՛աթ պուտ ը մէսաֆէսինտէ պուլունտան Սէօյիւտտէ ալիր։ Շէհրին սէքսէնէսի 9,000 նուֆուս զատար օլուպ, 15 խանէ Փրօթէսթան վար ալըր։ Շէհրին խանելերի ախչազ օլուպ, պա՛զըլար աէօրթ զամ իւղերինէ ինչա էահլիմիշ ալիր։ Էհալինին պաչլըմա մէչղուլիյէթի զօզաճըլըգ ալըր։

Նիտա Թա՛ւիֆէսի զայրէիլի ալիր։ 11 իսկէք ֆաղրիկատար պուլունուպ, եէվմիյէ 820 զըզ վէ զատըն իչլէմէք իչլուն օլ ֆաղրիկզալարա կիտէրլեր վէ պունլարա հաֆթա պէ հաֆթա Թադրիպէն 300 Օսմ. լիրատը Թէվզի' էահլիը։ Պու ֆաղրիկզալար չէհրին Թէ'այիւչունուն բուհը մէսաղէսինտէ պիրլեր։ Պուրատա խուսուսա մէ՛քլիզլիա տա՛իր չէյլեր վէ եվլերին քիրասը վէք պէհալը ալըր։ Մա՛մաֆին էհալի 'ալել էքսէր բահաթ վէ մէա՛ուտա պիր 'էօմր իմրար էահյօր, ցլիրա հէր պիր եվէ եէվմիյէ լա՛ազալ 2-2Ձ զրչ. պիր մէզլազ կիրմէքտէ տիր

Պուրատա քիւլիյէթլի մէզլազ տահիպի զէնկինլեր պուլունմազ իսէ ատ, էհալի 'ալէսսէվիյէ բահաթ հաչարլար, վէ սօն տէրէճէ զարուրէթ վէ ֆագրը հալտէ պուլունտան տա ևօզ ալըր։ 'Ուհամամէն էրքէքլեր կիւնտիւզ դահվէխանելերէ կիտերլեր, վէ ադաչամա գատար քհաղըտա, Թավլու, պիլարտօ վէ սա՛իր օյունզարլա ավանկիւզար օլուրլար։ Տէրտունի չէհրատ 50 գատար գահվէխանէ պուլունուպ, օրալարա նէվմիյէ Թպրիսլէն պին քիչի Թէնէմմիւ' էահյօր։

Լուսաւորչականլարըն պիր քիլիսէսի վար։ Տ. Թաթուլ Ծ. Վ. Դուրեան պուրանըն առաջնորդը ալըր։ Իւչ վախտա վար։ Օղլանլար մէքթէպինտէ 260 չակիրտ, 8 մու'ալիմ, պիր մէքթէպ միւտիրի վար։ Գըզլար մէքթէպինտէ Թադրիպէն 120 Թալիպէ, 2 մու'ալիմէ վէ 2 մու'ավինէ պուլունուր։ Պաղչէ ի սիւսլահատա 70 չակիրտ, 2 մու'ալիմէ վէ 2 մու'ավինէ վար ալըր։ Փրօթէսթանտ լարտան էքսէրիսի էրղինճան Թարաֆլարընտան պուրայա հիճրէթ էթմիշ, վէ պուրատա էվ պարգ օլմուշ Մ օրճիկեան 'ա՛իլէսինէն ա'զալարը ալըրլար. անճաղ պիր դաչ իսթիհսա լէյ ճիւմլէսի պիր 'ա՛իլէյէ մէնսուպ ալըրլար։ Մէքթէպիմիզէ էլեեվմ 32 չակիրտ վար։

ԱՐԱՄ Մ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Պիլէճիք

ՄԻՒՖԻՏ ՔԷԼԱՄԼԱՐ

Բուհանի հայաթ վէ սըհհէթ, Թադվանըն Թաղ վէ Թաթլը քիւրէ ի հավասընտա հաչամազ իւէ միւմքին օլուր։ —Վեր. Ճ. Պէհնէթ։

Էն պիյատ միւհթաճ օլանա էն պիյատ պահան քիլիսէ հազիպի քիլիսէ տիր։ —Վեր. Բ. Սըմսըրլէնտ։

ԵալԹազլանան միւտահանէճի, հալանճընըն էօզ ամճաղատահի տիր։ —Վեր. Տ. Տէյվսըն։

Շահսի խըամէթլէր հէսիյէլերտէն մադպուլ ալըրլար։ —Վեր. Ճ. Զէվմէն։

Ֆազլամըզը վէրմէք մուհապպէթէ ալամէթ տէյիլ ալիր։ —Վեր. Բ. Գուպ։

Բրիտտոս տա՛իմա աչաղրտա օլան տահմլերէ պագտը, վէ անլերէ էլինի ուզաֆտը։ —Վեր. Ճ. Ճէքսըն։

Հէր տահմին 'էօմրիւնտէ կէօյկէտէն պիյատ նուր վար ալըր։ —Վեր. Ճ. Ա. Շարփ։

Բրիտտոսըն խաչը կիւնտա էն պիյատ Թէտաֆի'լի տիր, լաքին կիւնտէքհատա էն պիյատ ճաղիպէ տիր։ —Վեր. Ճ. Ի. Բէթընպերի։

ԱՆՁԱՑ ՅԻՍՈՒՍ

(Սթեֆան Կ. Տէքօ-պլեան, Թալաս)

Նիւկէթիմ Բապպա էմմէք ալը խըամէթ ,
Տէյիլ քի Թանալ հիւնէր մա'րիֆէթ ,
Ուղրումա չըգաս չօղ միւմանա'ամ
Գօրդամամ չիւն՝ էմամիմ Բապպա Ի'Թիմաս ։

Հէր նէ տէ օլսամ կիմսէմ հէր նէրէ ,
Իսմէրիմ օլմազ Բապպ Յիսուս իլէ .
Հէր նէ քի հաճամամ պէն անաէն այրը
Նէմիճէսի ալը աէրա քէտէր պայը ։

Հէր քիմէ պայրի պէն գըլսամ նազար
Օրտան պիր նէվ' աճպի հալ չըգար .
Յիսուս տըր անճապ հապիպի 'այար
Հէր էյի չէյին ասը անաէ վար ։

Ի՛մէ 'էօմրիւմաէ գըլսըմ պիր դարար ,
Յիսուստան մա'տա ճիւմլէսի զարար .
Պիւիրիմ քի օ Թա ասնա գատար
Պու 'էօմրաէ պէնի միւյէսսէր գըլար ։

Տիւնէտտա օյան հիչ պիր չէյ պիւմէմ
Փէտէր , վալիաէ , տօսթլար , հէմչիրէմ
Հէր չէյի Անա վադի էմմիչիմ պէն ,
Զիւն Յիսուս պէնիմ էսէաի հիսսէմ ։

Անըն Խաչընը սըրթըմա ալտըմ ,
Թաչըրըմ զօյայ չիւն էաէր հարտըմ ,
Հէր կիւն իլէրի տատա պիր տաբմ ,
Պէն Անըն իլէ էլպէթ աԹարըմ ։

Սապահտան էրքէն ուչանըզըմտա
Տէրին՝ միսէրըէթ օլուբ զալպիմաէ .
Զիւն ուչուրըմ պէն Բապպ Յիսուս իլէ
Ուչանըրըմ հէմ Օ պէնիմ իլէ ։

Եալընըզ զալտամ պէն հէր նէ պէման
Եանըմտա Յիսուս՝ պուլուրըմ հէման .
Օլ աէմ օլուրըմ պայէթլէ չատման
Զիւն պանա էաէր չօղ չէյէր պէյան ։

Ռիմոէյէ աէնմէզ օլուբ չօղ հալիմ ,
Նէ տօսթլար պիլիր նէ վալիաէյնիմ .
Պունլարը անճապ Յիսուստա աէրիմ ,
Զիւն տալթ Օ պիլիր զալպիմ վէ ֆիքրիմ ։

Անըն վարըզը պանա տըր զուվվէթ ,
Ի՛Թիալար , 'իղղէթ , աէրվէթ , սա'տաէթ ,
Սալթ Անըն իլէ էմամ քիֆայէթ ,
Իսմինէ օլսուն պինէյէճէ պէն համա ։

Անընլէ հէր չէյ սէլամէթ , սիրուբ ,
Գօյու զուվմէթտէ հօլըմ տըր փիւբ նուբ .
Հէր քիմ քի հալա զուվմէթտէ տուրուբ ,
Անընլէ հօլու վէք չափուք պուլուբ ։

Իման սէֆիլ ճան կէթիրմէ ֆիւմուբ ,
Հէր պիր հալինի Թէզ Անա կէօֆիւբ ,
Անաէ պուլունմազ ասլա Թէքէպպիւբ ,
Հէվի դապուլ էտէր զէնկին վէ ֆապիր ։

Պէօյիւք վէ քիւչիւք կիսինիզ Անա
Պուլունուզ բահթի հօղուսն ճանպարա ,
Խալիս իսմանլէ հէր վարան Անա
Մաղֆիրէթի պուլուբ կիւնահլարընա ։

Իման սէօն չափուք էյ պիչարէ ճան,
Օլմա կիւնահա բազի պիր գուբպան.
Յիսուստա ճադա իսէլսա վար իքէն
Նէ իչիւն մահրում գալասըն անտէն ։

ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐՆ ՈՒՅԱՆՄԱՍԸ

(Յարութիւն Խաչանեան, Թաւսոս Գօլէճ)

Քէսրէթի ի կիւնահ սարմըչ տըր գալպիմ
'Աճիզ գալմըչըմ հօղում կէօրմէքտէն ,
Կիւնահըն մուզլիմ փերտէօի սա'իմ ,
Խէլասքարըմը այըրըր պէնտէն ։

Բուհում միւղթարիպ , գալպիմէ մաղրուպ ,
Մէքրուհ կիւնահըն պէտ չէրքեսալընա ,
Զիւն տօղրու հօլտա էմմէքտէն սիւլիւք
Իմմինա' էմամիմ , սաւարում պիր հանա ։

Ինսանի չէհվէթ , աէնի Թապի'ամ
Շիտաէթլէ էաէն պիր բիւղկեար կիպի ,
Սէվգ էմամ պէնի հէր կիւն հէր սա'ամ
Կիւնահա , չէրբէ—էօլիւմ սէպէպի— ։

Սիրուբ վէ չապուզ օլ անտէն պէրու
Էմամիլէր պէնտէն ուզալա ֆիրար ,
Քի պէն պրագարմ չէֆիգ Յիսուսու
Օլտում պիր սէֆիլ , մէթրուք կիւնահքեար ։

Տու'այէ Թէքբար էմմէյէ 'ավաէթ
Խէլասքարըմա էմամիմ իսէ աէ
Պէն փէք չօղ զայրէթ , քեաֆի պիր գուվվէթ
Պուլամասըմ պէն զա'իֆ նէֆսիմաէ ։

Ուխտանարագ հէմ նասիմ օյարագ
Սանա կէլիրիմ հա Բուհ իւլ Գուտտուս
Եըյդա զալպիմի , էյլէ անը վաք
Վէ Յիսուս իչիւն պիր մէքտան մախտուս ։

ՍէմավաԹտան էթ , կէօյէրթէն 'Ազիզ ,
Գալպիմէ նիզուլ ։ Մ'հ աչ կէօղլէրիմ
Կէօրէյիմ աէնի , էաէյիմ Թա'վիզ ,
Թէզ կէլ հասրէթլէ աէնի պէքլէրիմ ։

ՃԻՒԼՈՒՍ Ը ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

*Փաղար ապչամը բուզը ճիւլուսը Հիւմայունը մէյմէնէթ մագրունը հազրէթ ի Շէհրիյարինին 32նճի բէ՞ս ակնէ ի տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ չէհրիմիւ-ատ իճրա ի թէնվիրաթ էտիմիշ վէ մէչհուր սա՞իրէ վէ մէրքէզլէր վէ լիմանատա պուլունան ոէֆա՞ինի ի 'Օսմանիյէ վէ էճնէպիյէ 'Օսմանը վէ էճնէպի պայրաղլարը իւլէ տօնաաբլմըշ իտի։ Հէր սիմառա պիր նուր ը մէսէրրէթ փարլամադտա, վէ թէպա՛ա ի սաղդա ի 'Օսմանիյէ քէմալ ը միւսաբա՛աթլէ իճրա ի չէհիր այնն էթմէկաէ իտիլէր։ Շու կէչէն 31 ակնէ զարֆընատա իճրա՛աթ ը հազրէթ ի Շէհրիյարինին թա՛ատա վէ թա՛րիֆինէ կիրիչմէմէքտիվնն, զաղէթալարըն ևալընըզ պիր ակնէլիք նուսխէլէրի նազար ը թէզադիդաէն կէչիրիւէ, ոլ ակնէնինն նէ՞ պէօյիւք մէ՛ալիյէ մաղհար օլաբաղը կէօրիւլիւբ, էղճիւմէ կէչէն ակնէ մահդա պէօյիւք պիր 'Ինայէթ ի հազրէթ ի Փատիչահի օլմագ իւզրէ, թէպա՛ա ի չահանէնինն միւքէյյէթ պուլունաբաղը վէրիվի չահտի վէ հայվանաթ ը էճլիյէ բուսուսմը լուբֆէն 'աֆվ պուշուրըլմըշ տբը։ Ֆիւթահնաատա Զամլըճա նամ մէվզը'ատ պիր սա-նաթօրիուս թէ՞սիսինէ իրատէ ի ակնիյէ սատբր օլմուշ, Իզմիրատ վէ սա՞իր ևէրլէրատ ժանատարմա մէքթէպլէրի թէ՞սիս, վէ Միւզէ ի հիւմայուն պիննատը թէվսի՛ էտիմիշ, 'Ա.նյի Զիւզէյատ սու ևօլտրը թա՛տիր, նատթ ը 'ատի իչինն նատթապղը վանօղար ինչա, հիսատսըզ մուհաճիրինն գարիյէլէրի թէ՞սիս էտիմիշ, ևէնի հարպ սէֆինէլէրի ինչատթաիրիմիշ, Շէրբէթի Ռայրէյէ ի Համիտիյէ կիպի ևէնի վաճօղ չէրբէթլէրի թէ՞սիս, Շամ, Պէյրութ վէ Սէլանիք կիպի վիլայէթ մէրքէզլէրի էլէքթրիդ ղիյասբյէ թէնվիր իւլէ պէրատէր էլէքթրիդլէ թահրիք օլունուր թրամվայլար թէ՞սիս էտիմիշ, վէ էմր ի զբա՛աթը թէչվիդ իչինն էվրօպա վէ Ամերիկատան ևէնի զբրա՛աթ մաքինալարը ճէլզ էտիլերէք չիֆթճիլէրէ թէվսի՛ էտիմիշ տիր։ Զէլզէլէ, հանկըն վէ սէյյատատան միւսաղ օլանղարըն իսմատբնա ևէթիչիմիշ տիր։ Իչթէ պու կիպի տաճա նիչէ նիչէ մէտսիրի ի 'ալիյէ վէ 'իւմրան փերվէրիյէ նա՞իլ օլան թէպա՛ա ի սատբդա ի սէնիյէ «Փատիչահըմ չօղ հա՛չա» տու՛ա ի վաճիպ իւլ էտատբնը խուլուսը գալալէ րէճ՛ ի պարիճահ ը Միւտա էղէմէքաէ պիրլէր։ Հէման ճէնատղ ը Հագդ Զաթ ը Շահանէլերինի տաճա պիր խայլը սէնիլէր Թախթ ը 'ալի պախթը 'Օսմանիտէ տա՛իմ վէ պէր գարար էղէսկին. ամին։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրճա՛ապէր։ Բուզ ը ճիւլուս ը Հիւմայունա միւսատբգ օլան փաղար կիւնիւ Սատա՛զամ հազրէթլէրիյլէ պիրճիւմլէ վիւքէյա ի ֆիւսամ հազատրաթը 'արզ ը վէճա՛իպ ի թէպրիքաթի էթմէկը իւզրէ, մանէկյն ի հիւմայունա 'ազիմէթլէ, հուզուր ը Շահանէտէ միւսուլ չէրէֆինէ նա՛իլ վէ իւմիճաթ ը Շէհրիյարիյէ մաղհար օլմուչար տբը։ Քէզալիք վիւղէրա վէ միւչիրան վէ 'իւլէմա իւլէ իւմէրա տաիի հուզուր ը Շահանէյէ չէգարատ 'արզ ը վէճա՛իպ ի թէհնիյաթ էյյէմիչլէր տիր։ Քէզալիք ևէվմի մէղքիւրատ իճա ի վէճա՛իպ ի թէպրիքաթի էյյէմէք իւզրէ, Բուա վէ էրմէնի փաթրիդլէրիյլէ էրմ. Գաթօլիք վաթրիդի վէ Պուլկար էկղարիսը վէ իսախամ պաչը գայմագամը էֆէնտիլեր վէ սա՞իր բուս՞էսա ի բուհանիյէ հուզուր ը Շէհրիյարիտէ միւսուլ չէրէֆինէ նա՞իլ, վէ ճիւմլէսի մաղհար ը իւլթիճաթ ը ճիհանտէրէճաթ օլարաղ, տու՛ա ի ֆիւզուլնի ի էյամ ը 'էօմր վէ 'ափիյէթ ի Շէհրիյարիյի ևատա ու թիվքաար էյյէմիչլէր տիր։ Պու միւնասէպէթլէ 'արզ ը թէպրիքաթաթա միւսարա՛աթ պուշուբան Իրան Շահրյլէ էվրօպա հիւքմատարանը հազարաթընա ճէվապէն թէլէկրաֆնատէ ի հիւմայունար չէրէֆքէչիտէ պուշուրըլմըշ տբը։ — Եէվմ ի մէղքիւրատ փաթրիվնանէլեր իւլէ Պուլկար էկղարկհանէսինատէ վէ սա՞իր ճէմա՛աթը զայր ի միւսլիմ մա՛պէտլերինատ մէրասիմ ի մահսուսէ ի բուհանիյէ պիւճա թէզայիւա ի 'էօմր ու իճլալ վէ տէվամը սըհհէթի 'ալիւ 'ալ ը հազրէթի Թաճատարի էա՛իյէ ի մէֆքուրէչսի թէզքեար էտիմիշ տիր։ —Համիտիյէ Սաճալ իսաթախանէսի մէրքէզ պինատասբյէ լապուրաթուարլար, 'ամէլիյաթխանէ վէ սա՞իրէնին հավա զաղբյէ թէնվիրաթընա բուզը ճիւլուս ը Հիւմայունա միւսատբգ կիւնատէն ի'թիպարէն պաչլանմըշ տբը։ ԵՒատթա վավիյօնլարընըն էլէքթրիդլէ թէնվիրի իչինն տախի պիր փրօժէ թահդիմ՛ վէ օրատա ևէնիտէն ինչա զբընատ մէաճիա իւլէ սա՛ատ գուլէսինին վէ նիւսա վավիյօնընըն բէսմի քիւչատը իճրա օլունմըշ տբը։ Համիտիյէ նիւսա իսաթախանէսինին ևէնի չիւ'պէլէրինին, Հիճազ իսաթթ ը 'ալիսինին ևէնի չիւ'պէլէրինին, Պաղը 'Ալի ճիվարընատա Համիտիյէ Հիճազ տէմիր հօղու իսաթթը իտարէ ի մալիյէսինէ մէրքէզ օլմագ իւզրէ ինչա էտիմիշ պիր սա՞իրէ ի լաթիֆէնինն, Էլ'արիչ թէլէկրաֆ իսաթթընըն, Մէքթէպ ի Սուլթանի սա՞իրէ ի ճէաիսէսինին, ևէնի ինչա օլունան պաղթէրիօճաքնանէ վէ հայվանաթ ը էճլիյէ թէտավիսինէ մախսուս սէրիրիյաթխանէ իւլէ պիր քիմ-

կա, պիր թէչրիհ, պիր տէ 'ամէլիյաթխանէնին բէամ ի քիւչատարը իճրա օլունմըշ սըր։ — Զաթ ը չէվքէթսիզաթ ը հաղրէթ ի Փաթիչահիյէ 'արզ ը թա'ղիմաթ վէ մուխալէսէթէ մէ'մուրին Տէրսա'ատէթէ կէլմիչ օլան Ինկիլիթէրրա սէվկիթինին Պահր ը Սէֆիր սոնահմասը գօմանտանը Սմիր. Սըր Զարլս Տրօրի հաղրէթլէրիյլէ մա'իյէթի զապիթանը Սալը կիւնիւ ապչամը Ինկիլիթէրրա սէֆիր ի քէպիրի Սըր Նիգօլաս Օգօնըր հաղրէթլէրի բէֆագաթըյլէ վէ մէրասիմ ի միւ'թաաէ իլէ հուզուր ը հաղրէթ ի Փաթիչահիտէ չէրէֆ ի միւսուլման նա՞իլ օլմաչլար սըր։ Պա'աէհու միւչարիկէյինիւմա հաղարաթընա զիյաֆէթ ի սէնիյէ քէչիտէ պուլյուրըլարագ, իչպու զիյաֆէթաէ Սաարա'զամ վէ վիւքէլա ի ֆիխամ հաղարաթը վէ սա՞իրլէր մէտ'ուվվէն հաղըր պուլունմըշլար սըր։

Վէզիյաթ ը ջահանէ. Սիսամ պէյլիյինէ մահքէմէ ի թէմիիզ ա'զասընատան նօրկիատիս էֆ. հաղրէթլէրի թա'ևին պուլյուրըլմըշ սըր։ — Պա իրատէ ի սէնիյէ Սէլանիքաէ սօն պէհարատ ահ գօչուլարը թէ՞սիս ու իճրատը թէգաբրիւր էյլէմիչ տիր։ — Ա.յանըն վիլայէթինին իլգ ինճիր մահուուլը կէչէն Փազար կիւնիւ Իզմիրէ նազլ էտիլմիչ տիր։ — Շիրքէթի Խայրիյէ ի Համիտիյէնին Մէ՞ղնէրէ վափորը Իզմիրէ իլգ սէֆէրինի իճրա էյլէմիչ տիր։ —Սէլանիք պանքէրլերինաէն Թիճարէթ Օսասը բէ՞իսի Գափանի Մէհմէտ էֆ. հաղրէթլերի գուզաբա չօճուգլարընըն մէգթէպլէրէ տեվամըյլէ էնվար ը մէ'արիֆաէն խաթընարէ էյլէմելերինի թէ՞մին իչինա 3,000 լիրա իհտա վէ թախսիս էյլէմիչ տիր։ Պու վարանըն իրատըյլէ հեր սէնէ 40ը գիւգրուբ, 40ը իհտա օլմագ իւզրէ, 80 գուզարա չօճուգլարընըն մէգթէէզ մա'աչլարը վէ մէգթէէզճէ գալէմ, քեաղըտ, քիթապ կիպի իհթիյաճաթը թէտվիյէ օլունաճագ սըր։

Մ՞ունվէյէ. Հայտարփաշատան փէնտիյէ գուզարա Զնճի պիր խաթթ իհչասը թէգաբրիւր էֆմիչ տիր։ Մէղքիւբ խաթթ իչինա 4 միլիոն ֆրգ. սարֆ օլունաճագ սըր։ —Սինն ի պիւլուդէ վասըլ օլմամըշ դըզ չօճուգլարընըն միւտաէթի ի նիզամիյէտէ պայտարընը իճրա էֆտիրմէմիչ օլան փէտէրլերինաէն ճիւմլեսի իչինա եալընըզ պիր լիրա ճեզա ի նագտի ախսը մէրճի ի 'ալիսենտէն թա'միմէն իչ'սը օլունմըշ սըր։ —Ֆրանսա բէ՞իս ի հիւքիւմէթի Մ. Ֆալիէրէն մախատըմը օլուագ, սէյեահաթի մագսատի իլէ չէհրիմիզէ կէլմիչ օլան Մ. Անարէ Ֆալիէր պէբայը սէյեահաթի Փիրէյէ կիմմիչ տիր։

Ինճիլի ճեմա'աթ. Ճիւլուս ը Հիւմայուն ը հաղրէթի Շէհրիյարի միւնասէպէթիյլէ 'արզ ը վէճա՞իպ ի թէպրիքաթ ը 'ուզուտիյէթզայաթ էֆմէկը իւզրէ, Ազզապատ էֆէնտի կէչէն Փազար կիւնիւ մապէյնի Հիւմայունա 'ազիմէթի էտէրէք, սա՞իր միլէլ ի զայրի միւսլիմէ բուՒէսասը իլէ պէրապեր հուզուր ը Շահանէտէ միւսաւէ չէրէֆինէ նա՞իլ օլմաչ սըր։ Ազզապատ էֆ. խաքիխայ ը Շահանէյէ քէնտիսի իլէ ճէմա'աթը նամընա պիր 'արիզէ թագտիմ էֆմիչ, վէ Զաթ ը Շահանէ պէյան ը մահզուզիյէթլէ թէպա'այ ը սաաբզասընա սէլամը սէլամէթճէնճամը հաղրէթի Շէհրիյարիլէրինին թէպղիղինի էմր պուլյուրմըշլար սըր։ Ազզապատ էֆէնտի պա'աէհու Մապէյնի ի Հիւմայուն մէ'մուրիյինին տախի պիյաբէթ էֆմիչ տիր։ —Վէր. Պետրոս էֆ. Թօփալեան մուվազզաթէյին 'Ա.յնթապլըն Հայիկ քիլիսէսի չօպանլըզընը տէր'իւհան էտէճէյի կիպի, Համբարձում էֆ. Աչճեան տախի 'Ատանա քիլիսէսի չօպանլըզընը տէր'իւհան էֆմէկը իւզրէ, չէհր ի մէզքիւբ 'ազիմէթի էտէհէք իմիչ։

Էջմ. ճեմա'աթ. Ս. Փաթրիզ հաղրէթլերի կիրակի կիւնիւ սաղտէյզին ֆիւզունի ի էյամ ը 'էօմրի հաղրէթի ի Շէհրիյարի սա'զաթ ը խայրիյէսինին էտա, վէ եարըմ սա'ատ պիր վա'զ իրատըյլէ, հիւքմաարատա օլան վէզա՞իֆի ի սաաղատ ու 'ուզուտիյէթի թէքրար վէ թէ՞քիտ էյլէտիքաէն սօնրա, խաքիխայ ը հաղրէթի ի Շէհրիյարիյէ պիր 'արիզէ ի չիւքրան 'արզ վէ թագտիմ էֆմէկը իւզրէ, մատէնի ի հիւմայունա 'ազիմէթի էֆմիչ տիր։ Զաթ ը Շահանէ Փաթրիկիսանէ գափու քէթխիւտասը Սրիս էֆ. Ֆէճճեան թէրճի՞էն բիւթպէ ի ուլա սընճ ը ուլա թէվֆիկ պուլյուրմըշ օլտըգլարը կիպի, միւչարիկէյէ իւչհնճիւ բիւթպէտէն պիր զըթ'ա նիչան ը 'Օսմանի սուլթի իհսան էյլէմիչ տիր։ —Մըսըր մէրխասախանէսինէ Պօղոս Նուպար փաչա, Նա'պուլ Սրթին վաչա վէ Սաաքէլ պէյ Նուպար վասըֆասըյլէ թէ՞սիս էտիլմիչ օլան գուզարաիէրվէլլեան ճէմ'իյէթի պիր սէնէտէ 5,547½ Մրսըր լիրասը սերմայէ թէչքիլ էֆմիչ տիր։ 6,640¾ լիրա վարիսաթը, օ գատար սա մէսարիֆաթը օլմուշ սըր։ —Գրիգոր էֆ. Ալվանագեան Տր. Թիւրքեան Խան իլէ պէրապեր Սմիւրնայա կիտիպ, մէրհում Թավչանճեանըն վասիյէթինամէսինին բէամ ի քիւչատրնաա հաղըր պուլունմագ իւզրէ, փէնճչէնպին կիւնիւ փարիսէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզագէն հարէքէթ էֆմիչ տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ. Էհամ ը միւպէսաէյէ	լ.	օ.	102 19
Շարգ Տէմիր Եօլու Թահվիլաթը	ֆրգ.		161 37
Ս. Գրէսի Ֆօնսիյէ Էժիսսիէն	»		304
Բ. » » »	»		258
Պանգ Նասիօնալ սը Կրէս	»		415

Մէճիտիյէ զրչ.	107	34	Գրըմից զրչ.	50	
Մէճիտիէ »	100		Լիւրա Ինկլիզ »	109	31
Կիւմիւշ ուճգ. »	104	30	Կմշ. ճնի. 6սը »	68	
Նափօլէօն »	87	26	Գա՞իմէ » »	8	65

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ֆրանսա վէ Ալմանիա. Օգոստ. 24-28տէ Ֆրանսացին Պէրլին ամֆիրի Նօրտէրնիէտ ասօմը գտաւ որ Ալմանիա պաշ վէքիլի Փրէնս Պիւլօվ իւ կէօ-ինիւմիւշ ուր։ Հիւքմտարլարըն միւլտաթը 'ադա-պինճէ վուղու' պուլան իչպու միւլտաթի' հէր իքի մէմլէքէթին մաթպու'աթը իչիւն իսդընճա սէրմա-յէ ի պահ ու մէդալ օլմուշ սըր։ Պու միւնասե-պէթլէ իքի հիւքիւմէթլէր արասընտա անէնկ ու իթթիֆաղ հիւքմֆէրմա օլուպ, չիմալի Ամէրիկա մէ՞էլէսինին Ֆրանսա վէ Ալմանիա միւնասէպա-թընտա պա'իս ի իսթիխգաք պիր 'ուճնասը օլաճադ ևէրսէ, պիր բապըրթա ի իթթիհատա թէչքիլ էտէճէ-յինէ իհտիյա վար սըր։ —կէչէնիէրսէ Փիլատ Ալ-մանիա իմփէրաթօրը իլէ պիր միւլաթաատա պու-լունմըշ օլան Ֆրանսանընն հարպիյէ նազըը ը ան-պըզը Մ. Էթիէն Դրալ Էտուըրա իլէ Իմփէրաթօր վիհէլմին միւլտաթը միւնասէպէթլէ պիր գա-պէթայա չէօղէ հազմըշ սըր. «Էկէր Ֆրանսատա էն չօղ հապըլմըշ օլան պիր փիքր վար իսէ, օ տա չու սըր քի, Ալմանիա վէ Ֆրանսա սիյասիյաթը էվրօփանընն ահվալ ը հազըրէսի վէ աթթիյէսինտէ հէր հալտէ հէքթիհէրինէ մուխալիֆ օլմազըը լիւ-զումը սըր։ Պա'զըլար պու հալը Ֆրանսա-Ինկիլ-թերրա իմթիազընն գարուրի պիր չարթը, հա-խօտ ասըլ սէպէպի 'ատտա ու իմթիտար էթմիէր։ Սա՞իլեր Ֆրանսա Ինկիլթերրանընն ասօմտու սըֆէ-թինէ, Ինկիլթերրա իլէ Ալմանիա արասընտա մուհա-րէպէ զուհուրընտա բէհնն վազիֆէսինի իֆա է-տէճէք սիր։» Պա'տէհու միւչարիէյհ Ալմանիա վէ Ինկիլթերրա միւնասէպաթընըն, միւնասա'ա-տան խօչնանտ մաթպու'աթընն հէյճանամիզ պէյա-նաթլարընա բաղմէն, հիւսնի հալտէ տէվամ էթտիյինի պէյտն իլէ իսթիխգաճ էտիյօր քի, Ֆրանսա իմ'թի-ազի ը հազըրէ քիւլլիյէն սատըդ գալմազը, վէ 'այնի վազիտա էօղէ պիր մէսէլէք ի սիյասի թա'պիպ էթ-մէլի քի, անըն նէթիճէսի Ֆրանսա Ալմանիա միւ-նասէպաթընըն 'ատիլանէ, 'ամէլի վէ թ. պի'ի էյի-լէչմէսի օլսուն։»

Լահէյ ասուլ ֆռանֆէյանը. Թայզըն մուխապիրի Լա-հէյտէն Օգոս. 25 թարիխիյէ չէօղէ իչ'ար էտիյօր. «Գռանֆէրանսըն իչինին րէվիչինատն մէճլիսին ու-զուն սիւրէն միւտաքէրաթընըն Սեպտ.ին նրսֆընա տօղրու իսթիամ պուլաճադը միւհիմմիյ կէօրիւնմ-մէքտէ սիր։ Պու՝ հէր հալտէ ատմէք տէյիլ սիր քի հէվմի միւտաքէրաթի փրօկրամընըն պաչընտա պուլունան իքի պէօյիւք մէ՞մլէկէթին, հա՞նի պէյն էլմիլել պիր 'ատլիյէ մահքէմէ ի 'ատլիյէ Թ՝սիսի իլէ հաքէմ մահքէմէսինին միւթէհիէվիի' ատուրէթ վէ չէ-քիլէրատէքի վրօկրամը իսուռատընտա գաթ'ի վէ մէչհուր գարարլար վէրիլճէք սիր։ Հաթթա գա-պուլ օլունտա պիլէ քի, էսքի վէ նէնի տիւնհատա-րընն էֆքեար ը 'ումմումիյէսի քանմիլէն հէթկին սիր, չուրասը թէհաթիւր օլունմազը սըր քի, անլէր պէյն էլ միլել գօնֆէրանսատ իլէ պէյտն էտիլէպի-լիրլէր, վէ հիւքիւմէթլէր տա՞իմի մէա՞ուլիյէթ հիս-սիյաթընէ օ կիպլի էմել ու արզուլարը 'ամէլի թէճ-րիպէլէրէ մա'րուզ գընլաճազլար, վէ միւհաքին իսէ անլէրէ 'ամէլի չէքլ ու սուրէթլէր վէրճէճընէր սիր։ Շիմտիյէ գատար մուգնի' պիր տէլիլ հօգ սըր քի, Լահէյտէ մուբահահասազարը պուլունան տէվլէթլէր՝ մէճլսուրի հաքէմ վրօկրամընըն մահիյէթ վէ չէքլ ու սուրէթինէ տա՞իր քէնտիլէրին էտէճէքլէրինի վազը սուրէթտէ կէօրէճէքլէր սիր։ Մէկքիւր վրօ-կրամըն էվրօփանը էն չէվգի թարաֆտարլարը պիլէ միւ'թէրիճ տիրլէրքի, տէվլէթլէրին իքթիֆայա մէճլսուր օլաճազլարը էն պէօյիւք պիր մուվաֆ-ֆագիյէթ վար իսէ, օ տա չու օլաճադ սըր քի, անլէր պէյքի պիր գաչ տէվլէթլէր իլէ պէրապէր քէնտի արալարընտա զաթէն 'ադտ էչչէմիչ օլտրպ-լարը'ան անմամէլէրտէ միւնասէրիճ մէվատտ ը հաքէմիյէ-յէի րէհմի պիր մու'ահէտէնտմէ իլէ թատպիգ է-տէճէքլէր սիր։ Էկէր էնդի տիւնհատ, 'ալէլուս-սուս ճէնուպի Ամէրիգա տէվլէթլէրինտէ տահա էվվէլ վէ տահա սէրի' հարէքէթ էթմէքլիյէ մախ-սուս պիր մեյլ վար իսէ, պունըն սէպէպի անլէրին էվրօփա տէվլէթլէրի իլէ մէմլէքէթլէրինքինէ նիս-պէթէն քէնտիլէրին միլլի վէ 'ումմուտի հայաթլա-րընըն թարիխի, ճինսի վէ սիյասի տահա ատտէ հալ ու չարթլար տըրլար։» Վէ ֆիլհագիգա պիքր օլունան իքի պէօյիւք մէս'ելէլէրէ տա՞իր հէնուզ գաթ'ի պիր գարար վէրմէքլիք միւմքընն օլմամըշ սըր։ Թէպիլգաթ գոմիսիօնընըն Օգոստ. 23տէքի իճթիմա'ընտա տէվլէթլի մաթպու'ասընտան թա'լիմաթ ալմամըշ օլմասընտան նաչի, հաքէմ մահքէմէ-սինէ 'արզ օլունաճագ մատտէլէրէ տա՞իր Ինկիլ-թերրանըն վէ տա՞իլէրինն թագտիմ էթմիչ օլտրգ-լարը մատտէլէր ֆինրիսթինի մէնաֆի' ի հայաթի-յէ, 'եախօտ չէրէֆէ տա՞իր գուչուտը իսթիրազի-յէտէ պուլունմադըգընն իլթիգամ էտէմէմիչ օլան Ամէրիգա մուբահահասը՝ 26ինճը իճթիմա'ատա մէճլի-սէ էտատէն Ինկիլթերրանընքինէ վէ մու'ահտէլ փօրթուկիզ ֆինրիսթինէ մուվաֆըգ օլան պիր մատտէլէր ֆինրիսթի 'արզ էլէտտի։ Տա՞իմի հաքէմ մահքէմէսինէ կէլինճէքտէ, անըն տ'զատընընն ին-թիհապը մէտ՞էլէ ի միւչքիլէսինտէն 'ատրֆ ը նա-զար էտիլէրէք, 27տէ գոմիսիօնատա անըն զրա՞աթը

իշխի եքմալ էթմէքլիք միւմքին օլառ։ Թայմըն մուխապիրինին պէյանընձա, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ամէրիկա մուրախխասլարը միւմքին խէ, մեճ-պուրի հաքէմ ուսուլընա տա՛իր պիր հօլ իլէ 'ուս-մուսի պիր մուգավէլէնամէ թանզիմ էթմէքտիրին մէճլիսի թէրք էթմէմէքլիյէ գավ ու գարար էյլէ-միշէր կիսի կէօրիւնիւյօր։ Անլէր պու մէս"էլէնին սագըտա գալմասընը, հախօտ տէվլէթլէրէ պրագը-լարագ, անլէրին մէդքիւր մէս"էլէյի միւ'թաա տիփ-լօմասի թարիխիյէ հալ էթմէյէրինի իսթէմէյօրլար։ Թայմըն պէյանընձա, կէչէն փէնճշէնպէհի կիւնիւ թէտվիրաթ գօմիսիօնը գըսմէն Ինկիլիզ, գըսմէն տէ խուսուսի պիր գօմիսիօնըն թէքիւֆիլէրի իւզէ-րինէ միւ"էսսէս օլան պիր թագըմ չէյլէր գապուլ էթմի։ Պունլարըն իչինտէ էն չայան ը ախդաթը պիր ճէվիլ տիր քի, անըն իւը սիւթիւնիւ պիրա չարթ ու չուրուք հաքէմ ուսուլընա թասվի' օլա-ճագ մատաէլէրի հավի տիր. վէ սա՛իր սիւթունիւէ-րին պաչլարընտա պիրէր տէվլէթին. խամէրի մուս-հարըէր օլուպ, պունտան մագսէտ հանկը տէվլէթ-լէրին մէդքիւր մատաէլէրատէն հանկիլէրինի գապուլ էտիպ էթմէտիքլէրինի անլամագ տըր։ 'Ալէ'ումում անկաչըլտըղընա կէօրէ, հաքէմ գարարլարը պիր-ճիւմլէ ախվէլ ի միւմգիւնէճ իթթիֆագ ը ատա իւէ վէրիւմիչ օլմատըգճա մէճպուրի օլամագլար, վէ անճագ գըյմէթի ի թէ'վիւիյէյի հա՛իզ օլուպ, մուս-գարրէրատը 'ատիկէ ի սագըգա իւզէրինտէ պիր կէօնէ հիւքմ ու նուֆուզլարը օլմայաճագ տըր։ — Մուհարէպաթ ը պէրրիյէ գավանիյնի գօմիսիօնը՝ միւսահհէհ վէ մու'ատաէլ մուգավէլէնամէնին սու-բէթինին ազն թանրիրի իչինի պիթիրմիչ տիր։ Ֆը-րանսանըն մուխապէմաթա պաչլամագլըզը մունթա-զամ պիր հալէ կէթիրմէք խուսուսընտագի թէքլի-ֆի գաթ'ի սուբէթաէ գապուլ օլունմըչ տըր։ Պու գանունըն ահքամընճա, մուհարէպէյէ պաչլա-յամագ տէվլէթ էսպապ ը մուճիպէյի միւհիմէվի պիր պէյանընամէ, հախօտ մէչրութ պիր իւլ-թիմաթում իչէ պիր թէպլիղաթ ը բէտմիյէ նէչր, վէ պիթարաթ տէվլէթլէրէ հալ ը հարպընն մէվ-ճուտիյէթինի իհպապ էթմէյէ մէճպուր օլամագ տըր։

ՄՒ-ՐԵՒՎՒՅՒ'Ե. Օպոտ. 29ա՛ա Եօանիէսպըրիտա Թրանսվալ Տար իւլֆիհնաունը զօլճճինին վագ'ը է-սասը բէտմի իճրա օլունտառ։ —Ամէրիկա ի չիմա-լի վէ Մէքսիկա հիւքիւմէթլէրի րէ"իսլերի պիլճիւմ-լէ ճէնուսի Ամէրիկա հիւքիւմէթլէրինէ տա'վէթ-նամէլեր իրսալըյէ գարիպէն Ուաչինկթընտա ին-'ղիգաը մուգարրեր պուլունան սուրէ գօնկրէսինէ իչթիրաքա տա'վէթ էյլէմիչլեր տիր։ Անլէրին իչ-պու տա'վէթի քեմալ ը մէմնունիյէթլէ գապուլ օ-լունմըչ տըր։ —Եանկընա գարչը սիկուրթալըլար-տան միւրեքքէպ պիր գօմիսիօն Քինկսթընտա ին-կիլիզ սիկուրթա գումհանուալարընա գարշը անկէ-րին պիր թագըմ չարթլարը թէպտիլ էթմէյէ բաղի օլմամալարընտան սոլայը չէտիա պիր միւճամէլէ նիւրիւթմէքտէ տիրլէր։ —Ալմանիա գանալ հէյ'էթի մէ"մուրինիյնատէն պէրիսինին Քիլ միւհէնտիսլերի իլէ մի'մարլարը մէճլիսինէ պիլտիրմիյինէ կէօրէ, Քիլ գանալընը թէվմի' էթմէքլիք իչի մէճպուրի հալէ կէչ-միշ տիր, պիրա 13,000 թօնօ հաճմ ը իսթի'ա-պինտէ վէ 22.2 մէթրօ 'արզընտա հարպ սէ-ֆինէլերի գանալըն գա'բընտան սոյքի պիր բուսի' մէթրօ տանա կէնիչ օլարզընտան, մէգքիւր գանալ 18,000 թօնօ հաճմ ը իսթի'ապինս-տէ պուլունան հարպ սէֆինէլերի իչինէ պիւա-պիւթիւն գա'իտէսիլ օլաճագ տէմէք տիր։ Գա-նալըն տէրինլիյի 9 մէթրօտան 11 մէթրօյա վէ տիպինին 'արզը 22ատէն 44է չըգարըլաճագ տըր։ —Բուսիա վէ Ճաւիօնիա քէնտիլերին թօգիօ վէ փէթէրսպուրկ սէֆիրլէրինի պիրինճի տէրէճէյէ չըգարաճագլար տըր։ —Բօմատան պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Նօվարա ճիվարընտա պէօյիւք պիր քիլի-սէ կըզըլմըչ տըր։ Ալթընտա պիր գաչ սէյեահգալ-մըչ օլմարընտան գօրգուլմագտա տըր։ Բէզալիք Վէսուվ վէ էթնա ախէչֆիչան տաղլարը ֆէվէրա-նա պաչլամըչ օլուպ, ճիվարլարընտաքի սէքէնէյի տիւչարը տէհշէթի էյլէմիչլեր տիր։ —Փարիսէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Ջարըն պի-բաատէրի կրան Տիւգ Միխասել Դրալ Էսսէրրօսն քէրիմէսի Փրէնսէս Վիկթօրիա իլէ 'ագտ ը իլտի-վաճ էտէճէք տիր։ —Նիս Եօրդըն Թրէյֆ-ղագ-թասընըն պէյանընճա, Մր. Րօզվէլթի իլէ 'ագտ էյ-լէմիչ օլաբզը պիր մուգավէլէնամէ տհքուամընճա, բէ"իս ի միւչարիյէյ միւսաէթի մէ"մուրիյէթինին ինգիլտսընտա մէդքիւր զաղէթանըն միւ"էլիֆիլք վազիֆէսինի աէր'իւհատ էտէճէք տիր։ —Ո-էնդն պագօնընը ինչա էտէն' գուրթպ ի չիմալի քեաչիֆիէ-րի գաֆիլէսինէ իչթիրաք էթմէք խսթէմէյօր. պիրա անլէրին թէչէպպիւսլէրինտէ մուվաֆֆագ օլա-ճագլարընա ինանմայօր։ — Կէչէն Սալ կիւնիւ միւմէնի իւը Ալման պագօնլարը հավայա չըգմագ իչչին մուվաֆֆագիյէթքիւարանէ թէճրիպէլէր իճրա էյլէտիլեր։ Պիրինի Սփանտաուէա կիւնիպ, պիր սա'ատտան 'ավաէթ էյլէսի, վէ 'ատքերի թա'լիմ-խանէնին իւսթ թարաֆընտա պիր թագըմ մանօվ-րալար իճրա էյլէմիքտէն սոնրա աչագը էնտի, վէ չմէնտըֆէր 'ատքերի մի'մարլարը միւֆէթթիյէ ճէն. Վէրնէրպուրկը իչինէ ալագ։ Տիկերի քէնտինէ գար-չը չէտիա պիր բիւգկեար էտիկի հալտէ, սօղրու-սան թէկէլէ կիտիպ տէօնտիւ, վէ 3 սու'ուտ իճ-րա էթմիչ օլան 'ատքերի պագօն իւէ պէրապէր ա-չագը էնտի։ Հէր իքինճին տաճի մաքինալարը է-յի իշէտիլեր, վէ հավա կէմիլերի տիւմէնլերէ քեա-միլէն իսթա'մի էթտիլեր։

ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈՐ ՊԱՏՐԱՃԵԱՆ ՄԱԹԳԱ'ԱՍԸՆՏ ԹԱԳ' ՕԼՈՒՆՄԸՇ

Ֆինճանճըլար եօգուշը Ամերիգան խան

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՍԻՏՏ ՊԱՇՏՕՆԱՏ ԱՄԷՐԻԿԱ ԳԸՋԱԼԱՐ ՄԷԿԲԷՆԻ Ի ՅԱՂԻՍԻ

Պու մէքքէպլ Պրուսացին էն ա՛յս միւ՛էսակ ի՛միյէսի տալինէ կէթիլմէք իչուն պուռ սէնէ կէնի թէրիխատի վէ թէսարիքեսի խարա ե՛սիլիշ սիր։ Ամէրիկացը վէ էրմէնի մա՛ալիմներ իլէ ֆրանսըզճա վէ փիսանօ սէրվէյերնի տէր՛իւնատ էտճէք պիր իսվիչերացը մա՛ալիմէ տախի պիրլէ՛չէնէք սիր։ Բուճճա ակցիսէրէ գաղմազ իւգրէ Աֆիճատան պիր Բում մա՛ալիմէ տախի կէլմէքտէ սիր։

Թալիպլէր Եախտպարը իլէ համամ թաղըմատըրը պիրլիքտէ կէթիլմէլի սիրվէր։ Մէքթէպ էֆէնտի Աեպտ. Ասէ ա՛չըպճաղ սըր։

Էչիլէրտէն սէնէվի 12 լիրա իւճրէթ ալընըր։ Պուէնն Եըտֆը մէքթէպին պուչանկըճըտատ նըտֆը տախի իբրինճէ միւատէլիին լալմիտատընատ Թէ՛սիլ էտիլիր։

Տահա պիլգատէ մա՛լիւմաթ վէ Թաֆսիլաթի ալմազ իմիչէնէվէր Իսթանպօլատ Պայպըլ Հավատա միւսիւէ՛ի մէքթէպ Մխա Փաղըրատա միւրաճա՛ատ էյիմէ՛լի սիրվէր։ 4—4

ԹԻԽՃԱՐԻՅԷ		ԼԻՐԱ 100 ՂՐՉ.ՏԱՆ	
Պուղայ օդգա	վրյ.	Շէ՛էղ զանգատ	ղրչ.
Աճատօղու սէրվի	48–50	Թըրխմախ	96
Աճատօղու ա՛յա	45–47	Բուղա	75
Ո՞ն չուվալ	ղրչ.	Գահվէ 100 օգ.	$5\frac{1}{5}$–6 լ.
Ղըրմա պիրինճի	95–96	Փէյնիճ չուվալը	ղրչ
Ինճա. Գօմ.	ղըր. — —	Մըսըր	84–87
Ծոխա	104–108	Իհկիվիզ	132
Սբֆա	օդգա վրյ.	Բիլօն	ֆր. 44
Աճատօղու	Ս. ———	Ճափօն	150–170
»	Բ. ———	Եէ՛ն	օդգա ղրչ.
Ֆասուլէ	100 օդգա	Աճատօ. ղըրմա	$7\frac{1}{2}$
Ականիք	210–215	Թէֆթի՛	ղրչ. օդգա
Գարա Տէնիզ	125–140	Չնգարէ, Եօղուրտ	18–19
Նէֆ. Միւր. օդ. վր.	60–65	Փամֆ. Հալէպ օդգա	$6\frac{2}{8}$–$6\frac{3}{8}$
Պալըքէսէր	———	Աատանա	$7\frac{1}{4}$
Սամ. օդ.ար վր.	118–120	Աֆիւն	օդգա
Կաշ չիֆթի Թէնէ.	ղր. 31	Գա. Հիս., Պալըքէ.	———
Բաւա, փիատամըզ իչմն			

ԱՄԷՐԻԿԱՑԻ ՍԷՐԻՏԻՅԱԹԸ (Clinic)

Իսթանպօլատ Մահմուտ փաշատա Ճաթիէը խանատա հէր Սալը վէ փէհճէնպէի կիւնիւ էօյլէտէն ոռնրա Թադիր խատմատար մէճճանէն մու՛այէնէ վէ Թէտավի օլունուըրմուր։

Ա՛մէլիյաթը իճապ էտէն խատմաղըզլար իլէ կէօզ խատմաղըղարընա Սալը կիւնդէրի պագըլըբը։

Գատընպարըն խատմաղըպարը իլէ կէօզ խատմաղըպարընա Փէհճէնպէի կիւնդէրի պագըլըբը։ 9—10

ԵԷՆԻ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

ՎԱ՛ՉԱՐ նամ էրմէնի իւլ հուրուֆ Թիւրքի իւլ ի՛խարէ քիթապ քի 264 սահիֆէտէն ի՛խարէթ օլաուզ՝ Վեր. Տօք. Ճ. Ֆ. Կրինէն, Փրօֆ. Ց. Ա. Պէղճեանէն, Փրօֆ. Տօք. Ճօրճ Էմէմ Սմիթէն, Վեր. Սիմոն Թէրզիեանէն, Վեր. Քէնըն Տէնթըն Թօմսընէն, Վեր. Ցակոբ Պիւզպիւճեանէն, Եալիկապտ Ֆիլիփս Պրուքսըն, Վեր. Յովհաննէս Գ. Գրիգորեանէն, Վեր. Մանասէ Կ. Փամպագեանէն, Վեր. Տօք. Ճ. Ֆ. Հէրիբըն, Վեր. Տօք. Զարլզ Հ. Բիչհարատըն, Վեր. Տօք. Փ. Թ. Ֆօրսայթըն վէ Վեր. Տօք. Մ. Պօյնին գըյմէթլի վա՛զլարընը հավի օլսրատ ճէմ՛ան 14 վա՛զլար օլարընը հավէ՛ զալըն քեաղըտ դաֆլընը 5 վէ պէչ դաֆլընը 7 ղուրուչ։

ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻԶԻՒՆ ՄԻԻՃԵՎՀԷՐԱԹ 134 սահիֆէտէն ի՛խարէթ օլուաղ, գալըն քեաղըտ դաֆլընը $2\frac{1}{2}$ վէ պէչ դաֆլընը 4 ղրչ.տ։ Էրմէնիճէսի տախի վար սըր։

ԱՒՈԱՉԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ, 114 սահիֆէ, ա՛յա մուտաւիվէր, գալըն քեաղըտ դաֆլընը $4\frac{1}{2}$ ղրչ.։

ՔԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵԳԱՐԱՆ, 28 սահիֆէ, ա՛յա բէնգալի մուտաւիվէր, 20 վր.։ Պայպ–Հաուզ քիւԹիւպահանէսինէ սամըլըղլար։

Եարըն կէնճլէրին սուա՛ մէճլիսի ալաթ. ռա՛աթ $8\frac{1}{2}$տա Գուլգաթուտա Բէսմաէ ի՛նիդատ էտէճէք սիր։

ՄԱՂՆԻՍԱՏԱ ԱՄԷՐԻԿԱՆ ՄԻՔԹԷՊ Ի 'ԱԼԻՍԻ

*Մէքթէպամիզին մա՛պլիէրի Մէրզիֆունտա քեա՛ին Անաթօլիա գօլէճինին էն ա՛լա մէ՞պունէլերին- ուէն ինթիխապ էտիլմիշէը ուիր, վէ Մէքթէպ մէ՞մուր- լէրինին հէվիթի ազգը պաչը վէ չալան ը իմթիհալ քիմսէլէր ուիր։ Մէքթէպ հազիրի ուիր իտանէ վէ հէր վէճհէ, մագսէտ էլվէրիշլի, հալաատար, կէնիչ օլուպ, մա՛պլիմլէր վէ թէճրիպէքաար ուիր փէտէր վէ վա- լիտէյնին նիւվազիչ, հիմայէ վէ ուիյանէթլէրի պա- թընտա պուլունմագտա տըր։ Թիւրքճէ, Ինկիլիզ- ճէ, էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա լիսանլար թա՛լիմ է- տիլիր, թէզհիպյաթ ը մուսիգիյի մէճմուրի, փի- յանս վէ էմսալի ալաթ ը մուսիգիյէյի չալմագլըդը էօյրէտիլէճէքլիք իտէ չէրա՛յիթ թագլի՛ ուիր։ Մէքթէ- պլիմլէրին սէնէ ի թէարիխիյէտի Սեպտ. 1/14ատ պաշ- լայըպ Ցուլիս 1/14ատ խիթամ պուլուր։ Իւճ- րէթ ի սէնէվիյէտի նիհարիլէր իչիւն ուիրի փէչին, տիկէրի իտէ իքինճի միւատէֆին իալթիտաաընտա տէֆ՛ ու թէսվիյէ էտիլմէք իւզրէ, 2 լիրա ի 'Օսմանի, լէյլիէրին իւճրէթ ի սէնէվիյէտի իտէ 14 լիրա ի 'Օսմանի օլուպ, պունըն նըսֆը փէչին, նըսֆ ը տիկէրի տաճի իքինճի միւատէֆին իալթիտաա- սընտա թէ՞սիյէ էտիլիր։ Հէփ թէ՞սիյաթ փէչին իճրա օլունուր։ Միւտիր ի մէքթէպ իլէ խուսու- սի ուիր թէրթիպատէ պուլունմըշ օլանլար թագլի՛ի միւսթէէնտա տըրլար։ Տահա ուիյատէ մա՛լիւմաթ վէ թէրթիպաթ իչիւն միւտիր ի մէքթէպէ միւրաճա- 'աթ օլունմալը տըր։ 4—4

Մէ՞նէճէր վէ փո՛ստէ

Sailor's Home, Smyrna ՍՄ. Ձ. Փ. ՄԱԳՆԱՔՆ

ԱՓՕՍԹՕԼԻՔ ԻՆՍԹԻԹԻԹ, ԳՕՆԵԱ
(ՃԵՆԱՆԵՍՆ ՊՓՆԵՊ)

*Մէքթէպամիզին մագսէտի թալէպելէյի ուիր գօլէճ փրօգրամը իւզրէ 'ալէ վէ 'ալմի վագթտա ածէլ ուիր թա՛լիմաէ փէրվէրտէ էթմէկը օլուպ՝ անտէ միւթէ- խասսիս մա՛պլիմլէր վասըթասըյլէ Օսմ., էրմ., Ինկ., Ֆրանս. վէ Րումճա (Րում թալէպէ իչիւն) լիսանլար, քէզա 'ուլումը ֆէլսէֆիյէ, թագլի՛իյէ, ըիյազիյէ, հանգուգիյէ, թիւճճարիյէ վէ սա՛իրէ թէարիս օլունուր։ Շակիրտանըն սըհհէթը վէ հէսան ը ախլագըն տաճի ֆէվգէլ'ատէ ալդգաթ էտիլիր։ Շու կէլէճէկը մէքթէպ սէնէսի իչիւն հէյ՛էթ ի մա՛պլի- մունա ուիր տէ տարիւֆիւնուն մէ՞զունը թա՛պիպ 'իլավէ էտիլմիչ օլուպ՝ միւսաֆիրէյ թարաֆընտան 'ուլումը սըհհիյէ վէ թագլի՛իյէ թէարիս, վէ չա- կիրտանան չայէտ իսաթլանման պուլունուրսա՝ մէճճանէն թէտավի էտիլէճէք ուիր։ Էյլի թալեպէ- նէն իւճրէթ ի սէնէվիյէտի նալընըպ 10 Օսմ. լիրասը օլուպ՝ նըսֆը ուիր վէճհի փէչին վէ նըսֆը սիկէրի Ս. Ծ՜ոանիպտա Թահսիլ օլունուր։ Սէնէ ի թէարի- սիյէ Սեպտ. 13/26ատ պէտ' էյլէր։ Մուֆասսալ մա'լիւմաթ իչիւն Գոնսուլտա մէքթէպին միւտիրի Տօքթ. Ա. Յ. Հայկազեանտա միւրաճա'աթ էտիլմէ- լի ուիր։ 5—6

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Յուլ. ամսոյ մէջ ընդունած հինգ հետեւեալ դրամներն և իրեղէնները, որոց համար իւրաքան- չիւր նպաստաւոր ջերմադին շնորհակալութիւն կը մատուցանենք։

Ագն. Տիկնոյք, Օրիորդք և Տեարք։ Տիկ. Գը- լըեան 70 Սկդ., Տիկ. Գ. Հանէսեան Պօլիս 2 ձեռբ., Հաճի Օննիկ Գարագուզուեան և Ընկ. մեռաքսի գործարանի վերաբացման առթիւ 1 ոչխար, որոյ մը համար 216, Տիկ. Կ. Մարճիկեան Պիլէճիկ 20, Ս. Մարճիկեան անդ 20, Օն. Փանոսեան Պալըգէսէր օրց. 50, Դ. Աասատուրեան անդ 45, Գանձանակ որբանոցի 35, Մանասէօսեան Ոմն 178, Օր. Պը- րուք 19 անձերէ 1,035, Տիկ. ամն 1 սակառ սա- լոր, Սբժ. Պատ. Յ. Պետիկեան Գումրուպէյէն 20 և հին պղինձ դրամ 177, Տիկ. Ս. Վ. Ամերիկա 47, Պազարէ 55, երկու Որբոց համար 216, Տօք. Ռէյնօլտս Վան օրց. 72, Որբի մը համար 108, Սբժ. Պատ. Թ. Քէշտիկեան 1 տուփ չերամի հունտ, Վեր. Յ. Տէր Ղազարեան Տէհնէք Մատէն օրց. 94, գումա հասոյթ մեր չերամաբուծութեան 5,029։ Համագումար 7,240։

Պետի խնդրեինք իւրաքանչիւր անհատէ, որ տարւոյս սկիզբը մեզմէ ընդունած է Օրացոյց կամ դրեամք, բարեհաճիլ խրկել մեզի անոնց վճարա- ժէքն կամ յօժարակամ մի նուէր, որպէս զի կա- րենանք մեզ պետող բաշմաթիւ որբերէն դոնէ պատ հատ ընդունիլ մեր յառաջիկայ 33րդ տարեշրջա- նին։ Մեր նոր —1908ի— Օրացոյցը և Պատմու- թեանց Հաւաքածոյին Գ. հատորը պատրաստ է։ Պէտք է այժմէն դիմել մեզի կամ Մատթէոսեան Տպարան, Սմերիգան խան, Պօլիս, քանզի արդէն երեք չորրորդին համար պատրաստ յաժանորդներ ունինք։ Օրացոյցի և պատմութեան իւրաքանչիւ- րին համար 20 վր. թղթատարի ծախք ունինք։ Հաճիլ յիշել գայս և ըստ այմի հաշուել խրկուած դրամներն։

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ.